

Тексерілді:

Тәрбиелеу-білім беру процесінің циклограммасы
Қазан айының 1-аптасы

Топ: Орта топ «Балапан»

Балалардың жасы: 3 жас

Қандай кезеңге жасалды : 29.09 – 03.10.2025ж

Апта дәйек сөзі: Тәуелсіздік-ұлтымыздың мәңгілік ұраны

Күн тәртібінің үлгісі	Дүйсенбі «Менің Қазақстаным» ҚР Әнұранын орындау	Сейсенбі	Сәрсенбі	Бейсенбі	Жұма
Балаларды қабылдау	Күй күмбірі – баланы ұлттық өнермен қарсы алу, рухани байлыққа жетелеу. «Қылқобыз»	Күй күмбірі – баланы қазақтың ұлттық өнерімен қарсы алу, ұлттық рухты сезінуге баулу. «Самғау»	Күй тыңдату арқылы балалардың көңіл-күйін көтеріп, қабылдау сәтін әсерлі әрі тәрбиелік мағынаға толтыру «Көңіл ашар»	Қазақтың күй өнері – адалдық пен еңбекқорлықтың, елге деген сүйіспеншіліктің белгісі екенін бала бойына сіңіру. «Аққу»	Күй күмбірі – баланы ұлттық құндылыққа жақындатып, өзінің қазақы болмысын мақтан тұтуға тәрбиелеу. «Әке толғауы»
	Баланы есік алдында күлімсіреп қарсы алу, атымен атап амандасу. Ата-анасынан баланың түнгі ұйқысы мен таңғы көңіл-күйі жайлы сұрау. Киімін шешуге, аяқ киімін ауыстыруға бағыт беру.	Демалыс күндері қалай өткенін сұрау арқылы көңіл-күйін байқау; Киімдерін шешуге, аяқ киімін ауыстыруға көмектесу, мәдени-гигиеналық дағдыларды еске салу; Психологпен бірлесіп, эмоциялық бейімделуі қиын балалармен жеке жұмыс жүргізу.	Балаларды жылы шыраймен қарсы алу, есімдерін атап, амандасу; Дене қызуын электронды термометрмен өлшеп, денсаулығын бақылау; Қажет жағдайда медбикемен бірлесе отырып қосымша тексеру жүргізу;	Баланы күлімсіреп қарсы алу, сенімді атмосфера қалыптастыру; Денсаулығын тексеру: дене қызуы, көз-құлақ жағдайын сырттай бақылау; Қол жуу, киім шешу, шкафқа орналастыруды өзі орындауына бағыт беру;	Баланың мінез-құлқы мен көңіл-күйіндегі өзгерістерге назар аудару; Ата-анадан кешегі жағдайы туралы қысқаша сұрау (мазасыздық, ұйқы, тәбет); Қажет болса, психологтың бақылауына жіберу немесе кеңес алу.

<p>Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен әңгімелесу, кеңес беру</p>	<p>Өнегелі 15 минут – ата-анаға бала денсаулығы туралы кеңес беру.</p>				
<p>Әңгіме: Уақытты дұрыс пайдалану – баланы жауапкершілікке тәрбиелейді. Кеңес: Баламен бірге күн тәртібін жасап, оны күн сайын сақтауға баулыңыз.</p>	<p>Әңгіме: Кітап – білімнің кілті, ол қиялды байытады. Кеңес: Баладан оқыған ертегісін қысқаша айтып беруін сұраңыз.</p>	<p>Әңгіме: Табиғатты қорғау – болашақ ұрпаққа аманат. Кеңес: Баламен бірге қоқысты жинау, гүл отырғызу сияқты пайдалы әрекеттерді жасаңыз.</p>	<p>Әңгіме: Достық – сенім мен сыйластыққа негізделеді. Кеңес: Баланы досына жылы сөз айтуға және бірге ойнағанда кезек сақтауға үйретіңіз.</p>	<p>Әңгіме: Мақтау – баланың өзіне сенімін арттырады. Кеңес: Аптаның соңында баланың жетістіктерін атап, жылы сөз айтыңыз.</p>	
<p>Балалардың іс-әрекеті (ойын, танымдық, коммуникативтік, шығармашылық, эксперименталдық, еңбек, қимыл, бейнелеу, дербес және басқалары)</p>	<p>Картотека № 3 Дид ойын: «Суретші қай жерде қателесті?» Мақсаты: Балалар суреттегі сәйкессіздікті таба алады.</p>	<p>Картотека №4 Дид ойын: «Экологиялық бағдаршам» Мақсаты: Балалар мақал-мәтел, тақпақтар, тиым сөздер арқылы табиғат туралы түсінеді.</p>	<p>Картотека № 7 Дид ойын: «Гүлдерді күтеміз» Мақсаты: балалар табиғатты рухани бағалау мәдениетін, гүлдерді дұрыс күтіп-баптау дағдыларын түсінеді.</p>	<p>Картотека № 9 Дид ойын: «Құстарға көмек береміз» Мақсаты: Балалар құстар туралы суреттермен жұмыс жасап, өз ойларын айта алады.</p>	<p>Картотека № 10 Дид ойын: Бақша да ма, бау да ма? Мақсаты: Жемістер мен көкөністер туралы олардың айырмашылық-тарын айта алады.</p>
<p>Әлеуметтік-эмоционалды дағдыларды қалыптастыру картотекасынан</p>					
<p>Ертеңгілік жаттығу</p>	<p>Қазан айының 1-аптасына арналған таңғы жаттығу кешені.</p>	<p>Қазан айының 1-аптасына арналған таңғы жаттығу кешені.</p>	<p>Қазан айының 1-аптасына арналған таңғы жаттығу кешені.</p>	<p>Қазан айының 1-аптасына арналған таңғы жаттығу кешені.</p>	<p>Қазан айының 1-аптасына арналған таңғы жаттығу кешені.</p>
<p>Жалпы даму жаттығуларын дұрыс жасай отырып, баланың қимыл-қозғалысын шыңдау. Жаттығу кешені қосымша тіркелген</p>					
<p>Таңғы ас</p>	<p>Үнемді тұтыну - Суды, тамақты үнемді тұтыну жолдарын түсіндіру. Қауіпсіздік ережесін ескерту</p>				

	<p>Әңгіме: – Дастарқан басында бір-бірімізге сыйластықпен қарағанымыз дұрыс. Әркім өзіне қажеттісін алып, өзгеге де жеткізу – әдептілік.</p> <p>Қауіпсіздік ескерту: – Қолымыздағы шанышқы сияқты құралдарды абайлап қолданамыз. Оларды ойнауға пайдаланбаймыз.</p>	<p>Әңгіме: – Балалар, біз жейтін нан, ботқа, сүт – бәрі үлкендердің еңбегімен келеді. Тамақты төкпей, үстелге шашпай, жейтін мөлшерімізді ғана алайық. Артық алсақ, ысырап болады.</p> <p>Қауіпсіздік ескерту: – Тамақтану кезінде асықпай шайнайық, ауыз толтырып сөйлемейік – тұншығып қалу қауіпі бар.</p>	<p>Әңгіме: – Таңғы ас алдында міндетті түрде қол жуамыз. Суды ағызып қоймаймыз, керегінше ғана қолданамыз. Ыдысты да таза ұстаймыз. Тамақ ішерде қасыққа мөлшерлеп салайық.</p> <p>Қауіпсіздік ескерту: – Ыдысты сындырмау үшін ұқыппен ұстау керек, сынған ыдыс қауіпті.</p>	<p>Әңгіме: – Асқа құрмет – адамның тәрбие белгісі. Тамақ ішіп отырған кезде ойнамаймыз, таласпаймыз, бір-бірімізге кедергі жасамаймыз. Әрбір түйір нан – еңбектің жемісі.</p> <p>Қауіпсіздік ескерту: – Қасықты ауызға қатты салмайық, бір-бірімізге шанышқы, пышақ жақындатпаймыз.</p>	<p>Түсіндіру: – Балалар, біз жейтін әр тағам – үлкендердің маңдай терімен келген еңбек. Сондықтан табақтағы тамақты төкпей, шашпай жеу керек. Қажет мөлшерде ғана алып, артық тамақ қалдырмау – үнемділіктің белгісі.</p> <p>Қауіпсіздік: – Тамақтанып отырып жүгірмейміз, асықпай шайнаймыз – тұншығып қалуымыз мүмкін.</p>
<p>Ұйымдастырылған іс-әрекетті өткізуге дайындық (бұдан әрі – ҮІӘ)</p>	<p>«Еңбегі адал жас өрен» жобасы Ойын: «Қайсысы еңбек?» Тәрбиеші: «Мен қазір іс-әрекеттерді айтамын, сендер оның еңбек пе, әлде ойын ба екенін айтасыңдар: – Үй жинау (еңбек), – Доп тебу (ойын),</p>	<p>«Ұшқыр ой алаңы» жобасы Ойын: «Жалғастыр» Тәрбиеші: «Мен сөз бастаймын, сендер жалғастырасыңдар». – «Күн шықты, ал біз ...» (балалар: «ойнаймыз», «қуаныштымыз»); – «Білімді болсаң, сен ...» (балалар: «ақылды боласың»).</p>	<p>«Смарт бала» жобасы Ойын: «Дұрыс-бұрыс» Тәрбиеші: «Мен бір сөйлем айтамын, егер дұрыс болса – қол соғамыз, қате болса – тыныш тұрамыз». Мысалы: – «Кітап – білім бұлағы» (қол соғады). – «Суды ішпейміз»</p>	<p>«Балалар кітапханасы» жобасы Ойын: «Сиқырлы кітап» Тәрбиеші үлкен әдемі кітап ұстап, «Бұл сиқырлы кітап. Қане, ашып қалсақ, одан кім шығады екен?» – дейді. Кітаптың ішінен дайын суреттерді</p>	<p>«Еңбегі адал жас өрен» жобасы Ойын: «Еңбек – қуаныш» Тәрбиеші: «Қане, біз кішкентай еңбекқормыз. Қолымызбен гүл егіп көрейік (қимыл жасайды), оны суарайық, күтейік. Ал енді ол гүл жайнап өсті!»</p>

	<p>– Гүл егу (еңбек), – Қуыршақпен ойнау (ойын).» Мағынасы: балаларды еңбекті ажырата білуге үйрету</p>	<p>– «Досыңа көмектессең, ол ...» (балалар: «қуанады»)» Мағынасы: баланың қиялын, ойлауын дамыту</p>	<p>(тыныш тұрады). Мағынасы: баланың ойлау қабілетін дамыту, білімділікке тәрбиелеу.</p>	<p>көрсетеді. Балалар: «Бұл Қызыл телпек!», «Бұл Бауырсақ!» деп жауап береді. Мағынасы: балалардың қызығушылығын арттыру, кітапқа деген сүйіспеншілікті қалыптастыру.</p>	<p>Балалар гүлдің иісін сезгендей қимылдап: «Еңбек қуаныш әкеледі!» – дейді. Мағынасы: адал еңбекке, еңбектің қадірін білуге үйрету.</p>
<p>Кестеге сәйкес ҮІӘ</p>	<p>Экологиялық мәдениетті қалыптастыру мақсатында үіә.</p>				
<p>Тілек шоғы. Балалар гүл арқылы бір-біріне тілек тілейді. Миға шабул. Жұмбақ жасыру. Жапырақты бояды, Атырапты бояды. Бояп-бояп барлығын Сап-сары ғып қояды. (Күз) Дид ойын: “Күз белгісі неде?” Күзде жапырақтар... (сарғаяды)</p>	<p>Ой қозғау Бүркіт Жақыпов. «Күзде» Алма пісті, Алмұрт пісті, Алиа пісті, Жерге түсті. Қияр пісті, Қарбыз пісті, Қауын пісті, Қандай күшті! Жидектердің татып дәмін, Жемістердің жейміз бәрін. Сұрақ – жауап. Осы жемістер,</p>	<p>Тосын сәт. Аудио дыбыс. Күзгі орманнан хабарлама. Құрметті балалар! Мен орманшы атаймын. Күз келіп ормандағы барлық жануарлар қысқа дайындалып жатыр. Сол үшін аңдарға үлкен көмек керек боп тұр. Мен жалғыз өзім үлгере алмай жатырмын. Көмекке келесіңдер ме? Балалар Күзгі орманға саяхатқа барамыз ба? Ендеше мына әнді айтып саяхатқа барайық Музыка.</p>	<p>Тосын сәт. Қоян келеді. Қоян: Сәлематсыздар ма, балалар! Балалар қоянмен амандасады. Сәлематсыз ба қоян, көңілдісің зой? Қоян: Ия балалар бүгін менің туған күнім, маған қасқыр сыйлық берді. Сыйлығыңды бізге көрсетесің бе?</p>	<p>Менің сүйікті бұрышым Ертегілер әлемі. Дид ойын: «Сыңарын тап» Балаларды топқа бөлу 1 топ – Бауырсақ ертегісінің кейіпкерлерін тауып ретімен қоя білу. 2 топ – шалқан ертегісінің кейіпкерлерін тауып ретімен қоя білу.</p>	

<p>Күзде күн ... (суып, жаңбыр жауады) Күзде құстар... (жылы жаққа ұшада) Күзде түн... (ұзарады) Күн... (қысқарады) Күзде жеміс-жидек... (піседі) Күзде жазғы демалыс бітіп... (оқу басталады) Дид ойын: «Жапырақтың түсі қандай?» Шарты: Жапырақтар жинау. Балалар жинаған жапырақтарын ажыратады. (түсін, пішінін айтады) Қ.Шаңғытбаев «Күзгі жапырақтар» Алтын, сары, қызыл, көк, Алуан-алуан</p>	<p>көкөністер қай мезгілде піседі? Сонымен өлеңде қай мезгіл туралы айтылған? Қызығушылықтарын ояту. Хатшы хат әкеледі. Ой қозғау Хат кімнен келді? Айгүл көмекке шақырыпты. Айгүлге немен барамыз? Сиқырлы таяқшаның көмегімен барайық. Сиқырлы сөз: Қәне, қәне, айтайық Айя багына, барып қайтайық! Көзімізді ашайық. Айгүлге кездесу. Амандасады. Айгүл бау бақшадағы жеміс пен көкөністерді ажыраталмай жатыр екен. Көмектесеміз бе? Балаларға көкөністер</p>	<p>«Саңырауқұлақ тереміз» (Г. Абдрахманова) әніүйретіледі. Би: «Кел, билейік» (Б.Байқадамов, М.Әлімбаев). Орманға келу. Тиінге кездесу. Тиін ағаш басында өте көңілсіз. Тақпақ айту. Кәдірбек Құныпияұлы Ақ тиін-ау, ақ тиін! Сауысқаннан сақ тиін, Жылы ұяңда жат, тиін, Жаңғағыңды шақ, тиін. Тиін көңілденіп балаларға саңырауқұлақ жинап беруін өтінеді. Дид ойын: «Саңырауқұлақтар әлемі» Саңырауқұлақ туралы түсіндіру. Дайын салынған саңырауқұлақтарды бояу. Тиінмен қоштасу. Балалар жолмен жүру. «Орман аңдары» І. «Аю» Қолды белге қойып, (қорбандан) табанды нық</p>	<p>Қасқыр саған не сыйлады екен? Қоян: Білмедім? Ендеше сыйлықты бірге ашып көрейік. Қоян: Ой балалар мына қораптың ішінде дым жоқ қой! Сонда мені қасқыр алдағаны ма? Қоян тоқта ренжіме қораптың ішінде хат жатыр. Хатты ашып көрейік. Қоян қасқыр саған тапсырмалар беріпті сол тапсырманы орындасаң сыйлығыңды табасың депті. Қоян: Қандай тапсырма? Қоян: Ооооой, балалар</p>	<p>3 топ – жеті лақ ертегісінің кейіпкерлерін тауып ретімен қоя білу. Дид ойын: «Қимылын көрсет» Шарты: Педагог бір кейіпкерді атайды, бала соның қимылын салады. Әр түрлі бет перделер киіп әр ертегі кейіпкерлерінен қимылдар көрсету Тосын сәт Есік қағылып, почташы хат әкеледі. Хатты ашу. Ата мен әжеден Құрметті балалар бізге көмек керек. Біздің бауырсағымыз қашып кеткен. Енді оны қу тұлкі жеп</p>
---	---	---	---	---

<p>жапырақ, Күзгі бақта күлімдеп. Көз тартады жалбырап Өлең жолдарын қайталау арқылы жаттау.</p> <p>Ой дамыту. АҚТ тех. Күзгі орманға саяхат. Күз мезгілін бейне таспадан көрсету. Күзгі орманды тамашалау. Күзде табиғатта қандай өзгерістер болады? - Неліктен алтын, жомарт күз дейміз? - Күз мезгілінде бау-бақшада не піседі? Дид ойын: «Саябақтағы жемістер» Шарты: Үстелдің</p>	<p>мен жемістер туралы АҚТ технологиясынан көрсету, түсіндіру. Айгүлге көмек Дид ойын: «Көкөніспен жемістер» Шарты: Көкөніс пен жемісті сипаттауы бойынша тауып, себетке муляждарды жинайды. Сергіту сәті Алма баққа барамыз, (Бір орнында жүреді, қолдары белдерінде) Алма теріп аламыз, (Қолдарын жоғары созып, алманы жұлғандай қимыл жасайды). Ең үлкен алманы (құлаштарын сермеп, алманың үлкендігін көрсетеді). Анамызға сыйлаймыз. (алманы ұсынып жатқан қимылды жасайды) Менің сүйікті</p>	<p>басып жүру. 2. «Түлкі» Қолды жанға ұстап, (қуланып) бір сызықпен жүру. 3. «Көжек» Қолды кеуденің алдында иіп, қос аяқпен секіру. 4. «Қасқыр» Баяу жүгіру , жылдам жүгіру. Кірпіге кездесу. Кірпі терісіне тығылып көңілсіз жатыр Қане тақпақ айтып берсек тиін секілді көңілденіп, басын шығаратын шығар. Тақпақ. Қадыр Мырза Әли Жатқан кезде быртыып, Кірпіге сен көр тиіп. Тікірейтіп түрпісін Түрегелер үрпиіп. Кірпі басын шығарып балаларға алма жинауға көмек керек екенін айтады. Дид ойын: «Кірпіге көмек» Балаларды топқа бөлу. Қызыл алма Сары алма</p>	<p>тапсырманы орындауға маған көмектесесіңдер ме? Балалар қоянға көмектесеміз бе? 1 тапсырма: Дид ойын: «Кім тапқыр?» Шарты: Жемістер топтау. -Алманың түсі, пішіні -Бананның түсі, пішін -Алманың тағы қандай түстері бар? -Алмұрттың түсі қандай? -Апельсин қандай? -Түстерімен топтастырып жинау. -Сары түтерді сары себетке -Жасыл түстерді жасыл себетке -Қызыл түстерді</p>	<p>қоятын болды. Бауырсақты табуға көмектесулеріңді сұраймыз. Дид ойын: «Пішін мен түсін ата» Жұмыс жасаудың әдіс-тәсілін көрсету, түсіндіру. Қағаз бетіне дайын бауырсақты жапсыру. Бауырсақ әнін айту. Менің атым бауырсақ, Мені қаймаққа иледі, Майға пісірді, Суытып қойды. Мен атадан қаштым, Әжеседен қаштым, Қоянды көрдім, қасқырды көрдім, аюды көрдім бәрінен қаштым, түлкіден де</p>
--	--	---	--	---

<p>үстіндегі табақшадағы жемістер мен көкөністерді айырып жинау.</p> <p>Шығармашылық бұрыш</p> <p>Балаларды сары,қызыл, жасыл жапырақтар арқылы топқа бөлу.</p> <p>Жұмыс жасаудың әдіс тәсілдерін көрсету түсіндіру.</p> <p>1-топ:Сары жапырақтар .</p> <p>Дид ойын: «Күзгі жапырақтар»</p> <p>Шарты: Күз мезгіліндегі жапырақтардың түсін атау</p> <p>Кептірілген жапырақты бояу арқылы ақ қағазға бастырып сурет салу.</p> <p>2-топ:Қызыл</p>	<p>бұрышым</p> <p>Математика.</p> <p>Балаларды дөңгелек, үшбұрыш пішіндер арқылы топқа бөлу.</p> <p>1-топ: Дөңгелек</p> <p>Дид ойын: «Төртіншісі артық»</p> <p>Лимон, мандарин, апельсин, қияр.</p> <p>Ананас, саңырауқұлақ, алма, алмұрт.</p> <p>Алмұрт, алма, сәбіз, киви.</p> <p>2-топ: Үшбұрыш</p> <p>Жемістермен көкөністерді пішіні бойынша топтау,</p> <p>2-вариант:</p> <p>жемістермен көкөністерді түсі бойынша топтау.</p> <p>Көңілді смайлктер беру.</p> <p>Сиқырлы сөз:</p> <p>Қәне, қәне айтайық,</p> <p>Бақшамызға қайтайық.</p> <p>Психологиялық жаттығу.</p>	<p>Жасыл алма</p> <p>1-топ: Кірпіге қызыл алма жапсыру</p> <p>2-топ: Кірпіге сары алма мүсіндеу</p> <p>3-топ: Қиылған суреттерден кірпіге жасыл алма құрастырып жинау.</p> <p>Кірпімен қоштасу.</p> <p>Сергіту сәті</p> <p>Шарты: көкөніс атын естісе отырады, жеміс атын естісе қолдарын жоғары көтереді.</p> <p>Аңдарға кездесу. Аудио дыбыс.</p> <p>Табиғаттың дауысы</p> <p>Түлкіге кездесу.</p> <p>Құрметті балалар біздің аңдарға Арыстан тапсырма беріпті соған көмек керек. Балалар көмектесеміз бе? Орманда үлкен жарыс болып, аң патшасы арыстан аңдарға бұйрық берді.</p> <p>1-тапсырма:</p> <p>Дид ойын: «Оң, сол»</p> <p>Алма ағашының оң жағына кірпі, сол жағына</p>	<p>қызыл себетке жинаймыз</p> <p>2 - тапсырма:</p> <p>Дид ойын: «Қай пішінге ұқсас?»</p> <p>Шарты: Жеке карточкаларда заттардың суреттері беріледі.</p> <p>Жанындағы бос төркөзге қай пішінге ұқсас екенін салып көрсетеді.</p> <p>Сергіту сәті:</p> <p>Ұзын құлақ, сұр қоян</p> <p>Естіп қалып сыбдырды</p> <p>Ойлы, қырлы жерлермен</p> <p>Ытқып, ытқып жүгірді.</p> <p>Қарап еді артына,</p> <p>Қиығын салып көзінің .</p> <p>Келе жатқан томпаңдап,</p> <p>Көжегі екен</p>	<p>қаштым.</p> <p>Ата-мен әжеге себетке салып беріп жіберу.</p> <p>Кішкентай әртістер.</p> <p>Сюжеттік рольдік ойын.</p> <p>Шалқан ертегісі.</p> <p>Ертегі кейіпкерлерінің бет пердесін кейіп ертегіні сомдау.</p> <p>Балаларды топқа бөлу.</p> <p>Дид ойын: «Бөлігін тап»</p> <p>Қиынды суреттерден шалқан ертегісіндегі кейіпкерлердің бөлігін тауып құрастыру.</p> <p>Музыка</p> <p>Педагог жетекшісінің жоспары бойынша</p>
---	---	--	--	--

	<p>жапырақтар: Дид ойын: «Күзгі бақ жемістерін ата» Шарты: Жемістерден натюрморт жапсыру. Сергіту сәті. Тербеледі ағаштар, Алдымнан жел еседі. Кіп – кішкентай ағаштар Біп – биік боп өседі. Дид ойын: «Даналық ағашы » Шарты: Күз мезгілі туралы сұрақтарға жауап беру арқылы алмаларды себетке жинау. «Шапалақ әдісі» арқылы қорытындылау.</p> <p>Дене тәрбиесі Кіріспе бөлім. Амандасу. Сапқа тұру, әр</p>	<p>Созыламыз, күн жасаймыз, достарымызға қарап күлімдейміз. II. Ой дамыту Өлең оқу. «Жаңбыр» - Тырс! Тырс! Жаңбыр кеп жауады, Терезе қағады. - Тырс! Тырс! Жылзалар ағады, Сылдырап әуенге салады. - Балалар бұл тақпақта не туралы айтылды? - Жаңбыр туралы. Дид ойын: «Жаңбыр қайдан жауып тұр?» Шарты: Балалар жаңбырдың бұлттан жауатынын көрсетеді. Жұмыс жасаудың әдіс-тәсілдерін көрсету, түсіндіру.. -Сонымен жаңбырдың, судың түсі қандай болады? - Тамшының пішіні қандай? Саусақ арқылы тамшы</p>	<p>түлкі тұрсын депті. Оң жақ және сол жақты білмей тұрмыз. 2-тапсырма: Дид ойын: «Алма жинау» Арыстан алма ағашында тұрған алманы жинап әкелуге, керік пен қоянды жұмсады. Қайсысы алманы тез жинайды, неліктен? Алма қайда өсіп тұр? Сөйлемді дамыту. Балалардың білімін нығайту. Тақпақ оқу. Қарашы күз келді, күз келді Жапырақ жауыпты іздерді. Құс біткен керуен тізеді, Қара бұлт қабағын түйеді Сұрақ жауап. -Күз мезгілінде табиғатта қандай өзгерістер болады? -Күзде жапырақтардың түсі қандай болады? -Құстар қай жаққа ұшып кетеді?</p> <p>Дене тәрбиесі Кіріспе бөлім. Амандасу. Сапқа тұру, әр түрлі</p>	<p>өзінің. Қоршаған орта Мнемотехника күз мезгілі.</p> <p>Дид ойын: «Күз ерекшелігі» Шарты: суреттен күз ерекшеліктерін табу. Қоян қуанып рақмет айту. Балалар қасқар бізге қоянға сыйлық жасап беруді өтініпті. Қандай сыйлық жасаймыз? Қоян нені жақсы көреді? Дид ойын: «Қоянға сыйлық» Балаларды топқа бөлу. 1-топ: Қиылған үлкен-кіші</p>	<p>Ұ.О Тақырыбы: «Арқан түйю» Мақсаты: Балаларды шапшаңдыққа үйрету.</p>
--	--	--	--	--	--

	<p>түрлі бағыт-та жүру, педагогтың белгісі бойынша шашыраңқы жүгіру жай жүруге ауыса отырып, өз орындарына тұру. Негізгі бөлім.</p> <p>Жалпы даму жаттығулары.</p> <p>Таяқшамен</p> <p>-Аяқтары алыс қойылған, таяқшаны екі шетінен ұстап, жоғарыға, оңға, солға қарай созылып керілу(3-4 қайталау.) Б.қ.</p> <p>- Аяқтары алыс қойылған, таяқша төменде қолдарымен ұстау.</p> <p>Таяқшаны жоғарыға көтеріп созу, «кілем қағу» соғу қимылын жасау (3-4) Б.қ.</p> <p>- Аяқтары алыс қойылған,</p>	<p>суретін қағаз бетіне түсіру.</p> <p>Балалар кірпі бізден көмек</p> <p>Сиқырлы сылдырмақ</p> <p>Балаларды шеңберге жинау.</p> <p>Дид ойын: Оралмалы жіп.</p> <p>Мақсаты: Балаларға күз мезгілі туралы алған білімдерін домалақ жіпті жинау арқылы тиянақтау.</p> <p>Қазақ тілі</p> <p>Тақырыбы: Менің отбасым</p> <p>Миға шабул.</p> <p>Дид ойын: " Көңілді доп "</p> <p>Шарты : Сұрақ қою арқылы жауап алу.</p> <p>- Отбасы мүшесін ата.</p> <p>- Отбасында кімді жақсы көресің?</p> <p>- Отбасында кімге сыйлық жасайсың?</p> <p>Ой дамыту</p> <p>Отбасы туралы</p>	<p>бағыт-та жүру, педагогтың белгісі бойынша шашыраңқы жүгіру жай жүруге ауыса отырып, өз орындарына тұру. Негізгі бөлім.</p> <p>Жалпы даму жаттығулары.</p> <p>Таяқшамен</p> <p>-Аяқтары алыс қойылған, таяқшаны екі шетінен ұстап, жоғарыға, оңға, солға қарай созылып керілу(3-4 қайталау.) Б.қ.</p> <p>- Аяқтары алыс қойылған, таяқша төменде қолдарымен ұстау.</p> <p>Таяқшаны жоғарыға көтеріп созу, «кілем қағу» соғу қимылын жасау (3-4) Б.қ.</p> <p>- Аяқтары алыс қойылған, таяқшаны кеуденің тұсында. Отырып, тұру. Б:Қ</p> <p>- Таяқшаны айналып секіру және жүру. (10 сек) Б.қ. келу.</p> <p>Тыныс алу жаттығуы</p>	<p>сәбіздерді ретімен жапсыру.</p> <p>2-топ: Үлкен-кіші сәбіздерді бояу.</p> <p>3-топ: Үлкен-кіші сәбіз мүсіндеу.</p> <p>4-топ: Қоянға достарын құрастыру.</p> <p>Шапалақ әдәсі.Қоянның қуануы.</p> <p>Қоянмен бірге жаттығу жасаймыз ба?</p> <p>1.Қолды жоғары көтеру.</p> <p>2. оңға иілу.Б.қ. келу.</p> <p>4. солға иілу.Б.қ. келу.</p> <p>Б.қ.: негізгі тұрыс, қол төменде.</p> <p>1.Қолды алға созып отыру.</p> <p>2.Тұру. 3.Б.қ. келу.</p> <p>3.Аяқ бұлышықеттеріне арналған жаттығулар:</p>	
--	---	---	---	---	--

	<p>таяқшаны кеуденің тұсында. Отырып, тұру. Б:Қ - Таяқшаны айналып секіру және жүру. (10 сек) Б.қ. келу.</p> <p>Тыныс алу жаттығуы</p> <p>Араның дыбысын салу. -3-3-3</p> <p>Негізгі қимылдарды ойын түрінде орындау.</p> <p>1.Түзу жолмен жүру</p> <p>Ені – 25см, ұзындығы – 2,5 метр түзу жолмен жүру.</p> <p>Ойын жаттығуы: «Соқпақпен жүріп өт». Әр қатарға қарама-қарсы таяқшаларды пайдаланып, ені 25 см ұзындығы 2,5 м соқпақ жасаймыз. Соқпақты жүріп өту</p> <p>2.Кез келген</p>	<p>түсінік беру.</p> <p>-Отбасы мүшелерін атау. ата, әже, әке, шеше, аға, әпке, іні, қарындас, сіңлі.</p> <p>Сұрақ-жауап.</p> <p>Сенің отбасың қандай?</p> <p>Отбасында неше адам бар?</p> <p>Олар кімдер?</p> <p>-Атаң мен әжең кім?</p> <p>-Әкең қайда жұмыс істейді?</p> <p>-Анаң қайда жұмыс істейді?</p> <p>-Сен неше жастасың</p> <p>Тіл ұстарту жаттығуы:</p> <p>Та-та- ата, Же-же- әже, Ке-ке- әке, На-на-ана, Ке- ке- әпке</p> <p>Ға – ға- аға</p> <p>4.Сергіту сәті: Саусақ ойыны «Бармақтар отбасы» (караоке – қазақша балалар әні)</p> <p>Дид ойын:«Кім жоқ»</p>	<p>Араның дыбысын салу. -3-3-3</p> <p>Негізгі қимылдарды ойын түрінде орындау.</p> <p>1.Түзу жолмен жүру</p> <p>Ені – 25см, ұзындығы – 2,5 метр түзу жолмен жүру.</p> <p>Ойын жаттығуы: «Соқпақпен жүріп өт». Әр қатарға қарама-қарсы таяқшаларды пайдаланып, ені 25 см ұзындығы 2,5 м соқпақ жасаймыз.</p> <p>Соқпақты жүріп өту</p> <p>2.Кез келген бағытта төрттағандап еңбектеу.</p> <p>Ойын жаттығуы:</p> <p>«Марғаулар»</p> <p>Жан-жануарлардың балалары да өте кішкентай әрі ойнағанды жақсы көретінін түсіндіреді.</p> <p>Ойын ережесін еске салады: зал ішінде төрттағандап еңбектейді, «Қожайын келді!» деген белгі берілгенде жата қалып, қатып қалу, сосын қайта еңбектеу.</p> <p>Ұлттық ойын: «Ұшты - ұшты»</p>	<p>1.Алға қос аяқпен секіру.</p> <p>2.Артқа қос аяқпен секіру.</p> <p>Қоянмен қоштасу.</p> <p>Ұ.О Тақырыбы:</p> <p>«Бөрік жасасрмақ»</p> <p>Мақсаты:</p> <p>Баланы шапшаңдыққа, қырағылыққа үйрету.</p>	
--	---	--	--	---	--

	<p>бағытта төрттағандап еңбектеу. Ойын жаттығуы: «Марғаулар» Жан-жануарлардың балалары да өте кішкентай әрі ойнағанды жақсы көретінін түсіндіреді. Ойын ережесін еске салады: зал ішінде төрттағандап еңбектейді, «Қожайын келді!» деген белгі берілгенде жата қалып, қатып қалу, сосын қайта еңбектеу. Ұ.О Тақырыбы: «Күш сынаспақ» Мақсаты: Балаларды батырлыққа, ептілікке үйрету</p>	<p>Шарты: отбасындағы мүшелердің атын атап, жасырынған отбасы мүшесін суреттен табу табу. Қортынды Балаларды мадақтау. Ұ.О Тақырыбы: «Ақсерек-көксерек» Мақсаты: Балалар ептілікке, бірлікке, тобы үшін намыстанып, жеңіске талпынуға үйренеді.</p>	<p>Қортынды. Балаларды мадақтау. Ұ.О Тақырыбы: «Күш сынаспақ» Мақсаты: Балаларды батырлыққа, ептілікке үйрету</p>		
Серуенге дайындық	<p>Еңбегі адал жас өрен - мақсаты: өзіне өзі қызмет көрсетуге тәрбиелеу. Серуен кезінде қауіпсіздік ережелерін түсіндіру.</p>				
	Серуенге шығу	Киімдерін дұрыс кие	Балалардың киіну	Серуенге шығу,	Серуенге шығу туралы

	<i>туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киім шкафтарын таза ұстау және жинау</i>	<i>білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу, қатармен жүруге дағдыландыру.</i>	<i>реттілігін бақылау, киінгенде түймелерін қадап, аяқ киімінің бауын байлауды, киіміндегі олқылықтарды жөндеуді қадағалау.</i>	<i>балаларды біртіндеп киіндіру, киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру.</i>	<i>балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу.</i>
<i>Серуен</i>	Картотека № 12 <i>Ағаштардан желмен ұшып түсіп жатқан жапырақтарды бақылау.</i>	Картотека №15 <i>Балабақша маңындағы сарғайған шөптерді бақылау.</i>	Картотека №17 <i>«Күз көрінісін бақылау»</i>	Картотека №18 <i>Күзгі жапырақтарды бақылау.</i>	Картотека №20 <i>Жәндіктерді бақылау.</i>
Серуен кезінде экологиялық мәдениет қалыптастыру, табиғатқа қамқорлық таныту. Күз серуен картотекасынан					
<i>Серуеннен оралу</i>	«Еңбегі адал жас өрен» - өз-өзіне қызмет жасау.				
	<i>Балаларға реттілікпен киімдерін шешуі, өз сөрелеріне киімін жинап таза ұстауды, су болған киімдерін тәрбиешіге көрсетуге үйрету.</i>	<i>«Өз-өзіне қызмет» 3 қадамы: 1) Киімді ұқыпты шешу; 2) Шкафқа ретімен жинау; 3) Түскі асқа жеке жабдықтарын (сүлгі, ыдысқа дейінгі кезекші рөлі) дайындау.</i>	<i>Бір-біріне жейде/күртешені ілуге, түйме қадауға көмектестіру; «рақмет», «өтінемін» сөздерін қолдануды бекіту; Мақсаты: су шашпай, жауапкершілікпен қарауды еске салу.</i>	<i>Балаларға өз киімдерін шешіп, ұқыпты жинап қоюды, қол жуғаннан кейін сүлгісін орнына қоюды үйрету. Мақсаты: еңбектің қадірін білуге, тәртіпке, адалдыққа тәрбиелеу.</i>	<i>Балаларға жазғаятты сұрақтар қою. «Егер қолды жумаса не болады?», «Неге заттарды өз орнына қоямыз?» Мақсаты: дұрыс шешім қабылдауға тәрбиелеу.</i>
<i>Түскі ас</i>	Үнемді тұтыну мақсаты: суды үнемді пайдалану, шашпай жуыну				

	<p>Әңгіме: – Қолды сабындап жуу – денсаулық кепілі. Қауіпсіздік: – Су шашпай, абайлап жуамыз.</p>	<p>Әңгіме: – Ас ішкенде тәртіп сақтаймыз: таласпаймыз, ойнамаймыз, дауыстамаймыз. Әрбір ас – қадірлі. Шамамызға қарай ғана аламыз. Қауіпсіздік: – Қасықты, шанышқыны дұрыс ұстаймыз, бір-бірімізге бағыттамаймыз.</p>	<p>Түсіндіру: – Әрбір ас – үлкендердің маңдай терімен келген несібе. Сондықтан табақтағы асты қалдырмай, төкпей-шашпай жеуіміз керек. Үнемді болу – жақсы әдет. Қауіпсіздік: – Ас үстінде орнымыздан тұрмаймыз, асықпай шайнаймыз. Жүгірмесек – қауіпсіз боламыз.</p>	<p>Әңгіме: – Балалар, дастарқандағы әр тағам – еңбекпен келген ризық. Нанды жерге тастамай, асты төкпей, мөлшермен ғана алайық. Ысырап етпейік – еңбекті бағалайық. Қауіпсіздік: – Ас ішкенде асықпай шайнаймыз, ауыз толған кезде сөйлемейміз – бұл қауіпсіздік үшін маңызды.</p>	<p>Әңгіме: – Ас үстінде ойнамаймыз, шуламаймыз. Әр түйір ас – бағалы. Асқа құрмет – еңбекті бағалау. Қауіпсіздік: – Қасық пен шанышқыны абайлап ұстаймыз, бір-бірімізге бағыттамаймыз.</p>
Күндізгі ұйқы	Балаларға ұйқыға жатар алдында киімдерін шешіп, ретімен орындыққа немесе арнайы жерге қоюды үйрету.	Өз төсек орындарын дайындап жатуды дағдыландыру.	Балалардың тыныш ұйықтауына жағымды жағдай жасау	Ұйқыға дайындық кезінде қауіпсіздік ережелерін ескерту. Өз төсегін ашып жатуға кеңес беру.	Белгілі жүйелікте киімдерін шешуді, киімдерін ұқыпты орындыққа іліп қоюды пысықтау
Ұйқыдан біртіндеп ояту, сауықтыру шаралары	№14. 1.Ояну Бойымызды жазайық, Қолымызды созайық. Жаттығулар жасайық.	№16 1.Ояну Көздеріңді ашыңдар, Кірпіктеріңді көтеріңдер. Беттеріңді жеңіл қимылмен сипаңдар, Бір - біріңе	№15. 1.Ояну Кел балалар тұрайық, Қолымызды жоғары созайық. Еңкейеміз еденге, арқамызды тік ұстап,	№13. 1.Ояну Ұйқымызды ашайық Қолымызды созайық Енді қане бәріміз, Жаттығуды жасайық.	№ 12. 1. Ояну Күнге қарап күлімдеп Көзімізді ашамыз Бойды түзе, көтер басты Сергіп ұйқы ашамыз

	Ұйқымызды ашайық.	жымыңдар	Бір демалып алайық.		
	Қауіпсіздік ережесі – ұйқыдан тұру кезінде қауіпсіздік шараларын түсіндіру. «Еңбегі адал жас өрен» - ұйқыдан тұрып киіну өз-өзіне қызмет етуге тәрбиелеу. Ұйқы ашар жаттығу картотекасынан				
Бесін ас	Үнемді тұтыну мақсаты: суды үнемді пайдаланып, жуыну ережелерін түсіндіру.				
	<p>Әңгіме: – Тамақ ішіп болған соң «Рахмет» айту – үлкенге құрмет, кішіге өнеге. Алғыс айту – әдептің көрінісі. Қауіпсіздік: – Ас үстінде шуламаймыз, қасымыздағы адамдарға бөгет жасамаймыз. Үндемей отырып ас ішсек, барлығына ыңғайлы болады.</p>	<p>Әңгіме: – Тамақты төкпей-шаппай, қажет мөлшерде ғана аламыз. Артық тамақ қалдырмаймыз. Қауіпсіздік: – Ас үстінде орнымыздан тұрмаймыз, асықпай шайнаймыз.</p>	<p>Әңгіме: – Балалар, әрбір ас – үлкендердің маңдай тері. Нанды жерге тастамаймыз, асты төкпей ішеміз. Артық алмаймыз. Қауіпсіздік: – Тамақты асықпай шайнаймыз, ауыз толған кезде сөйлемейміз.</p>	<p>Әңгіме: – Ас ішкенде бір-бірімізге кедергі жасамаймыз. Үлкендерге бірінші береміз. Қауіпсіздік: – Қасықты қатты салмаймыз.</p>	<p>Әңгіме: – Нан – дастарқанның берекесі. Нанды аяқ асты етпейміз. Қауіпсіздік: – Нанды ауызға толтыра салмаймыз.</p>
Балалардың дербес іс-әрекеті (қимылдық, ұлттық, сюжетті-рөлдік, үстел үсті-баспа және басқа ойындар), бейнелеу іс-	<p>Қызығушылықтарын ояту. Ғажайып сәт. АҚТ технологиясынан Алтын күз. Сәлеметсіңдер ме, балалар?</p>	<p>Дид ойын: «Жеміс қайда, көкөніс қайда екенін тап» Мен сендерге үстелге жемістер мен көкөністердің аралас карталарын жайып беремін, ал сендер</p>	<p>Мизга шабуыл. Дид ойын: «Кім тапқыр?» Жұмбақ жасыру. Ызақор бұғып жатыр, Сақалы шығып жатыр.</p>	<p>Дене тәрбиесі. Кіріспе бөлім. Амандасу Әжемнің ауылында (таза ауада) Сапқа бір қатармен тұру, шеңбермен жүру. «Біз бүгін ауылға әжемізге қонаққа</p>	<p>Дид ойын «Суретші қай жерде қателесті?» Мақсаты: Балалардың ойлау қабілетін дамыту, суреттегі сәйкессіздікті таба</p>

<p>әрекеті, кітап қарау және басқалары)</p>	<p>Мен сіздерден көмек сұрап келдім. Балалар Алтын күз көңілсіз болып тұр неге екен? Алтын күз: Балалар менің жемістерім бәрі пісіп жиналды, ал жүзімді жинау маған қиын болып тұр. Көмектесіңдер ме? Әрине көмектесеміз Балаларды топқа бөлу. 1-топ. қара жүзім 2- топ. жасыл жүзім. Балаларға жүзімнің жапырақтарымен салынған суреті таратылады. Ой дамыту. АҚТ технологиясы. Жүзім туралы слайд қарау. Жүзім түсінік беру. Үлгі арқылы жүзімнің жасалу</p>	<p>карточкаларды жемістер мен көкөністер деп екі топқа бөлулерің керек. Тәрбиеші: Енді жемістерді зертханамызда зерттеп көрейік. Педагог үстелге жемістерді қояды: апельсин, мандарин, лимон, банан, алма. Тәрбиеші: Біздің дастарханда түрлі жемістер бар. Олардың атын атап көрейік. Барлық жемістер әртүрлі. Олар қалай ерекшеленеді, қандай негіздер бойынша топтастыруға болады? 1. Қараңыздар, олар пішіні бойынша ерекшеленеді ме (дөңгелек, сопақ)? 2. Түсі бойынша (қызғылт сары, жасыл)? 3. Көлемі бойынша</p>	<p>(жуа) Жерде жатып желіндейді, Күз түскенше желінбейді. (қауын) Көк лағым көгенде жатып семіреді. (Қарбыз) Жасыл ала дөңгелек, Бақшада жатыр дөңгелеп. (қарбыз) Ой дамыту Көкөністер туралы түсінік беру. - Көкөністерге нелер жатады? - Біз қазір ненің натюрмортын көріп тұрмыз? -Осы көкөністер бізге не береді? Түсі, пішіні, қайда өсетіні т.б. Сұрақ – жауап. Дид ойын: «Көкөністер мен жемістер» Балаларды топқа бөлу.</p>	<p>барамыз» Шеңбер бойымен жүру. Шеңбер бойымен сапқа тұру. Негізгі бөлім. Жалпы даму жаттығулары Дене бітімінің арналған жаттығулар «Әжеммен бірге кім тұрады?» 1.Тауықтар қанатын қағады. Б.қ.: аяқтар табан өлшеміндей қашықтықта, қолды төмен түсіреді. қолды екі жаққа көтереді, 2 – б.қ., 3-4 – тағы да солай 4-5 рет. 2.Қаздар қиқулайды: аяқтар иыққа сәйкес қашықтықта, қолдары белде. 1 – алға қарай иіледі, шынтақтарын артқа жібереді, 2 – б.қ., 3-4 – тағы да солай 4-5рет. 3.Марғаулар керіледі. Б.қ.: төрттағандап тұрады. 1 – жауырынды доғадай иеді, 2 – арқаны</p>	<p>алға үйрету. Дид ойын: «Көкөністер мен жемістер» Мақсаты: жемістер мен көкөністерді сипаттап айтуды, олардың пайдасы туралы біледі. Құрал-жабдықтары: Жемістер мен көкөністердің суреттері Ойынның барысы: Көкөністер мен жемістер суреттерін салатын қалташалар тақтаға ілінеді. Үстер үстінде суреттер аралас жатыр. Шақырылған бала өзіне ұнаған жеміс немесе көкөністі танып алады да қалтаға салады. Қайда өсетіні, түсі, пішіні, дәмі туралы сипаттап айтады</p>
---	--	---	--	--	---

<p>жолдарын түсіндіреді. 1-топ: Жасыл жүзім. Ермексаздан алақан арасына домалату арқылы жасыл түсті жүзім мүсіндеу. 1-топ: Қара жүзім. Қиылған суреттерден жүзім бағын құрастыру. Жасаған жұмыстарын себетке салып Алтын күзге сыйға беру. Аудио дыбыс. Алтын күз рақмет балалар, мен өте көңілді болдым, қандай тамаша!</p> <p>«Өрт қауіпсіздігі» «КЕРЕГІН ТАҢДА» Мақсаты: балалардың өрт сөндіру кезінде қажетті заттар, оларды пайдалану</p>	<p>(үлкен және кіші)? 4. Иісі бойынша? 5. Қабықтың құрылымы бойынша (кеуекті және тегіс)? Жемістерді пішініне, көлеміне, түсіне, дәміне, иісіне, қабығының құрылысына қарай топтастыруға болатынын білдік.</p> <p>«Жол қауіпсіздігі» «Керемет жаяу жүргінші кім?» Міндеттері: балалардың жол ережелері туралы білімдерін бекіту (жол белгілері, жаяу жүргіншілер өткелі); табандылыққа, зейінділікке тәрбиелеу.</p>	<p>1-топ: Берілген өкөністерді бояу. 2- топ: Берілген жемістерді мүсіндеу.</p> <p>«Қауіпсіздік ережесі» «Бауырсақ» Мақсаты: Қарым-қатынас дағдыларын, қиялын дамыту. Сөйлеу мәнерлілігі бойынша жұмыс</p>	<p>іліктіреді. Б.қ., 3-4 – тағы да солай 4-5 рет. 4.Күшіктер ойнайды. Б.қ.: шалқасынан жатады. 1,2,3,4 – аяғы мен қолдарын шапшаң қозғайды. 5.Құлыншақтар секіреді. Бір орында тұрып секіру Тыныс алу жаттығуы «Ауызбен және мұрынмен тыныс алудың үйлесімділігі» Негізгі қимыл -қозғалыс жаттығуы. «Әжемізге бау-бақшада көмектесейік» 1.«Бау-бақшамен жүреміз» – ені 20 см, ұзындығы 3 метр имектелген жолмен жүру. 2.«Қарбыз жинаймыз» – бір-бірінен 1,5 метр қашықтықта отырып екі қолымен допты домалату. Қимыл-қозғалыс ойыны: «Тауық пен балапандар». Алаңның бір жағында үй</p>	<p>Кітап бұрышы Ертегілер елінде. Көркем әдебиет. «Жеті лақ» ертегін суреттер арқылы қарау, ертегі кейіпкерлерін атау. Ертегі желісін түсіндіру.. Бет перде кейіп ертегіні сомдау. Шығармашылық бұрыш. Балаларды топқа бөлу. Дид ойын: «Ертегі кейіпкерлері» 1-Топ: Ешкі мен лақтарды бояу. 2-топ: Қасқырды мүсіндеу.</p> <p>«Аспан әлемі» (Бағдарлама)</p>
--	---	---	--	--

	<p><i>ережелері туралы білімдерін қалыптастыру. Өрт тудыруы мүмкін заттар туралы білімді бекіту. Сөйлеуді, есте сақтауды, логикалық ойлауды дамыту. Жауапкершілік сезімін тәрбиелеу.</i></p>			<p>– қоршалған орын болады, онда тауық пен балапандар бар (еденнен биіктігін 50 см-дей етіп бағандар арасына жіп тартылады). Бір жақ шетіне «үлкен құс» орналасады. Тауық жіптің астынан өтіп, қорек іздеуге аттанады. Ол балапандарын «ко-ко-ко» – деп шақырады.</p>	
<p><i>Балалармен жеке жұмыс</i></p>	<p>Сөздік қорды дамыту <i>Дыбысты созып айтуға арналған жаттығулар («а-а-а», «о-о-о»).</i> <i>Жануарлардың атауын үйретіп, олардың дыбысын қайталау.</i> <i>Сурет бойынша «Не көріп тұрсың?» әңгімесін ұйымдастыру.</i></p>	<p>Бала тілін дамыту жұмысы <i>Артикуляциялық жаттығулар жасау (дыбыстарды дұрыс айтуға үйрету).</i> <i>Сөздік қорын кеңейту үшін жеке әңгімелесу, сурет бойынша әңгіме құрату.</i> <i>Қарапайым сөздерді жеке үйрету.</i></p>	<p>Математикалық ұғымдарды дамыту <i>Санауды, пішіндерді, түстерді, көлемдерді жеке көрсету.</i> <i>Жұптап салыстыру, заттарды рет-ретімен орналастыру.</i> <i>Жеке логикалық ойындар мен пазлдар ұсыну.</i></p>	<p>Әлеуметтік дағдыларды қалыптастыру <i>Баланы топпен ойнауға бейімдеу үшін алдымен жеке ойындар арқылы сенімділігін арттыру.</i> <i>Мінез-құлық мәдениетін үйрету (амандасу, алғыс айту, кезекте тұру).</i> <i>Қиын балалармен жеке әңгімелесу, мотивация беру.</i></p>	<p>Шығармашылық қабілеттерін дамыту <i>Жеке сурет салу, ермексазбен жұмыс, мозаика құрастыру.</i> <i>Ән үйрету, жеке би қимылдарын көрсету.</i> <i>Қолөнер жұмыстарын орындау.</i></p>
<p><i>Серуенге дайындық</i></p>	<p>«Еңбегі адал жас өрен»-өз-өзіне қызмететуге тәрбиелеу. Серуен кезінде қауіпсіздік ережелерін түсіндіру.</p>				

	<i>Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру.</i>	<i>Серуенге шығу. Балалардың киіну реттілігін бақылау, киінгенде түймелерін қадап, аяқ киімінің бауын байлауды, киіміндегі олқылықтарды жөндеуді қадағалау. Киім шкафтарын таза ұстау және жинау</i>	<i>Серуенге шығу, балаларды біртіндеп киіндіру, киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру.</i>	<i>Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу.</i>	<i>Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киім шкафтарын таза ұстау және жинау</i>
<i>Серуен</i>	Картотека № 12 <i>Ағаштардан желмен ұшып түсіп жатқан жапырақтарды бақылау. Ұлттық ойын- ұлт қазынсы «Сақина салу»</i>	Картотека №15 <i>Балабақша маңындағы сарғайған шөптерді бақылау. Ұлттық ойын- ұлт қазынсы «Ұшты-ұшты»</i>	Картотека №17 <i>«Күз көрінісін бақылау» Ұлттық ойын- ұлт қазынсы «Белбеу соқ»</i>	Картотека №18 <i>Күзгі жапырақтарды бақылау. Ұлттық ойын- ұлт қазынсы «Ұшты-ұшты»</i>	Картотека №20 <i>Жәндіктерді бақылау. Ұлттық ойын- ұлт қазынсы. «Айгөлек»</i>
	<i>Серуен кезінде экологиялық мәдениет қалыптастыру, табиғатқа қамқорлық таныту. Таңғы серуенді бекіту.</i>				
<i>Серуеннен оралу</i>	«Еңбегі адал жас өрен» - өз-өзіне қызмет жасау.				
	<i>Балаларға реттілікпен киімдерін шешуі, өз сөрелеріне киімін жинап таза ұстауды, су болған киімдерін</i>	«Өз-өзіне қызмет» 3 қадамы: <i>1) Киімді ұқыпты шешу; 2) Шкафқа ретімен жинау; 3) Түскі асқа жеке жабдықтарын (сүлгі,</i>	<i>Бір-біріне жейде/күртешені ілуге, түйме қадауға көмектестіру; «рақмет», «өтінемін» сөздерін қолдануды бекіту;</i>	<i>Балаларға өз киімдерін шешіп, ұқыпты жинап қоюды, қол жуғаннан кейін сүлгісін орнына қоюды үйрету. Мақсаты: еңбектің</i>	<i>Балаларға жағдаятты сұрақтар қою. «Егер қолды жумаса не болады?», «Неге заттарды өз орнына қоямыз?» Мақсаты: дұрыс</i>

	<i>тәрбиешіге көрсетуге үйрету.</i>	<i>ыдысқа дейінгі кезекші рөлі) дайындау.</i>	Мақсаты: <i>су шашпай, жауапкершілікпен қарауды еске салу.</i>	<i>қадірін білуге, тәртіпке, адалдыққа тәрбиелеу.</i>	<i>шешім қабылдауға тәрбиелеу.</i>
<i>Кешкі ас</i>	<i>Кезекшілердің жұмысы (асхана аспаптарын, салфеткаларды салу) Гигиеналық процедуралар (қолды дұрыс жуу, сүлгінің орнын білу, қолды дұрыс сүрту және сүлгіні іліп қою, Сырттан келіп үнемі, Сабынмен қол жуамыз, Таза болды мұнтаздай, Тағамға қол созамыз (көркем сөзін қолдану) Тамақтану балалардың назарын тағамға аудару; тамақтану мәдениетін тәрбиелеу бойынша жеке жұмыс; этикет ережелері; Балалардың ұқыптылығын бағалау</i>				
<i>Балалардың дербес әрекеті</i>	<i>Еңбек әрекеті Жууға болатын ойыншықтарды жуу. Міндеттері: ойыншықтарды сабынды суда губкамен жуу, таза сумен шаяу, шүберекпен сүрту қабілетін қалыптастыру</i>				
<i>Балалардың үйге қайтуы</i>	Өнегелі-15 минут. Қауіпсіздік ережесі - ата-анамен бала өмірінің қауіпсіздігі туралы әңгіме жүргізу.				
	<i>Бүгін балалар сурет салып, түрлі түстерді қолдана отырып қиялын дамытты. Ойларын қағаз бетінде бейнелеуге тырысты. Үйде балаңызбен бірге сурет салып, түстерді атауға көңіл бөлсеңіздер жақсы болады.</i>	<i>«Бүгін балалар ән айтып, би қимылдарын орындап, шығармашылық қабілеттерін көрсетті.» «Қиялы дамып, ойларын еркін жеткізуге тырысты.» «Үйде бірге ән тыңдап, қарапайым әндерді жаттауға көңіл бөлсеңіздер жақсы болады.»</i>	<i>«Балалар бүгін серуен кезінде табиғатты бақылап, гүлдер мен ағаштарға ұқыпты қарауды үйренді.» «Топтық ойында бір-біріне көмектесіп, достық қарым-қатынас көрсетті.» «Үйде баламен бірге қысқа әңгіме немесе ертегі оқып, бірге талқылауға кеңес беремін.»</i>	<i>«Балалар дене шынықтыру жаттығуларына белсене қатысты, қимыл-қозғалыс дағдылары дамып келеді.» «Ойын кезінде ережелерді сақтап, тәртіпті болуға тырысты.» «Үйде серуеннен кейінгі тынығуына және жеткілікті ұйқысына назар аударыңыздар.»</i>	<i>«Бүгін балалар серуенде өте белсенді болды, қауіпсіздік ережелерін жақсы сақтады.» «Сабақта берілген тапсырмаларды ықыласпен орындап, сөздік қорын толықтырды.» «Үйде де киімдерін өздері кию дағдысын бекітуге көңіл бөліңіздер.»</i>

Әйелеріңді:

Тәрбиелеу-білім беру процесінің циклограммасы
Қазан айының 2-аптасы

Топ: «Балапан» Орта тобы

Балалардың жасы: 3 жас

Қандай кезеңге жасалды: 06.10 – 10.10.2025ж

Апта дәйексөздері «Туған жердей жер болмас, туған елдей ел болмас»

Күн тәртібінің үлгісі	Дүйсенбі «Менің Қазақстаным» ҚР Әнұранын орындау	Сейсенбі	Сәрсенбі	Бейсенбі	Жұма
Балаларды қабылдау	Күй күмбірі – баланы ұлттық әуенмен қарсы алу, ата-баба мұрасын жүрекке жақындату. «Кең дала»	Күй әуені – бүлдіршінді қазақтың салт-дәстүрі мен өнеріне баулып, ұлттық рухқа тәрбиелеу. «Бозшолақ»	Домбыраның қоңыр үні – баланы жылы қабылдап, қазақтың мәдениетімен қауыштыру. «Қылқобыз»	Күй күмбірі – баланы шаттықпен қарсы алып, ұлттық өнерге сүйіспеншілік ояту. «Көңілашар»	Күй әуезі – баланың жан дүниесін тербеп, оны қазақ халқының рухани қазынасына жақындату. «Балапан»
	Демалыс күндері қалай өткенін сұрау арқылы баланың көңіл-күйін анықтау; Киімін шешуге, аяқ киімін ауыстыруға көмектесу; Жаңа аптаға қызығушылық ояту үшін қысқаша әңгіме жүргізу;	Баланың таңертеңгі көңіл-күйін сұрау («Бүгін қалай ояндың?»); Ата-анасынан қысқаша ақпарат алу (денсаулығы, ұйқысы, тәбеті); Баланың киімін дұрыс орналастыруға бағыт беру; Топтағы кезекші	Баланың көңіл-күйін бақылау үшін сүйікті ісін немесе ойынын сұрау; Өзін-өзі қызмет ету дағдыларын дамытуға жағдай жасау; Достарымен қарым-қатынасқа тарту арқылы бейімделуін жеңілдету;	Таңертеңгі көңіл-күйін сұрау, мейірімді сөздермен қарсы алу; Киімін шешу, аяқ киімін ауыстыру барысында дербестікке ынталандыру; Баланы шағын топтық ойындарға қатыстыру; Баланың өзін еркін ұстауына	Апта бойғы жетістіктерін айтып, мақтау арқылы қабылдау; Киімін реттеп, гигиеналық дағдыларын еске салу; Балаларды көңілді ойынға тарту, апта қорытындысын жасау; Ата-анасына баланың

	<i>Психологпен бірге жылауық немесе ұялшақ балаларға қолдау көрсету.</i>	<i>балалармен амандастыру, ойынға қосу; Эмоциялық бейімделуі қиын балаларға жеке назар аудару.</i>	<i>Психологпен бірге топтағы балалардың эмоциялық ахуалын қадағалау.</i>	<i>жағдай жасау; Эмоциялық бейімделуі төмен балалармен жеке әңгімелесу.</i>	<i>жетістіктерін қысқаша жеткізу.</i>
<i>Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен әңгімелесу, кеңес беру</i>	Өнегелі 15 минут – ата-анаға бала денсаулығы туралы кеңес беру.				
	<i>Таңертеңгі жылы сөз бен мейірім – баланың көңіл-күйіне қуат беретіні жайлы әңгімелесу. Кеңес: Баланы балабақшаға әкелгенде күлімдеп, жылы сөзбен шығарып салыңыз.</i>	<i>Тазалық – денсаулық кепілі, мәдени-гигиеналық дағдыларды бала күнде орындауы тиіс екендігі жайлы әңгімелесу. Кеңес: Үйде қол жуу, тіс тазалау, киімін ұқыпты ұстауды ескертіңіз.</i>	<i>Әдептілік – ата-анадан басталатыны, бала үлкенді сыйлауды үлгі арқылы үйренетіні жайлы әңгімелесу. Кеңес: «Рахмет», «өтінемін», «кешір» сөздерін жиі қолданыңыз.</i>	<i>Сөйлеу мәдениеті – отбасындағы әңгімеден қалыптасатыны жайлы әңгімелесу. Кеңес: Балаға ертегі оқып беріп, өз ойымен бөлісуге мүмкіндік жасаңыз.</i>	<i>Отбасы – баланың алғашқы мектебі, құндылықтар отбасынан басталатыны жайлы әңгімелесу. Кеңес: Демалыста балаңызбен бірге пайдалы іс жасаңыз, бірге уақыт өткізіңіз.</i>
<i>Балалардың іс-әрекеті (ойын, танымдық, коммуникативтік, шығармашылық, эксперименталдық, еңбек, қимыл, бейнелеу, дербес және басқалары)</i>	Картотека №10 <i>Дид ойын: «Танып ал да, атын ата» Мақсаты: заттың түр-түсін, пішінін, атын атап, өз ойын айта алады.</i>	Картотека № 12 <i>Дид ойын: «Әдемі гүл» Ойынның мақсаты: түрлі түсті бояудағы түстерді сәйкестендіре алады.</i>	Картотека № 16 <i>Дид ойын: «Үйжануарлары» Ойынмақсаты: Үйжануарларынолардың денемүшелерін атау, суреттен өз төлдерін тауып қоя біледі.</i>	Картотека № 17 <i>Дид ойын: «Менің сүйікті ертегім» Мақсаты: ертегі кейіпкерлері атап, жағымды, жағымсыз кейіпкерлерді ажырата алады.</i>	Картотека № 18 <i>Дид ойын: «Құстар біздің досымыз» Мақсаты: Суреттер бойынша құстарға қамқорлықпен қарауды түсінеді.</i>
Коммуникативтік дағдыларды дамыту картотекасынан					
<i>Ертеңгілік</i>	<i>Қазан айының 2-</i>	<i>Қазан айының 2-</i>	<i>Қазан айының 2-</i>	<i>Қазан айының 2-</i>	<i>Қазан айының 2-</i>

жәттығу	аптасына арналған таңғы жәттығу кешені.	аптасына арналған таңғы жәттығу кешені.	аптасына арналған таңғы жәттығу кешені.	аптасына арналған таңғы жәттығу кешені.	аптасына арналған таңғы жәттығу кешені.
Жалпы даму жәттығуларын дұрыс жасай отырып, баланың қимыл-қозғалысын шыңдау. Жәттығу кешені қосымша тіркелген					
Таңғы ас	Үнемді тұтыну - Суды, тамақты үнемді тұтыну жолдарын түсіндіру. Қауіпсіздік ережесін ескерту				
	Әңгіме: – Әрбір ас – еңбекпен келген несібе. Нанды жерге тастамаймыз, асты төкпей ішеміз. Қауіпсіздік: – Асықпай шайнаймыз, ауыз толғанда сөйлемейміз.	Әңгіме: – Асқа отырмас бұрын қолымызды таза жуауымыз. Суды үнемді қолданамыз. Қауіпсіздік: – Ыдысты абайлап ұстаймыз, сындырмаймыз.	Әңгіме: – Ас үстінде ойнамаймыз, шуламаймыз. Әрбір ас – бағалы. Қауіпсіздік: – Қасықпен шанышқыны дұрыс ұстаймыз.	Әңгіме: – Артық ас алмаймыз, табақта қалдырмаймыз. Қауіпсіздік: – Тамақтанып отырғанда орнымыздан тұрмаймыз.	Әңгіме: – Ас ішкенде бір-бірімізге кедергі жасамаймыз. Қауіпсіздік: – Қасықты қатты салмаймыз.
Ұйымдастырылған іс-әрекетті өткізуге дайындық (бұдан әрі – ҰІӨ)	«Қамқор» жобасы Ойын: «Жақсылық себеті» Тәрбиеші: «Менің қолымда сиқырлы себет бар. Бұл себетке тек жақсы істер ғана салынады. Қане, сендер қандай жақсы іс істегендеріңді айтыңдар». Балалар: «Мен анама көмектестім», «Мен	«Шабьт» жобасы Ойын: «Шығармашылық сурет» Тәрбиеші: «Қане, көзімізді жұмып, қиялдайық. Әркім өз арманының суретін көз алдына елестетсін. Арманың не?» Балалар: «Мен аспанға ұшқым келеді», «Мен суретші болғым келеді», «Мен әнші	«Еңбегі адал жас өрен» жобасы Ойын: «Кімге көмектесеміз?» Тәрбиеші: «Әже ауыр зат көтеріп келеді. Сен не істейсің? Ана ыдыс жуып жатыр. Сен не істейсің? Досың ойыншық құлатты. Сен не істейсің?» Балалар жауап береді: «Көмектесемін», «Жинап беремін»,	«Смарт бала» жобасы Ойын: «Ойлан – тап!» Тәрбиеші: «Мен сендерге сұрақ қоямын, сендер тез ойлап жауап беріңдер: – Аспанда не бар? – Жерде не өседі? – Адамға білім беретін не?» Балалар: «Күн», «Гүл», «Кітап» деп жауап береді.	«Қамқор» жобасы Ойын: «Жылу сыйлайық» Тәрбиеші: «Әрқайсымыздың жүрегімізде мейірім бар. Қане, жүрегімізді қолымызға салып, қасымыздағы досымызға сыйлайық». Балалар қолдарын қасындағы балаға созып: – «Мейірім саған барсын!» – дейді. Мағынасы:

	<p>ойыншығымды досыма бердім», «Мен кілем сыпырдым».</p> <p>Мағынасы: балаларды қамқорлыққа, ізгі іске тәрбиелеу.</p>	<p>боламын».</p> <p>Мағынасы: балаларды қиялдауға, арманына шабыттануға жетелеу.</p>	<p>«Суға саламын».</p> <p>Мағынасы: адал еңбек пен көмектің маңызын түсіндіру.</p>	<p>Мағынасы: ойлау қабілетін дамыту, жылдам жауап беруге үйрету.</p>	<p>қамқорлық, достық қарым-қатынасқа тәрбиелеу.</p>
--	--	---	---	---	--

<p>Кестеге сәйкес ҮІӘ</p>	<p>Экологиялық мәдениетті қалыптастыру – күз мезгілінің қасиеттерін, кіріктірілген үйә түсіндіру. «Smart bala» жобасы аясында «Мен – зерттеушімін» зерттеу жұмыстарын жүргізу</p>				
<p>Қызығушылықты ояту. «Сурет көрмесі» әдісі Дид: «Таныс тағамды таңда» Шарты: Суреттер бұрышынан өздеріңе таныс тағамдарды таңдайды. Ортақ сұрақ: Тағам адам үшін қаншалықты қажет деп ойлайсыңдар? Топқа бөлу. «Мозайка» әдісі Нұсқау: Әр топқа сурет беріледі, балалар мозайка құрастыру арқылы топтарға бөлінеді 1-топ: «Жемістер»</p>	<p>Сәлеметсіңдер ме, балалар! (Сәлеметсіз бе!) Бір-біріңізге тағыз қалай сәлемдесуге болатынын ойлаңыз ба? Балалар қасында тұрған адамға қолдарын беріп, амандасады. (Қайырлы таң, қайырлы күн, сәлем, қайырлы кеш т.б.) -Міне, бізде достық шеңбер құрылды. Енді бір-бірлеріңізге күлкі сыйлаңыздар! Өйткені, «Көңілді болсаң – саусың, мұңайсаң – аурусың» деп бекер айтпаған.</p>	<p>Таңғажайып сәт: (Микроб қонаққа келеді) Микроб: Сәлеметсіздер ме, менің әлсіз де, кішкентай балаларым. Мен микроб деген патшаларың бол амын. Сендермені күттіңдер ме? Мен жеміс-жидектерді жумай жейтін балалардың қасында жүргенді ұнатамын. Тәрбиеші: Бізсізді шақырған жоқпыз. Біз, балалар, жемістерді жақсылап жуып, тазалап жейміз ғой?</p>	<p>Суреттер әлемі. Шарты: Әр түрлі иллюстрациялар қарау. Суреттердің арасынан мен хат және карта кездестірдім. Хатта Білім профессоры бізді тәжірибе жасау үшін зертханасына шақырады, ал жолда бізге қажетті жемістерді табу керек, ол үшін бізге карта көмектеседі. Дид ойын: «Жемістерді жина» Жемістерді жинап, картадағы жеміс зертханасына кеттік.</p>	<p>Көңілді шеңбер Қайырлы таң күлімдеген жүздер! Қайырлы таң күн мен құстар! Барлығы мейірімді, сенімді болсын. Қайырлы таң кешке дейін созылсын! Балалар, бір-бірімізге күлейік, Ой қозғау. Тәрбиеші: «Көңілді болсаң – саусың, мұңайсаң – аурусың». Неліктен олар бұлай айтады деп ойлайсыз? (балалардың жауаптары) Бақытты және сау болу үшін не қажет? (балалардың</p>	

<p>2-топ: «көкөністер» 3-топ: «шырындар» 4-топ: «тағамдар»</p> <p>Зерттеуді жоспарлау: Ой қозғау: қоршаған орта. 1.Пайдалы және зиянды тағамдардың айырмашылығы қандай? 2.Біз қандай тағамдарды ішуіміз керек?</p> <p>Балалардың өз ойы, сыни ойлау. Тосын сәт: Балалар, бүгін бізге дәрігер апай келіпті, балабақшадағы топтарды аралап денсаулығын тексеріп жүр екен. Дәрігер: Сәлеметсіңдер ме, балалар! Дәрігер: балалар қазір күз мезгілі, тұмау жүріп жатқан кез, өздеріңді қалай сезінесіңдер? Дәрігер: Балалар сендердің</p>	<p>Сәлемдескен кезде бір-біріне денсаулық тілейді. Ой дамыту. Денсаулық үшін тағы не қажет? - Спортпен шұғылданыңыз, сабырлы болыңыз, таза ауада көбірек уақыт өткізіңіз, витаминдер мен дұрыс тамақтаныңыз. - Дұрыс тамақтану – ағзаға пайдалы өнімдер. Азық-түлік слайдтары. Шарты: Дид «Қызыл, сары, жасыл» Мен сендерге тағам слайдтарын көрсетемін, ал сендер дұрыс түсті карточкаларды көтересіңдер. (Жасыл - жақсы, сары - жеуге болады, бірақ өте пайдалы емес, қызыл</p>	<p>Балалар: Иә, апай! Микроб: Сіздерменім еңқалайкүресу керек екенінбіледіекенсіздер . Менімендосболмасаңыздар, мен сіздердісиқырлап тас таймын. Балалар: Бізсіздіңсиқырыңызгасиқырланбаймыз. Сізбенқалай күресу керек екенінбілеміз. Жеміс-жидек пен көкөністердіжуып-тазалапкөпжейміз. Біздіңденсаулығымыз күшті. Дидактикалықойын: «Дәрумендердіажырат» Мақсаты: Жемістер мен көкөністердіажырат абілугеүйрету, дәрумендердің адам ағзасынақандайпайдасы бар екендігінайтуды түсінік беру. Шарты: Балаларберілгенжемістер мен</p>	<p>Қане зертханаға жету үшін көзімізді жұмып, 1,2,3 деп айтамыз. – Ал қазір біз оларды зертханамызда тексеріп көреміз. Тәрбиеші: -Біздің дастарханда жемістер бар, оларды атаңдар. (банан, алмұрт, алма, мандарин, жүзім, лимон). - Иә, олардың барлығы әртүрлі, бірақ бәрібір, кейбір белгілерге сәйкес, ұқсас жемістерді табуға болады. - Эксперимент жүргізуді бастау үшін жемістерге сауалнама жүргізу керек. - Бірдей пішіндегі жемістерді тауып, берілген жерге орналастырамыз.. Неліктен бұл жемістер деп ойлайсыңдар?</p>	<p>жауаптары). дұрыс тамақтану қажет. Ол нені білдіреді? (балалардың жауаптары). (Бұл адамға пайдалы тағам). Дид ойын: «Жеміс қайда, көкөніс қайда екенін тап» Мен сендерге үстелге жемістер мен көкөністердің аралас карталарын жайып беремін, ал сендер карточкаларды жемістер мен көкөністер деп екі топқа бөлулерің керек. Тәрбиеші: Енді жемістерді зертханамызда зерттеп көрейік. Педагог үстелге жемістерді қояды: апельсин, мандарин, лимон, банан, алма. Тәрбиеші: Біздің дастарханда түрлі жемістер бар. Олардың атын атап</p>
--	---	--	---	--

<p>топтарыңда ауырып қалған балалар жоқ па?</p> <p>Дәрігер: Сендердің көңіл күйлерің, денсаулықтарың да жақсы екен. Сендер таза ауада көп серуендеп, түнде жақсы ұйықтағандарың көрініп тұр. Деніміз сау болу үшін көкөністен жасалған тағамдар жеуіміз керек, жемістерден жасалған шырындар ішіуіміз керек, спортпен айналысуымыз керек, тазалық сақтау керек. Дәрігер: Сендер қандай сергіту жаттығуларын білесіңдер? Маған көрсетіңдерші?</p> <p>Сергіту сәті: Ал, балалар, тұрайық, Алақанды ұрайық. Оңға қарай иіліп, Солға қарай иіліп, Бір отырып, бір</p>	<p>- тамақтан бас тартқан дұрыс). Әрбір өнімде сіз пайдалы және зиянды нәрсені таба аласыз.</p> <p>Дид ойын: «Түрлі-түсті себеттер» Балаларды екі командаға бөлу. Енді сіз аспаз екеніңізді елестетіңіз, кешкі ас дайындайсыз. Ол үшін дүкенге барып, себетті өнімдермен толтыру керек. Пайдалы тағамдарды жасыл себетке, ал зиянды өнімдерді қызылға салу керек.</p> <p>Дид ойын: «Ғажайып сөмке» Біз жемістерді үлкен табаққа саламыз: алма, алмұрт, апельсин, мандарин, лимон, банан, киви, жүзім. - Оларды бір сөзбен</p>	<p>көкөністердіА және С топтарынабөліпорна ластыру керек.</p> <p>Тәрбиеші:Балалар, бізге хат келгенсияқты. Қарапкөрейікші. Бәрімізэкранға назар аударайық. Балалар, бізгебалабақшамызды ңдәрігері не айтарекен, тыңдапкөрейік.</p> <p>Ой,ой, ой мен кеттім , мен кеттім микорп қашып кетеді.</p> <p>Ой дамыту. АҚТ технологиясымен жұмыс. (Балабақшаның дәрігері көкөністер мен жемістерді қалай жеу керектігі туралы айтып береді)</p> <p>Сергіту сәті: Дәрумендер – тірегің, АВС деп аласың. Жетіспесе бірі оның, Ауырып сен қаласың.</p>	<p>Қалай ойлайсыңдар, қандай жемістердің пішіні, көлемі, түсі ұқсас?</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қараңызшы, олар пішіні бойынша ерекшеленеді ме? (дөңгелек, сопақ); 2. Көлемі бойынша (үлкен және кіші); 3. Түсі бойынша (қызғылт сары, жасыл); 4. Дәміне қарай. <p>Тәрбиеші: -Олай болса, жемістерді пішініне, көлеміне, түсіне, дәміне қарай топқа бөлуге болатынын білдік.</p> <p>Қорытынды: Жемістерді әртүрлі белгілерге қарай топтастыруға болады және бұл әртүрлі топтарға әкеледі.</p> <p>Тәрбиеші: Балалар, аздап демалып, дене шынықтыру жаттығуларын</p>	<p>көрейік. Барлық жемістер әртүрлі. Олар қалай ерекшеленеді, қандай негіздер бойынша топтастыруға болады?</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қараңыздар, олар пішіні бойынша ерекшеленеді ме (дөңгелек, сопақ)? 2. Түсі бойынша (қызғылт сары, жасыл)? 3. Көлемі бойынша (үлкен және кіші)? 4. Иісі бойынша? 5. Қабықтың құрылымы бойынша (кеуекті және тегіс)? <p>Жемістерді пішініне, көлеміне, түсіне, дәміне, иісіне, қабығының құрылысына қарай топтастыруға болатынын білдік.</p> <p>Ой дамыту. Сұрақ –жауап. Апельсин қайда өседі? (ағашта) Дұрыс, сонда қалай</p>
--	---	---	---	---

<p>тұрып, Бойымызды жазайық. Дид ойын: «Ғажайып қалта». Ойынның шарты: қалта ішіндегі жемістерді аттарын, түсін айту керек. Көркем әдебиет. «Дұрыс тамақтана біл» кітаптағы керекті мәліметтерді көрсету, балалар өз ойын айту. Дид ойын: «Кім жылдам» ойыны Шарты: Пайдалы және зиянды тағамдарды ажыратып ыдысқа салады Дид ойын: «Кішкентай ғалымдар» Көкөністер мен Жемістер «№ 1 тәжірибе» Мақсаты: жемістер мен көкөністер тұқымдарының</p>	<p>қалай атауға болады? (Жеміс.) Барлық жемістер әртүрлі. Олар қалай ерекшеленеді және оларды қалай жіктеуге болады? 1. Олардың пішіні бойынша (дөңгелек, сопақ) айырмашылығы бар-жоғын қарау. 2. Көлемі бойынша (үлкен, кіші). 3. Түсі бойынша (қызғылт сары, жасыл). -Жемістер бұзылып кетпес үшін қайнатады, кептіреді, мұздатады. Жемістерден қандай тағамдар жасауға болады? Олардың атын бірге атайық. Дид ойын: «Тағамның атын ата» -Лимон шырыны -</p>	<p>Тәрбиеші: Балалар, дәрумендер тек қана жемістер мен көкөністерде болмайды, сонымен қатар дәрігер апайларымыз арнайы дәріханаларда дәрумендер жасап шығарады. — Балалар, өзіміздің жеке дәріханамызға барып арнайы киімдерімізді киіп, дәрумендерді жасап берейік. (Сары ермексизден дөңгелек тәрізді пішіннен түрлі дәрумендер жасайды). Ғалымдар бұрышы. Тәжірибе №1 Жемістер - оларды қалай жеуге болады? Мақсаты: Балаларға жеміс-жидек тағамдарын дайындаудың әртүрлі тәсілдерін көрсету. Құрал-жабдықтар: жемістер бейнеленген</p>	<p>жасайық. Сергіту сәті: «Бұл алма» Мынау алма! (тұру) Бұл (қолдар екі жаққа) Тәтті шырынға толы (қолдар белбеуде) Қолыңызды созыңыз (қолыңызды алға созыңыз) Алма жинаңыз (қолыңызды жоғары көтеріңіз) Жел бұтақты тербете бастады (қолымызбен төбесінде тербелеміз) Алма алу қиын (жоғары тартылды) Мен секіремін, қолымды созамын (секірдім) Және тез алма жинаңыз (қолыңызды басыңызға шапалақтаңыз). Тәрбиеші: -Ал енді, балалар, мен сендерді жемістермен</p>	<p>айта аласыз: апельсин жеміс пе, әлде көкөніс пе? Балалардың жауаптары. Балалармен әңгіме: Табиғатта апельсиндер - жылтыр жапырақтары бар биік мәңгі жасыл ағаштарда өседі. Олардың сфералық тәжі бар, ақ хош иісті гүлдермен гүлдейді, олардан бәріңіз жақсы көретін жемістер пайда болады. Апельсиндер - сіз жақсы көретін керемет десерт, сонымен қатар олар иммунитетті күшейтетін тамаша құрал. Апельсинмен тәжірибе жасайық. Қортынды тәжірибе: Апельсин қабығының қасиеттері Ал апельсин қабығымен тәжірибе жасап көрейік. Балалар, қалай</p>
--	---	---	---	--

<p>құрылымында ядрошық бар екенін көрсету</p> <p>Құрал-жабдықтар: жемістер (алхоры, алма, апельсин, алмұрт); көкөністер (қияр, баклажан, қызанақ, кәді), науалар, пластикалық пышақтар, ұлғайтқыш, балға.</p> <p>Жүргізілу барысы: Педагог балалармен бірге жемістерді тексереді, көкөністер атауларын нақтылайды. Ересек адам балаларды осы жемістердің (көкөністердің) тұқымдары қайда екенін табуға шақырады. Балалар жемістерді кеседі, тұқымын табады. Педагог тұқымдарды үлкейткіш әйнек арқылы қарауды ұсынады. Балалар тұқымдарды</p>	<p>қандай шырын? (Лимон шырыны). Алмадан жасалған джем? (Алма тосабы) Алмұрт кеспесі? (Алмұрт тосабы). Өрік компоты? (Өрік компоты). Ал енді мен сендерге компотты «пісіруді» ұсынамын.</p> <p>Сергіту «Компот». -Компот пісіреміз. Сізге көптеген жемістер керек, мұнда! Алмаларды тураймыз Біз алмұртты кесеміз Лимон шырынын сығыңыз Су құйып және қантты салыңыз! Біз пісіреміз, компот пісіреміз, Адамдарға көмектесеміз. Карточкалар бойынша жұппен жұмыс:</p>	<p>суреттер, «Бақшадағы егін жинау» сюжеттік суреті, кептірілген жемістер, консервіленген және жаңа піскен жемістер салынған табақтар, жеміс компоттары бар стақандар.</p> <p>Жүргізілу барысы: Педагог балалармен бірге жемістер мен сюжетті суреті бар суреттерді қарастырады. Педагог балалардан жемістер мен көкөністердің айырмашылығы неде екенін сұрайды. Ол әрі қарай қарастыруды ұсынады шикі жемістерді алып, адамның оларды қалай жегенін және неліктен екенін сұрайды. Педагог балалармен бірге кептірілген және консервіленген</p>	<p>тәжірибе жасауға шақырамын. Әрқайсысың өз үстеліңізге келіңіздер. мандаринмен тәжірибе жасайық. мандариндер салынған үстелдерге барайық. -мандарин дер жүзе алады деп ойлайсыңдар ма? (балалардың жорамалдары). Тексерейік?</p> <p>№1 тәжірибе. Түстер құпиясы. Аскөк, пияз. - Аскөктің бір бұтағын алып, оны бумаға салып, қағаз бетіне тік сызық сызамыз, аскөкпен сурет салуға болады ма? - Ол жолды қандай түспен қалдырды? Ал енді картадағы нәтижені белгілеңіз, қараңыз - Аскөк сурет салады ма?</p>	<p>ойлайсыңдар, шарға қабық шырынын салсаңдар не болады? (Балалардың жауаптары) Сендермен бірге тексерейік. (Педагог балаларға қабықтың шырыны шарға түссе, жарылып кететінін көрсетеді). Балалар, бұл неліктен болды деп ойлайсыңдар? (Балалардың жауаптары). Апельсин қабығы шырынында ауа көпіршіктері ғана емес, сонымен қатар сұйықтық - қышқыл бар, ол шарды тоттандырады.</p> <p>Тәжірибе №2 КӨКӨНІСТЕРДІҢ ҚҰРАМЫНДА СУ бар ма? Тәжірибе жүргізбес бұрын, бір болжам жасайық: көкөністерде су бар ма, жоқ па? Сынақ үшін біз әртүрлі көкөністерді алдық: картоп, сәбіз, қызанақ,</p>
---	---	--	---	---

<p>қарастырады, сипаттайды, оларды салыстыру, ұқсастықтарды табу (қабықша, ядрошық), балғамен беріктігін тексеру.</p> <p>Қорытынды. Жемістердің (көкөністердің) барлық тұқымдарының ұқсастықтары бар. Оларда жаңа өсімдік үшін қоректік қор бар ядрошық бар. Ядрошық тері қабығымен қорғалған.</p> <p>№ 2 Тәжірибе.</p> <p>«Жемістер мен көкөністерді бояйтын заттар»</p> <p>Мақсаты: барлық жемістердің шырыны бар, түсі бар екенін дәлелдеу.</p> <p>Құрал-жабдықтар: түрлі түсті 3-4 жеміс (киви, апельсин, қара өрік, шабдалы және т.б.);</p>	<p>Дид ойын: «Не артық?»</p> <p>- Балаларға жемістер бейнеленген карточкаларды ұсынамын, олардың арасында көкөністер, саңырауқұлақтар, жаңғақтар мен жидектер бар. Тапсырманы орындағаннан кейін балалар карточкалармен алмасады және оларды тексереді.</p> <p>Дид ойын:</p> <p>«Зерттеуші шеберлер»</p> <p>Зертханалық жұмыс ережесін қайталаймыз. Ақ халатты киіп, зертханаға барамыз. Зертханада жұмыс. Енді мен сендерге жұмбақ жасырғым келіп тұр. Менде, менде бәрі бар,</p>	<p>жемістерді тексеріп дәм татады, компот ішеді. Әркім бұл өнімдердің қалай ерекшеленетінін салыстырады және қорытынды жасайды. Балалар әртүрлі тәсілдермен пісірілген бір жемісті табуға, дәмінің айырмашылығын анықтауға үйренеді.</p> <p>Қорытынды. адам қыста жемістерді әртүрлі тәсілдермен жинау идеясын ойлап тапты: кептіру, сақтау, қайнату.</p> <p>Жемістерде біздің денемізге пайдалы көптеген дәрумендер бар. Бірақ жаңа піскен жемістер ең пайдалы, оларда барлық витаминдер бар.</p> <p>Іс-әрекетті бағалау кезеңі:</p> <p>— Балалар, дәрумендер дегеніміз</p>	<p>- Иә</p> <p>- плюс қойыңыз.</p> <p>Қандай түс?</p> <p>- Жасыл</p> <p>- шеңберді жасыл түске боя.</p> <p>Енді пиязды қолданып көрейік.</p> <p>-Пияздың қауырсынын алып, бүктеп, тік сызық сызамыз, пиязбен сурет салуға бола ма?</p> <p>- Жарайсыңдар, бәрі жақсы болды ....</p> <p>Пияз сурет салады ма?</p> <p>- Иә</p> <p>- Плюс қойыңыз.</p> <p>Қандай түс?</p> <p>Жасыл</p> <p>- Шеңберді жасыл түске боя.</p> <p>- Жарайсың! Нағыз галым!</p> <p>№2 тәжірибе. Көкөністер қызылша, сәбіз</p> <p>- Біз сәбіздің бір бөлігін алып, оны қағаз парағына</p>	<p>қияр. Олар екі бөлікке кесіп, кесіндіні қолының бойымен жүргізді. Сіз не сезіндіңіз?</p> <p>Көкөністерде су бар ма? Қай көкөністе су көп? Бірақ кейбір зерттеушілер әлі де күмәнмен қарады. Содан кейін біз майда үккіштен өткізіп, оған сәбіз мен картопты үккіштен өткізіп, дәке арқылы шырынын сығып алдық. Біз қай көкөністе сұйықтық көп екенін салыстырдық - сәбізде немесе картопта. Балалар шырыннан дәм татқысы келетіндерін білдірді.</p> <p>Музыка</p> <p>Педагог жетекшісінің жоспары бойынша.</p> <p>Ұ.О «Түйілген орамал»</p> <p>Мақсаты: Балалардың сөздік қорларының белсенділігін арттырып, тіл</p>
---	---	---	---	---

<p>балалар санына сәйкес фильтрленген қағаз парақтары, пластикалық пышақтар және мөлдір шыныаяқтар; лупа, клеенка.</p> <p>Жүргізілу барысы: Адамдар жеміс шырындарын қайдан алады, олар қалай жасалады, түсі неліктен әртүрлі? Педагог жемісті үлкейткіш әйнек арқылы қарауды, содан кейін өз бетінше жеміс кесектерінің шырынын сығуды ұсынады. Шырындардың түсі салыстырылады - олардың барлығы әртүрлі. Содан кейін балалар шырынды сүзгіден өткен қағаз парақтарына тамызып, шырын кепкен кезде не болатынын күтеді.</p>	<p>Дәмім бірде қышқыл, бірде тәтті, Дәруменім пайдалы. Кім менің шырынымды ішеді Сол ақылды болып өседі. (Апельсин). -Апельсин туралы не білесіңдер? (балалардың жауаптары) Апельсинмен тәжірибе жасайық. Апельсиндер салынған үстелдерге барайық. №1 тәжірибе. «Бату – батпау». -Ал, қалай ойлайсыңдар, апельсиндер жүзе алады ма (балалар жорамалдары). Ал тексеріп көрейік. Сіздің алдыңызда екі апельсин бар. Олардың біреуін суы бар ыдысқа салыңыз. Ол жүзетін болады.</p>	<p>не екен? — Қай тапсырма сіздерге қатты ұнады? Тәрбиеші: Балалар сендер ұя жақсы қатынасқандарыңыз үшін сендерге дәрігеріміз өзінің дәрумендерін сыйлыққа беріп жіберіпті.</p> <p>Дене тәрбиесі Кіріспе бөлім. Амандасу. Педагог Жұмсақ ойыншық «тышқанға» назар аудартады. Ойыншықты сөйлетеді. Кішкентай тышқандарға айналуды ұсынады. Тышқандар бөлмеде қалай жүретінін, жүгіретінін көрсетуін сұрайды. 1-2-3-4 –Үй ішінде тышқан көп. Мысық келді, қаш, Есікті мықтап бас!</p>	<p>саламыз .... Нәтиже бізге эскиз жасауға көмектеседі .... шығу. - Сәбіз салады ма? - Иә -Олай болса, сәбіз салынған суреттің алдына не саламыз? - Плюс Шеңбер қандай түсті болады? - Дұрыс қызғылт сары. Жарайсың! - Біз қызылшаның бір бөлігін алып, оны қағаздың үстіне саламыз ....</p> <p>Сергіту сәті. «Бағбан» Біз кеше (балалар қол ұстасып шеңбер бойымен жүреді) Қарақат отырғыздық (шұңқыр қазып, оған бұта отырғызуды бейнелеу) Алма ағаштарын әкпен әктедік. (оң қолды жоғары және төмен</p>	<p>ұстарту мақсатында ойлау, түсіну, есте сақтау, жаттап алу қабілеттерін жетілдіру.</p> <p>«Аспан әлемі» (Бағдарлама)</p>
---	---	---	---	--

<p>Қорытынды. Жеміс бөліктерін сығу нәтижесінде шырын сығылады; Сіз неғұрлым қатты сығыңыз, соғұрлым көп шырын аласыз. Шырын құрғаған кезде шырынның өзі сияқты түсті дақтар қалады. Сол сияқты тәжірибе көкөністермен де жүргізіледі.</p> <p>№ 3 Тәжірибе: Күннің өсімдіктің (пияздың) өсуіне әсері»</p> <p>Мақсат. Өсімдіктер өсу үшін күн сәулесінің қажеттілігін дәлелдеңіз</p> <p>Құрал-жабдықтар: 2 шам, 2 контейнер топырақ.</p> <p>Жүргізілу барысы:</p> <p>1) Пиязды контейнерге отырғызыңыз. Біреуін күнге, екіншісін</p>	<p>Ал сіз қатты тырыссаңыз да, оны суға батыра алмайсыз. Екінші апельсинді аришып, суға салыңыз. Енді не? Сіз өз көзіңізге сенесіз бе? Апельсин батып кетті. Қалай солай? Екі бірдей апельсин, бірақ біреуі суға батып, екіншісі қалқып кетті ме? нені болжауға болады. (Балалардың жауаптары).</p> <p>Қабықтың шынымен апельсиннің суға батып кетуіне жол бермейтінін қалай тексеруге болады. (балалардың жауаптары).</p> <p>№2 тәжірибе.</p> <p>Апельсин қабығы батады ма.</p> <p>Қабықты суға салайық.</p> <p>"Апельсин қабығында ауа</p>	<p>Негізгі кезең.</p> <p>Жалпы даму жаттығулары.</p> <p>Доппен</p> <p>1. Қол мен иық бұлшықеттеріне арналған жаттығулар.</p> <p>Б.қ.: тік тұру, аяқ бірге, доп кеудеде.</p> <p>Допты алға созу.</p> <p>Жоғары көтеру. Алға созу.</p> <p>2. Дене бұлшықеттеріне арналған жаттығулар:</p> <p>Б. қ.: аяқ иық көлемінде алысқа, қол төменде. Допты алға созу. Отыру, тұру. Б. қ. келу</p> <p>3. Аяқ бұлшықеттеріне арналған жаттығулар:</p> <p>Б. қ.: Аяқ арасы иық көлемінде алысқа, доп кеуде тұсында.</p> <p>Допты алға созу.</p> <p>Еңкею, допты тізеге тигізу. Б. қ. келу.</p>	<p>жылжытыңыз)</p> <p>Біз қоршауды жөндедік.</p> <p>(балға соққыларына еліктейді)</p> <p>Біз әңгіме бастадық (шеңберге қарама-қарсы тұрады, ортаға бір бала шығады, диалог жүргізеді)</p> <p>Сіз біздің бағбанға айтасыз</p> <p>Бізге сыйлық ретінде не бересіз?</p> <p>Мен сыйлық ретінде күлгін алхоры беремін,.....</p> <p>(жемістің әрбір атауына бас бармақтан бастап екі қолға бір саусақ бүгіледі).</p> <p>Біз қызықты, қызықты эксперименттерімізді жалғастырамыз.</p> <p>№3 Тәжірибе.</p> <p>Жидектер қарақат, таңқурай</p> <p>- Үстелде сөмкелер бар, оны ашып,</p>	
--	--	--	---	--

<p>қалпақ астына көлеңкегесалады Жасыл желектің өсіп жатқанын қараңыз.</p> <p>2) Өсімдіктен қақпақты алыңыз. Қандай сабақ? (жарық) Неліктен жарық? Күнге қойыңыз, пияз бірнеше күнде жасылға айналады.</p> <p>3) Көлеңкедегі сабақ күнге қарай созылады, күн тұрған жаққа қарай созылады. Неліктен?</p> <p>Қорытынды. Жасыл күйде боялу үшін өсімдіктердің өсуі үшін күн сәулесі қажет, Өсімдіктер күннен жасыл түс беретін хлорофиллді жинайды және тағам ретінде қызмет етеді.</p> <p>Лексикалық тақырып: «Көкөністер. Жемістер»</p> <p>№5 тәжірибе</p>	<p>көпіршіктері көп. Олар апельсинді су бетіне итереді. Қабығы болмаса, апельсин батып кетеді, себебі ол ығыстыратын судан ауыр".</p> <p>Апельсин қабығын үлкейткіш әйнек арқылы қарау.</p> <p>Қорытынды: сондықтан ауа судан жеңіл деп айтуға болады. Және біз оны дәлелдедік.</p> <p>№3 тәжірибе «Жүзімге не болады?»</p> <p>Бір стақан таза газдалған су немесе лимонад алыңыз да, оған жүзімсалыңыз. Ол судан сәл ауыр және түбіне батып кетеді. Бірақ кішкентай шарларға ұқсас газ көпіршіктері бірден оған жабыса бастайды. олардың</p>	<p>4. Қос аяқпен секіру. Тыныс алу жаттығулары:</p> <p>«Алақандағы допты үрлеу».</p> <p>Негізгі қимылдарды орындау:</p> <p>Ойын түрінде:</p> <p>1.Тіке бағытта төрттағандап еңбектеу</p> <p>Тышқандарға өз індерінен шығып, екінші інге шапшаң еңбектеп баруларын ұсынады.</p> <p>2.1,5 метр қашықтықта түрегеп тұрып, бір-біріне допты домалату. Допты екі қолмен бар күшімен итеруге және домалау бағытын сақтауға назар аударады.</p> <p>Қимыл-қозғалыс ойыны: «Мысық пен тышқандар»</p> <p>Пеш үстінде мысық отыр, Екі көзін қысып отыр.</p>	<p>жидекті алып, салфеткаға пакетке салып, алақанмен жидекті басыңыз. Қаптаманы аударып, майлықтың түсіне қараймыз.</p> <p>Нәтижені сызамыз.</p> <p>- Қолымызды сүртеміз, сыртқа шығып шеңберге тұрамыз.</p> <p>- Балалар, айтыңдаршы, біз бұл тәжірибелерден не білдік?</p> <p>Балалардың жауаптары.</p> <p>-Дұрыс, балалар, біз тек бояумен, қарындашпен ғана емес, табиғи бояулармен – көкөністердің, өсімдіктердің, жидектердің шырынымен де сурет салуға болатынын білдік.</p> <p>- Кішкене тосын сый жасайық! Маған келіңіз, үстелде</p>	
---	---	--	--	--

<p>«Көкөністер мен жемістер косметика ретінде» Мақсаты: Балаларға жемістер мен көкөністерді косметика дайындауда қолдануды көрсету. Құрал-жабдықтар: қызылша, қияр, алма, шабдалы кремi, қияр маскасы, жеміс хош иісті сусабын, үккіш, пышақ, қағаз майлықтар, айна. Мазмұны. Мұғалім мен балалар косметика мен бұйымдарды зерттейді, иісі бойынша салыстырады, ұқсастығын табады. Сосын мұғалім балаларды кейбір жемістер мен көкөністердің құндылығы туралы және оларды косметика өндірісінде пайдалану туралы</p>	<p>көп болатыны сонша, жүзім пайда болады. Бірақ бетінде көпіршіктер жарылып, газ сыртқа шығады. Ауыр жүзім қайтадан түбіне батады. Мұнда ол қайтадан газ көпіршіктерімен жабылып, қайтадан көтеріледі. Бұл су «дем шығарғанша» бірнеше рет жалғасады. Тәжірибе №4 «Сиқырлы лимон». Біз үлкен шыныаяққа жылы шай дайындаймыз, Екі стаканға құйамыз. Стакандардың біріне лимон шырынын сығыңыз. Қасықпен араластырыңыз. Шай түсінің қалай өзгергенін бйқауға</p>	<p>Тышқан етін жегісі кеп, Тісі оның қышып отыр. Қортынды. Ұ.О «Қыз қуу» Мақсаты: Балаларды жылдамдыққа, ептелікке баулу. Керек құралдар: қамшы, аттың макеті. Шарты: Ойынға қыз бен жігіт қатысады. Екеуі де атпен шауып келеді. Жігіт атпен қыздың артынан қуады.</p>	<p>әртүрлі көкөністер мен жемістердің бланкілері бар, бір-бірден алып, оларды белгілі бір түсті шырынмен безендіріңіз. Біз оларды бір үлкен табаққа жапсырамыз, әдемі натюрморт аламыз. - Жарайсың! - Балалар сендерге зертхана ұнады ма? - Қандай қызықты және жаңа нәрселерді білдіңіз? Сізге қандай түстер көбірек ұнайды? - Балалар, бұл түстерді табиғи деп атауға бола ма? Неліктен? Мұнда біз табиғи түстердің құпиясын аштық. Ұ.О «Тақия тастамақ» Мақсаты: Балаларды затты сезінуге үйрету. Жан-жақты</p>	
---	---	--	--	--

<p>үйретеді. Педагог балаларды аршылған қызылшамен беттерін ысқылап, айнаға қарап өңінің қалай өзгергенін айтуды ұсынады. Әрі қарай мұғалім барлығын қиярдан немесе алмадан маска жасауға шақырады, оларды үккіште ысқылап, беттеріне қояды. Қағаз майлықтармен қияр маскасын алып тастап, балалар мен мұғалім өң қалай өзгергенін айтады.</p> <p>Дене тәрбиесі. Кіріспе бөлім. Амандасу Әжемнің ауылында (таза ауада) Сапқа бір қатармен тұру, шеңбермен жүру. «Біз бүгін ауылға әжемізге қонаққа барамыз»</p>	<p>болады.. Балалар, біз сендермен тәжірибе жасадық: апельсин суға батады, батпайды, жүзім жүзеді, лимон шырыны түсін өзгертеді. Ең бастысы, жемістер біздің денемізге көмектеседі: олар пайдалы қоректік заттармен қамтамасыз етеді, соның арқасында дене күшті және сау болады. Дені сау дене микробтар мен аурудан қорықпайды.</p> <p>Қазақтілі Тақырыбы: Біз тұратын көше. Миға шабул. Дид ойын: «Кім тапқыр?» Жұмбақ жасыру. Үш көзі бар қаз-қатар,</p>		<p>дамыту, шапшандыққа, мұқияттылыққа тәрбиелеу. Керек құрал: тақия Барысы: Ойынға бірнеше бала қатысады. Балалар шенбер жасап отырады.</p>	
---	--	--	---	--

Шеңбер бойымен жүру.
Шеңбер бойымен сапқа тұру.
Негізгі бөлім. Жалпы даму жаттығулары
Дене бітімінің арналған жаттығулар
«Әжеммен бірге кім тұрады?»
1. Тауықтар қанатын қағады.
Б.қ.: аяқтар табан өлшеміндей қашықтықта, қолды төмен түсіреді. қолды екі жаққа көтереді, 2 – б.қ., 3-4 – тағы да солай 4-5 рет.
2. Қаздар қиқулайды:
аяқтар иыққа сәйкес қашықтықта, қолдары белде.
1 – алға қарай иіледі, шынтақтарын артқа жібереді, 2 – б.қ., 3-4 – тағы да солай 4-5 рет.
3. Марғаулар керіледі.
Б.қ.: төрттағандап

Кезек-кезек ашады.
Үшеуінен байқасам,
Үш түсті нұр шашады.
(бағдаршам)
Сұрақ жауап
Ой қозғау.
-Бағдаршам дегеніміз не?
Ол қандай қызмет атқарады?
Балалар бағдаршамның неше көзі бар ?
-Түстері қандай ?
Ой дамыту.
АКТ технологиясы.Экраннан бағдаршам туралы бейнеролик көрсету, түсіндіру..
«Бағдаршам»өлеңін жаттау.
Менің атым- бағдаршам
Кеудем толы жанған шам
Қызыл көзім жанғанда
Сақ болыңдар тоқтаңдар!
Сары көзім

	<p>тұрады. 1 – жауырынды доғадай иеді, 2 – арқаны иліктіреді. Б.қ., 3-4 – тағы да солай 4-5 рет. 4.Күшіктер ойнайды. Б.қ.: шалқасынан жатады. 1,2,3,4 – аяғы мен қолдарын шапшаң қозғайды. 5.Құлыншақтар секіреді. Бір орында тұрып секіру Тыныс алу жаттығуы «Ауызбен және мұрынмен тыныс алудың үйлесімділігі» Негізгі қимыл - қозғалыс жаттығуы. «Әжемізге бау-бақшада көмектесейік» 1.«Бау-бақшамен жүреміз» – ені 20 см, ұзындығы 3 метр имектелген жолмен жүру. 2.«Қарбыз жинаймыз» – бір-</p>	<p>жанғанда Сабырлылық сақтаңдар! Жасыл шамды көрсеңіз Бола береді өтсеңіз! Бір адым әдісі арқылы тақпақты жаттау. Балаларды мадақтау Дид ойын: «Бағдаршамды құраймыз» Сергіту сәті Тік ұста бойыңды, Жоғары соз қолыңды. Соз қолыңды тағы да, Жеткіз жираф мойына. Дид ойын: «Бағдаршам» Балалар бағдаршамның қызыл түсі көрсеткенде тұрамыз,сары түсін көрсеткенде қол шапалақтаймыз,жасыл түсін көрсеткенде</p>			
--	--	--	--	--	--

	<p>бірінен 1,5 метр қашықтықта отырып екі қолымен допты домалату.</p> <p>Қимыл-қозғалыс ойыны: «Тауық пен балапандар».</p> <p>Алаңның бір жағында үй – қоршалған орын болады, онда тауық пен балапандар бар (еденнен биіктігін 50 см-дей етіп бағандар арасына жіп тартылады). Бір жақ шетіне «үлкен құс» орналасады. Тауық жіптің астынан өтіп, қорек іздеуге аттанады. Ол балапандарын «ко-ко-ко» – деп шақырады.</p> <p>Ұ.О Тақырыбы: «Арқан тарту»</p> <p>Мақсаты: Балаларды топтасып жұмыс істеп, бір-біріне көмектесуге үйретеді.</p>	<p>жүреміз</p> <p>Қортынды Балаларды мадақтау.</p> <p>Ұ.О «Ақсерек-көксерек»</p> <p>Мақсаты: Балалар ептілікке, бірлікке, тобы үшін намыстанып, жеңіске талпынуға үйренеді.</p> <p>Барысы: Балалар екі топқа бөлініп, араларын жиырма қадамдай ашып, тізіліп, қол ұстасып тұрады</p>			
Серуенге дайындық	<p>Еңбегі адал жас өрен - мақсаты: өзіне өзі қызмет көрсетуге тәрбиелеу.</p> <p>Серуен кезінде қауіпсіздік ережелерін түсіндіру.</p>				
	Серуенге шығу	Киімдерін дұрыс кие	Балалардың киіну	Серуенге шығу,	Серуенге шығу туралы

	<i>туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киім шкафтарын таза ұстау және жинау</i>	<i>білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу, қатармен жүруге дағдыландыру.</i>	<i>реттілігін бақылау, киінгенде түймелерін қадап, аяқ киімінің бауын байлауды, киіміндегі олқылықтарды жөндеуді қадағалау.</i>	<i>балаларды біртіндеп киіндіру, киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру.</i>	<i>балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу.</i>
<i>Серуен</i>	Картотека №1 <i>Күзгі жаңбырды бақылау.</i>	Картотека №2 <i>Күзгі жапырақтарды бақылау.</i>	Картотека №3 <i>Жәндіктерді бақылау.</i>	Картотека №4 <i>Ауа-райының салқындауын бақылау.</i>	Картотека №5 <i>Ұшып жүрген құстарды бақылау.</i>
Серуен кезінде экологиялық мәдениет қалыптастыру, табиғатқа қамқорлық таныту. Күз серуен картотекасынан					
<i>Серуеннен оралу</i>	«Еңбегі адал жас өрен» - өз-өзіне қызмет жасау.				
	<i>Балаларға реттілікпен киімдерін шешуі, өз сөрелеріне киімін жинап таза ұстауды, су болған киімдерін тәрбиешіге көрсетуге үйрету.</i>	<i>Тазалық процедурасы. Қолдарын сабынмен жудыру, өз сүлгілеріне сүртінуді талап ету, ұқыптылыққа, тазалыққа тәрбиелеу</i>	<i>Гигиеналық шараларын ұйымдастыру. Түскі асқа дайындық. Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүрту</i>	<i>Серуеннен оралу барысы, киімдерін жинауды түсіндіру. жуыну барысында сумен ойнамауды, шашып жуынбау әдептерін түсіндіру.</i>	<i>Киімдерін ұқыптылықпен шешуге, шкафтарына жинауға үйрету. Түскі асқа дайындық.</i>
<i>Түскі ас</i>	Үнемді тұтыну мақсаты: суды үнемді пайдалану, шашпай жуыну				
	Әңгіме: – Қолды сабындап жуу – денсаулық кепілі. Қауіпсіздік: – Су шашпай, абайлап жуамыз.	Әңгіме: – Нан – дастарқанның берекесі. Нанды аяқ асты етпейміз. Қауіпсіздік: – Нанды ауызға толтыра	Әңгіме: – Ас кезінде тыныш отырамыз, таласпаймыз. Қауіпсіздік: – Ыдысты бір-бірімізге ысырмаймыз.	Әңгіме: – Ас ішіп болған соң ыдысты ретімен қою – ұқыптылықтың белгісі. Қауіпсіздік: –	Әңгіме: – Тамақты мөлшермен ғана аламыз. Артық қалдырмаймыз. Қауіпсіздік: – Ас ішіп отырғанда

		<i>салмаймыз.</i>		<i>Бідысты қатты соқпаймыз.</i>	<i>ойнамаймыз.</i>
<i>Күндізгі ұйқы</i>	<i>Балаларға ұйқыға жатар алдында киімдерін шешіп, ретімен орындыққа немесе арнайы жерге қояды үйрету. Өздерінің төсектерін дұрыстап жасайып, жастық пен көрпелерін ретке келтіруге бағыт беру.</i>	<i>Ұйықтар алдында киімдерін ұқыпты шешіп, бүктеп қояды қайталау. Балаларға төсектерін өздері ашып, жатуға дайындалуды еске салу.</i>	<i>Балаларды белгілі бір тәртіппен киімдерін шешуге және жинақы ұстауға дағдыландыру. Ұйықтар алдында әр бала өз төсегін дайындап, ыңғайлап жата білуге жаттықтыру.</i>	<i>Ұйқы алдында тыныштық сақтау үшін әңгімелерді қысқарту және жайлы орта құру. Қауіпсіздік мақсатында төсектерді дұрыс қолдануға, төсек жанында артық зат қалдырмауға ескерту.</i>	<i>Балаларға қауіпсіздік ережелерін еске салып, ұйқыға дайындықта асықпай әрекет етуге кеңес беру. Белмеде тыныштық орнатып, ұйықтауға қолайлы жағдай жасау</i>
<i>Ұйқыдан біртіндеп ояту, сауықтыру шаралары</i>	Жаттығу кешені №6 <i>Балалар тұрайық Көзімізді ашайық Қолымызды созып Шынығып бір алайық.</i>	Жаттығу кешені №7 <i>Балапандар тұрайық Көзімізді ашайық Жан-жаққа біз қарайық Бір күлімдеп алайық.</i>	Жаттығу кешені №8 <i>Ұйқыдан біз тұрамыз Көзімізді ашамыз Жан-жағымызға қарайық Төсектен біз тарайық</i>	Жаттығу кешені №9 <i>Ұйқыдан біз тұрайық Көзімізді ашайық Анда- мында созылып Тарқасайық, тұрайық</i>	Жаттығу кешені №10 <i>Көзімізді ашайық Аунап, қунап алайық, Самал жел бізге желпісін, Ұйқымызды ашайық</i>
Қауіпсіздік ережесі – ұйқыдан тұру кезінде қауіпсіздік шараларын түсіндіру. «Еңбегі адал жас өрен» - ұйқыдан тұрып киіну өз-өзіне қызмет етуге тәрбиелеу. Ұйқы ашар жаттығу картотекасынан					
<i>Бесін ас</i>	Үнемді тұтыну мақсаты: суды үнемді пайдаланып, жуыну ережелерін түсіндіру.				
	Әңгіме: – Ас ішіп отырғанда	Әңгіме: – Бір түйір дәннің артында көп еңбек бар.	Әңгіме: – Әдемі отырған балаға бәрі риза	Әңгіме: – Асқа құрметпен қарасақ, ол берекелі	Әңгіме: – Үнемді бала – тәртіпті бала. Су мен

	<p>ойыншықты әкелмейміз. Ас – ойын емес, денсаулыққа қажет.</p> <p>Қауіпсіздік: – Ас үстінде орыннан тұрып жүгірмейміз.</p>	<p>Сондықтан асты төкпей жейміз.</p> <p>Қауіпсіздік: – Дастарқанды былғамай, таза ұстауымыз керек.</p>	<p>болады. Ас үстінде тып-тыныш, тұзу отырайық.</p> <p>Қауіпсіздік: – Қолымызды сермемейміз, ыдысты төгіп алуымыз мүмкін.</p>	<p>болады. Әрбір ас – сый.</p> <p>Қауіпсіздік: – Қасық пен шанышқыны бір-бірімізге бағыттамаймыз.</p>	<p>асты үнемдеп пайдалансақ, табиғатты да, еңбекті де бағалаймыз.</p> <p>Қауіпсіздік: – Ас үстінде шуламаймыз, бір-бірімізге кедергі жасамаймыз.</p>
<p>Балалардың дербес іс-әрекеті (қимылдық, ұлттық, сюжетті-рөлдік, үстел үсті-баспа және басқа ойындар), бейнелеу іс-әрекеті, кітап қарау және басқалары)</p>	<p>Эксперимент «Көкөністер мен жемістер косметика ретінде»</p> <p>Мақсаты: Балаларға жемістер мен көкөністерді косметика дайындауда қолдануды көрсету.</p> <p>Құрал-жабдықтар: қызылша, қияр, алма, шабдалы кремі, қияр маскасы, жеміс хош иісті сусабын, үккіш, пышақ, қағаз майлықтар, айна.</p> <p>Жүргізілу барысы: Педагог пен</p>	<p>Өсімдіктер қалай тыныс алады?</p> <p>Мақсаты: өсімдіктің барлық мүшелері тыныс алуға қатысатынын анықтау.</p> <p>Ресурстар: ыдыс мөлдір су, ұзын сабақты жапырақ, коктейль түтігі, ұлғайтқыш әйнек</p> <p>Эксперимент барысы: № 1 зерттеу. Біз ауа жапырақтары арқылы өсімдікке өтетіндігін анықтаймыз. Ауаны қалай анықтаймыз? үлкейткіш шыны арқылы сабақтың кесілген жерін тексеріп (тесіктер бар), сабақты суға</p>	<p>«Күздегі ағаштар» тәжірибе «Әртүрлі жапырақтар қалай түседі»</p> <p>Мақсаты: балаларға түскен жапырақтың ұшуының оның өлшемі мен пішініне тәуелділігін көрсету.</p> <p>Құрал-жабдықтар: әртүрлі пішіндегі нағыз үлкенді-кішілі жапырақтар, түрлі-түсті қағаздан қиылған түрлі ағаштардың жапырақтары, оларға таныс балалардың суреті салынған қораптар. ағаштар, «Жапырақтың</p>	<p>Дене тәрбиесі Кіріспе бөлім. Амандасу. Педагог</p> <p>Жұмсақ ойыншық «тышқанға» назар аудартады. Ойыншықты сөйлетеді. Кішкентай тышқандарға айнаруды ұсынады.</p> <p>Тышқандар бөлмеде қалай жүретінін, жүгіретінін көрсетуін сұрайды.</p> <p>1-2-3-4 –Үй ішінде тышқан көп. Мысық келді,қаш, Есікті мықтап бас! Негізгі кезең. Жалпы даму жаттығулары. Доппен</p>	<p>Балалар мен сіздерді ағаш туралы тағы тәжірибе жасауға шақырамын</p> <p>Тәжірибе № 2. Ағаш жанып, жылу мен жарық береді.</p> <p>Біз екінші тәжірибені жасай алмаймыз, өйткені бұл өте қауіпті. Мен бұл экспериментті суреттен көрсетемін. Егер сіз ағашты өртесеңіз, онда ол өртене бастайды. Өрт үлкен немесе кіші, қауіпті және пайдалы болуы мүмкін. Иллюстрацияларға қарап, от адамға дос бола ала ма, жоқ па, айтыңыз</p>

<p>балалар косметика мен бұйымдарды зерттейді, иісі бойынша салыстырады, ұқсастығын табады. Сосын педагог балаларды кейбір жемістер мен көкөністердің құндылығы туралы және оларды косметика өндірісінде пайдалану туралы үйретеді. Педагог балаларды аршылған қызылшамен беттерін ысқылап, айнаға қарап өңінің қалай өзгергенін айтуды ұсынады. Әрі қарай мұғалім барлығын қиярдан немесе алмадан маска жасауға шақырады, оларды үккіште ысқылап, беттеріне қояды. Қағаз майлықтармен</p>	<p>батырыңыз (сабақтан көпіршіктердің шығуын қадағалаңыз). № 2 зерттеу. «Парақ арқылы» тағзы бір экспериментті келесі ретпен жүргіземіз: 2-3 см бос қалдырып, бөтелкеге су құйыңыз; жапырақты бөтелкеге сабақтың ұшы суға батырылатындай етіп салыңыз; бөтелкенің аузын тығын сияқты пластилинмен тығыз жауып тастаңыз; Кішкене тесік жасап, сабақтың ұшы суға жетпейтіндей етіп салыңыз, пластилинмен бекітіңіз; бөтелкеден ауаны шығару - сабақ арқылы ауаны сорып алу. Сабақтың суға батқан ұшынан ауа көпіршіктері шыға бастайды.</p>	<p>ұшуы» тапсырмалары бар парақтар. Мазмұны. Педагог балаларға ағаштардың жапырақтарының түсуін әртүрлі тәсілдермен қалай көргендерін есте сақтауды ұсынады. Неліктен? -Қане, қандай жапырақтар түсетінін білу үшін тәжірибе жасайық жылдам, ал қайсысы баяу, ал қай жапырақ иіру ең әдемі. Қолыңызға бір жапырақ алып, тұрыңыз. Қолыңызды жапырақты жоғары көтеріп, саусақтарыңыздан жапырақты босатыңыз. Жапырақ ұшып бара жатқанда, оның ұшуын мұқият</p>	<p>1.Қол мен иық бұлшықеттеріне арналған жаттығулар. Б.қ.: тік тұру, аяқ бірге, доп кеудеде. Допты алға созу. Жоғары көтеру. Алға созу. 2.Дене бұлшықеттеріне арналған жаттығулар: Б. қ.: аяқ иық көлемінде алысқа, қол төменде. Допты алға созу. Отыру, тұру. Б. қ. келу 3. Аяқ бұлшықеттеріне арналған жаттығулар: Б. қ.: Аяқ арасы иық көлемінде алысқа, доп кеуде тұсында. Допты алға созу. Еңкею, допты тізеге тигізу. Б. қ. келу. 4. Қос аяқпен секіру. Тыныс алу жаттығулары: «Алақандағы допты</p>	<p>Балалар: Ия, мүмкін. От бізге қалай көмектеседі? Балалар: От жылыну үшін, тамақ пісіру үшін, қоқысты жағу үшін оны жеңіл ұстау үшін қажет. Балалар: Орманда от жағуға болады. Тамақты отқа пісіруге болады. От адамның жауына айналғанда не ойлайсың? Ол қауіпті болуы мүмкін бе? Балалар: иә. Тәрбиеші: Өрттің шығуына не себеп болуы мүмкін? Балалар: адамдар отқа немқұрайлы қараған кезде немесе балалар сіріңке алған кезде. Балалар: балалар сіріңке ала алмайды, шөпті, қағазды өртей алмайды, қоқысты орманда қалдыра алмайды. Өрт орын алуы мүмкін. Тек ересектер сіріңке алып,</p>
--	---	--	---	--

<p>қияр маскасын алып тастап, балалар мен мұғалім өң қалай өзгергенін айтады.</p> <p>Қорытынды. Қызылшаны пайдаланған кезде көкөніспен ысқылаған жері бірге қызарып кетеді. Қияр (алма) маскасынан кейін бет өзінің бастапқы түсіне (тазартылған) ие болады, тері жұмсақ және тегіс болады. Ересектер көкөністер мен жемістердің теріге пайдасы туралы біле отырып, оны косметика (кремдер, маскалар) өндіруде қолдану идеясына келді. Бұл өнімдерді қолданғаннан</p>	<p>№ 3 тәжірибе Өсімдік жапырағынан ылғалдың булануы Мақсаты: судың жапырақтардан қайда жоғалып кететіндігін тексеру.</p> <p>Құрал-жабдықтар: өсімдік, целлофан пакет, жіп.</p> <p>Тәжірибе: Өсімдікті қарастырайық, су топырақтан жапыраққа қалай ауысады? (тамырдан сабаққа, одан жапыраққа дейін); содан кейін ол қайда жоғалады, өсімдікті неге суару керек? (су жапырақтардан буланып кетеді). Біз қағазға полиэтилен пакетін салып, оны бекіту арқылы болжамды тексереміз. Өсімдікті жылы, жарық жерге қою. Сөмкенің іші тұманға айналғанына назар аударыңыз. Бірнеше</p>	<p>қадағалаңыз және есте сақтаңыз: ол тез немесе баяу түсті ме, ол тіке ұшты ма, әлде шеңбер болды ма?</p> <p>«Өрт қауіпсіздігі» «ЖАҚСЫ – ЖАМАН» Мақсаты: оттың пайдалы және зиянды қасиеттері туралы түсінік қалыптастыру. Логикалық ойлауды, есте сақтауды, зейінді дамыту.</p>	<p>үрлеу».</p> <p>Негізгі қимылдарды орындау:</p> <p>Ойын түрінде: 1.Тіке бағытта төрттағандап еңбектеу Тышқандарға өз індерінен шығып, екінші інге шапшаң еңбектеп баруларын ұсынады.</p> <p>2.1,5 метр қашықтықта түрегеп тұрып, бір-біріне допты домалату. Допты екі қолмен бар күшімен итеруге және домалау бағытын сақтауға назар аударарды.</p> <p>Қимыл-қозғалыс ойыны: «Мысық пен тышқандар» Пеш үстінде мысық отыр, Екі көзін қысып отыр. Тышқан етін жегісі кеп, Тісі оның қышып отыр.</p> <p>Қортынды.</p>	<p>өрт шығара алады.</p> <p>Тәрбиеші: Өрттер қандай қиындықтар әкеледі?</p> <p>Балалар: адамдар, ормандағы жануарлар өлуі мүмкін, орман, жәндіктер өледі. Біз екінші қасиетті анықтадық. Онда нені біліп, түсіндік?</p> <p>Балалар: ағаш жанып, жылу мен жарық береді. Сонымен қатар қауіпті жағды да бар.</p> <p>«Жол қауіпсіздігі» «Көлікпен саяхаттау» Мақсаты: балалармен жол белгілері және көшедегі жүріс-тұрыс ережелері туралы білімдерін бекіту.</p>
---	--	---	---	---

	<p><i>кейін тері болады жұмсақ және барқыт, қажетті түсті алады. Ересектер өз терісіне осылай күтім жасайды.</i></p>	<p><i>сағаттан кейін сөмкені алыңыз. Бұл қайдан пайда болды? (жапырақ бетінен буланған) неге қалған жапырақтарда су көрінбейді? (су қоршаған ауаға буланған). Қорытынды: ауа жапырақша арқылы сабаққа өтеді, өйткені ауа көпіршіктерінің суға түсуі көрінеді.</i></p>		<p>«Қауіпсіздік ережесі» «Не артық?»</p> <p>Мақсаты: Балаларды қауіп қатердің алдын алуға, өмірге қауіп төндіретін заттарды тануға, олардың денсаулығымызға, өмірімізге төндіретін қатерін түсіне білуге үйрету.</p>	
<p><i>Балалармен жеке жұмыс</i></p>	<p>«Жылы алақан» Мақсаты: Балалардың бір-біріне сенімін арттыру, жақындастыру. Ойынды жүргізу түрі: Балалар шеңбер болып тұрады. Бір-бірінің алақандарын ұстап, «Мен сені жақсы көремін», «Сен жақсы доссың» дейді.</p>	<p>«Күн мен бұлт» Мақсаты: Жағымды және жағымсыз көңіл-күйді ажырата білуге үйрету. Ойынды жүргізу түрі: Тәрбиеші күннің суреті мен бұлттың суретін көрсетеді. «Қуанышты іс – күнге, көңілсіз іс – бұлтқа» деп балаларға мысал айтқызады. Мысалы: «Досыма көмектестім – күн», «Ойыншықты сындырдым – бұлт».</p>	<p>«Жақсы сөз – жанға қуат» Мақсаты: Балаларды бір-біріне жылы сөз айтуға үйрету. Ойынды жүргізу түрі: Балалар бір-біріне қарап, «Сен әдемісің», «Сен жақсы доссың» деген жылы сөздер айтады.</p>	<p>«Сиқырлы айна» Мақсаты: Өзін-өзі тануға, мимика арқылы эмоцияны көрсетуге үйрету. Ойынды жүргізу түрі: Тәрбиеші айна ұстап, «Қуанышты бет көрсет», «Ашулы бет көрсет» деп айтады. Бала айнаға қарап, эмоцияны бейнелейді</p>	<p>«Көңіл-күй дөңгелегі» Мақсаты: Баланың эмоциясын танып, оны сөзбен жеткізуге үйрету. Ойынды жүргізу түрі: Тәрбиеші түрлі көңіл-күй бейнеленген смайликтерді (қуанышты, көңілсіз, ашулы) көрсетеді. «Сен қазір қайсысың?» деп сұрайды. Бала өзі қалаған суретті көрсетіп, «Мен қуаныштымын» деп айтуға жаттығады.</p>

Серуенге дайындық	«Еңбегі адал жас өрен»-өз-өзіне қызмететуге тәрбиелеу. Серуен кезінде қауіпсіздік ережелерін түсіндіру.				
Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру.	Серуенге шығу. Балалардың киіну реттілігін бақылау, киінгенде түймелерін қадап, аяқ киімінің бауын байлауды, киіміндегі олқылықтарды жөндеуді қадағалау. Киім шкафтарын таза ұстау және жинау	Серуенге шығу, балаларды біртіндеп киіндіру, киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру.	Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу.	Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киім шкафтарын таза ұстау және жинау	
Серуен	Картотека №1 Күзгі жаңбырды бақылау.	Картотека №2 Күзгі жапырақтарды бақылау.	Картотека №3 Жәндіктерді бақылау.	Картотека №4 Ауа-райының салқындауын бақылау.	Картотека №5 Ұшып жүрген құстарды бақылау.
Серуен кезінде экологиялық мәдениет қалыптастыру, табиғатқа қамқорлық таныту. Таңғы серуенді бекіту					
Серуеннен оралу	«Еңбегі адал жас өрен» - өз-өзіне қызмет жасау.				
Балаларға реттілікпен киімдерін шешуі, өз сөрелеріне киімін жинап таза ұстауды, су болған киімдерін тәрбиешіге көрсетуге үйрету.	Тазалық процедурасы. Қолдарын сабынмен жудыру, өз сүлгілеріне сүртінуді талап ету, ұқыптылыққа, тазалыққа тәрбиелеу	Гигиеналық шараларын ұйымдастыру. Түскі асқа дайындық. Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүрту	Серуеннен оралу барысы, киімдерін жинауды түсіндіру. жуыну барысында сумен ойнамауды, шашып жуынбау әдептерін түсіндіру.	Киімдерін ұқыптылықпен шешуге, шкафтарына жинауға үйрету. Түскі асқа дайындық.	

<p><i>Кешкі ас</i></p>	<p><i>Кезекшілердің жұмысы (асхана аспаптарын, салфеткаларды салу) Гигиеналық процедуралар (қолды дұрыс жуу, сүлгінің орнын білу, қолды дұрыс сұрту және сүлгіні іліп қою, Сырттан келіп үнемі, Сабынмен қол жуамыз, Таза болды мұнтаздай, Тағамға қол созамыз (көркем сөзін қолдану) Тамақтану балалардың назарын тағамға аудару; тамақтану мәдениетін тәрбиелеу бойынша жеке жұмыс; этикет ережелері; Балалардың ұқыптылығын бағалау.</i></p>				
<p><i>Балалардың дербес әрекеті</i></p>	<p><i>Балалардың таңдау бойынша ышығармашылық іс-шаралар: сурет салу, мүсіндеу, оригами, күзгі жапырақтардың коллажы</i></p>	<p><i>Құрылыс және құрастыру ойындары «Лего», «Сызбалардан құрастыр</i></p>	<p><i>Үстел үсті ойындары; «Домино», «Лото», «пазлар"психикалық процестерін дамытуға бағытталған ойындар</i></p>	<p><i>Көкөніс дүкені» ойындары</i></p>	<p><i>Еңбек әрекеті Жууға болатын ойыншықтарды жуу. Міндеттері: ойыншықтарды сабынды суда губкамен жуу, таза сумен шаю, шүберекпен сұрту қабілетін қалыптастыру</i></p>
<p><i>Балалардың үйге қайтуы</i></p>	<p><i>Өнегелі-15 минут. Қауіпсіздік ережесі - ата-анамен бала өмірінің қауіпсіздігі туралы әңгіме жүргізу.</i></p>				
<p><i>Бүгін балалар сурет салып, түрлі түстерді қолдана отырып қиялын дамытты. Ойларын қағаз бетінде бейнелеуге тырысты. Үйде балаңызбен бірге сурет салып, түстерді атауға көңіл бөлсеңіздер жақсы болады.</i></p>	<p><i>Бүгін балалар ертегі тыңдап, кейіпкерлердің әрекеттерін талқылады. Қиялы дамып, ойларын еркін жеткізуге тырысты. Үйде қарапайым ертегілерді бірге оқып, балаңыздың пікірін сұрауға кеңес береміз.</i></p>	<p><i>Бүгін балалар қимылды ойындар ойнап, дене қимылдарын үйлестіруге жаттықты. Ширақтық пен ептілігін көрсетті. Үйде бірге серуендеп, қимылды ойындар ойнауға көңіл бөлсеңіздер пайдалы.</i></p>	<p><i>Бүгін балалар тақпақ жаттап, бір-біріне айтып берді. Сөйлеу мәнері мен есте сақтау қабілеттерін жетілдіруге талпынды. Үйде қысқа өлеңдер мен мақал-мәтелдерді қайталап жаттауға мүмкіндік берсеңіздер пайдалы болады.</i></p>	<p><i>Бүгін балалар ән айтып, би қимылдарын жасап көңіл көтерді. Өз өнерлерін көрсетіп, шығармашылық қабілеттерін дамытты. Үйде балаңызбен бірге ән тыңдап, қарапайым би қимылдарын қайталау пайдалы болады.</i></p>	

Әлсіздері:

Тәрбиелеу-білім беру процесінің циклограммасы
Қазан айының 3-аптасы

Топ: «Балапан» Орта топ

Балалардың жасы: 3 жас

Қандай кезеңге жасалды: 13.10 – 17.10.2024ж

Апта дәйексөздері «Отансыз адам-ормансыз бұлбұл»

Күн тәртібінің үлгісі	Дүйсенбі «Менің Қазақстаным» ҚР Әнұранын орындау	Сейсенбі	Сәрсенбі	Бейсенбі	Жұма
Балаларды қабылдау	Күй күмбірі – баланы ұлттық өнермен қарсы алу, рухани байлыққа жетелеу. «Адай»	Домбыра әуені – бүлдірішіннің көңілін көтеру, қазақ мәдениетіне жақындату. «Балбырауын»	Күй әуезі – баланың бойына әсемдік пен ұлттық сезім ұялату. «Балдырған»	Күй күмбірі – баланың ұлттық сана-сезімін қалыптастыру. «Қызғалдақ»	Күй күмбірі – баланың жүрегіне ұлттық тәрбие нұрын себу. «Сарарқа»
	Баланы есік алдында күлімсіреп қарсы алу, атымен атап амандасу. Ата-анасынан баланың түнгі ұйқысы мен таңғы көңіл-күйі жайлы сұрау. Киімін шешуге, аяқ киімін ауыстыруға бағыт беру.	Баланы жылы жүзбен қарсы алып, қысқаша әңгімеге тарту (мысалы: «Кешегі күн қалай өтті?»). Денсаулығына назар аударып, дене қызуын өлшеу. Көз-құлақ жағдайын сырттай бақылап, шаршау не мазасыздық	Киімдерін шешу, шкафқа жинастыру барысында өзін-өзі қызмет етуге үйрету. Қол жуу дағдысын еске салып, орындауын қадағалау. Эмоциялық бейімделуде қиналған балаға психологпен бірге	Баланы күлімсіреп қарсы алып, сенімді қарым-қатынас орнату. Ата-анадан кешегі жағдайы (тамаққа тәбеті, ұйқысы, көңіл-күйі) туралы қысқаша сұрау. Дене қызуын өлшеп, қажет болса медбикеке жолдау.	Баланы есімін атап, жылы амандасу арқылы қабылдау. Көңіл-күйін анықтау үшін қысқа сұрақтар қою («Бүгін көңіл-күйің қалай?»). Дене қызуын өлшеу, сыртқы белгілерін (бет әлпеті, көздері) бақылау. Киімін шешіп, аяқ киімін ауыстыруға

		белгілерін қадағалау.	қолдау көрсету.		көмектесу, өзіндік әрекетке ынталандыру.
<i>Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен әңгімелесу, кеңес беру</i>	Өнегелі 15 минут – ата-анаға бала денсаулығы, мінез –құлқы туралы кеңес беру.				
	<i>Табандылық – баланың мақсатқа жетуіне көмектесетіні жайлы әңгімелесу. Кеңес: Бала бір істі аяқтамай тастамауы үшін қолдау көрсетіңіз.</i>	<i>Сыпайылық – мәдениетті адамның басты белгісі екендігі жайлы әңгімелесу. Кеңес: Баламен сөйлескенде жұмсақ үн қолдануға дағдыланыңыз.</i>	<i>Салауатты өмір салты – ұзақ әрі бақытты өмірдің кепілі екендігі жайлы әңгімелесу. Кеңес: Кешкі серуенге бірге шығыңыз.</i>	<i>Ұлттық дәстүрлер – баланың болмысын қалыптастыратыны жайлы әңгімелесу. Кеңес: Қазақтың салт-дәстүрлері жайлы шағын әңгіме айтып беріңіз.</i>	<i>Еңбек – баланы жауапкершілікке тәрбиелейтіні жайлы әңгімелесу. Кеңес: Үй шаруасына аз да болса көмектесуге мүмкіндік беріңіз.</i>
<i>Балалардың іс-әрекеті (ойын, танымдық, коммуникативтік, шығармашылық, эксперименталдық, еңбек, қимыл, бейнелеу, дербес және басқалары)</i>	<i>Картотека № 3 «Суретші қай жерде қателесті?» Міндеті: Балалардың ойлау қабілетін дамыту, суреттегі сәйкессіздікті таба алға үйрету.</i>	<i>Картотека № 5 Қайсысы қайда тіршілік етеді Міндеті: жануарларды ұқсас белгілеріне қарай табу, олардың мекен-жайын анықтау. Сөздік қорын молайту.</i>	<i>Картотека № 9 «Құстарға көмек береміз» Міндеті: Балаларға құстар туралы білім беру,білімдерін жетілдіре түсу.</i>	<i>Картотека № 11 «Бұл қай мезгіл?» Міндеті: күз мезгілінің ерекшеліктері мен өзгерістерін ажыратып айтқызу. Сөздік қорын байыту.</i>	<i>Картотека № 18 «Қайда не өседі?» Міндеті: Заттардың арасында кеңістік байланыс-тарын қоя білу дағдыларын дамыту; өсімдіктерді өсетін жерлеріне байланысты топтастыру, белсенділік-терін және өздігінен ойлау қабілеттерін дамыту.</i>
<i>Ойын арқылы балаларда экологиялық мәдениетті қалыптастыру. Әлеуметтік-эмоционалды дағдыларды қалыптастыру картотекасынан</i>					
<i>Ертеңгілік жаттығу</i>	<i>Қазан айының 3-аптасына арналған таңғы жаттығу</i>	<i>Қазан айының 3-аптасына арналған таңғы жаттығу</i>	<i>Қазан айының 3-аптасына арналған таңғы жаттығу</i>	<i>Қазан айының 3-аптасына арналған таңғы жаттығу</i>	<i>Қазан айының 3-аптасына арналған таңғы жаттығу</i>

	кешені.	кешені.	кешені.	кешені.	кешені.
	Жалпы даму жаттығуларын дұрыс жасай отырып, баланың қимыл-қозғалысын шыңдау. Жаттығу кешені қосымша тіркелген				
Таңғы ас	Үнемді тұтыну - Суды, тамақты үнемді тұтыну жолдарын түсіндіру. Қауіпсіздік ережесін ескерту				
	<p>Әңгіме: – Сусыз өмір жоқ. Бетімізді, қолымызды жуған кезде суды тек қажетіне қарай пайдалануымыз керек. Суды босқа ағызу – ысырап. Үнемді бала табиғатты да қорғайды.</p> <p>Қауіпсіздік: – Жуыну кезінде еденге суды шашпаймыз, абайлап қозғалуымыз керек. Ылғал жерде абайсыз жүрсек – құлап қалуымыз мүмкін.</p>	<p>Әңгіме: – Әр түйір ас – бағалы. Дастарқан үстінде ойнамаймыз, шуламаймыз. Тамақты төкпей-шашпай, тауысып жеу – еңбекті бағалау.</p> <p>Қауіпсіздік: – Қасық пен шанышқыны абайлап ұстаймыз, оларды бір-бірімізге бағыттамаймыз.</p>	<p>Әңгіме: – Балалар, суды босқа ағызбайық. Қол, бет жуған кезде қранды ашып қоймай, қажетті мөлшерде ғана қолдану керек. Ас үстінде де асты төкпей-шашпай жеу – үнемділіктің белгісі.</p> <p>Қауіпсіздік: – Ас ішкенде орнымыздан тұрмаймыз, асықпай шайнаймыз. Жүгірмесек – қауіпсіз боламыз.</p>	<p>Әңгіме: – Әрбір тағам – үлкендердің маңдай терімен келген ризық. Сондықтан нанды жерге тастамауымыз керек, тамақты ысырап етпей, мөлшермен ғана алуымыз қажет.</p> <p>Қауіпсіздік: – Ас ішкенде ауыз толған кезде сөйлемейміз, асықпай шайнаймыз. Бұл тамақтың жақсы қортылуына және қауіпсіздікке пайдалы</p>	<p>Әңгіме: – Үнемділік тек тамақта емес, барлық ісімізде көрінеді. Бізге берілген суды, жарықты, тамақты дұрыс пайдалансақ – тәртіпті, әдепті бала боламыз.</p> <p>Қауіпсіздік: – Ас үстінде жан-жағмызға алаңдамаймыз, бір-бірімізге кедергі келтірмейміз. Ас ішіп болған соң «Рахмет» айтуды ұмытпаймыз</p>
Ұйымдастырылған іс-әрекетті өткізуге дайындық (бұдан әрі – ҮІӘ)	«Балалар кітапханасы»-жобасы аясында тілдік мәдениетті дамыту				
	<p>«Жақсы сөз кімде көп?» Балалар шеңберге тұрады. Әрқайсысы</p>	<p>Әңгіме: Екі дос аулада ойнап жүрді. Бірі құлап қалды. Оның досы жүгіріп келіп, қолын</p>	<p>«Әдемі сөйлеу жаттығуы» Тәрбиеші: «Қане, бәріміз мына сөздерді анық, әдемі айтып</p>	<p>«Сиқырлы қапшық» (Қапшық ішінде кішкентай ойыншық кітап, қалам, суреттер).</p>	<p>«Табиғат пен кітап» (Суретте бала ағаш түбінде кітап оқып отыр). Тәрбиеші: «Бұл суретті</p>

	<p>кезекпен досына, табиғатқа немесе отбасыға байланысты жақсы сөз айтады. Мысалы: «Досым жақсы», «Гүл әдемі», «Әкем мейірімді».</p> <p>Мақсаты: тілдік мәдениетті қалыптастыру, әдемі сөйлеуге үйрету.</p>	<p>созып тұрғызды. Қуыршағын да әкеліп берді. Екеуі бірге ойынды жалғастырды.</p> <p>Тәрбиеші сұрағы: – Нағыз дос қандай болады?</p> <p>Балалар жауабы: – Көмектеседі. – Қуанышымен де, қиыншылығымен де бөліседі.</p> <p>Мақсаты: достыққа, мейірімділікке тәрбиелеу.</p>	<p>үйренейік: «Достық», «Адалдық», «Еңбек», «Шығармашылық».</p> <p>Енді осы сөздердің бірін пайдаланып сөйлем құрайық».</p> <p>Балалар: «Достық – ең қымбат қазына», «Адалдық – адамға жарасады».</p> <p>Мақсаты: балаларды мәнерлеп сөйлеуге, ойды толық жеткізуге баулу.</p>	<p>Тәрбиеші: «Қапшықтан бір затты аласың, сосын ол туралы бір сөйлем айтасың».</p> <p>Балалар: «Бұл қалам – ол жазуға көмектеседі», «Бұл кітап – ол оқуға көмектеседі».</p> <p>Мақсаты: нақты затпен жұмыс, байланыстырып сөйлеу.</p>	<p>қалай сипаттайсыңдар?»</p> <p>Балалар жауаптары: – «Бала табиғат аясында кітап оқып отыр».</p> <p>– «Кітап пен табиғат – адамның досы».</p> <p>– «Кітап оқу жанды тынықтырады».</p> <p>Мақсаты: күрделі сөйлем құрау, салыстыруға үйрету.</p>
--	--	---	---	---	--

Кестеге сәйкес **Үнемді тұтыну – киім туралы, оны ұқыпты ұстау, дұрыс қолдану жолдарын түсіндіру әрекеті.**

<p><i>ҮІӘ</i></p>	<p>Қызығушылықты ояту.</p> <p>Сиқырлы қорапша топқа келеді. (ұзын жіпті байлап қорапты есіктен тарту)</p> <p>Балалармен бірге қорапты ашу. Хат алу., оқу.</p> <p>Құрметті кішкентай бүлдіршіндер, мен Маша достарың боламын. Маған мына тапсырмаларды аю</p>	<p>Қызығушылықты ояту.</p> <p>Балалар бүгін таңертең поштамды тексердім және пошта жәшігінен ертегі кейіпкерлерінің хаттарын, тіпті бір пакет таптым. Оларда не жазғанын білгілерің келе ме?</p> <p>Онда Мнемоникалық жолдар бойынша сөйлем құрауға жаттығулар жазған.</p> <p>1.хат: Дид ойын:</p>	<p>Менің сүйікті бұрышым. Балалар әр түрлі иллюстрациялар қарау</p> <p>Тосын сәт.</p> <p>Көмекші апай топқа хат жіберілгенін айтады</p> <p>Тәрбиеші: – Балалар, қандай тамаша! Мына жақындаңдар хатты оқиық!</p> <p>Педагог</p>	<p>Қимылды ойын: - «Ине мен жіп»</p> <p>Шарты: Бастаушы ине, бірінің артынан бірі ілесе жүргендер жіп, Балалар үзіліп кетсе жіп үзілген болады.</p> <p>Дид ойын: «Бұл заттар не үшін?»</p> <p>Тәрбиеші: Ал, енді мен сендерді қимыл деп атаймын, ал сендер маған осыған қажетті</p>	<p>Менің сүйікті бұрышым.</p> <p>Балалар конверт табады</p> <p>Тәрбиеші: Балалар, қалай ойлайсыңдар, онда бірдеңе бар ма? (жауаптар).</p> <p>конверттің тексеру.</p> <p>Дид ойын: «Жамауды тап»</p> <p>Балалар үстелдің үстіндегі киімдерге жамауларды пішіндер</p>
-------------------	--	--	--	---	---

<p>аға орында деп берді. Ал мен білмеймін. Көмектесіңдерші. Балалар Маша қандай ертегіде жүреді? Маша мен Аюда Ендеше көмектесеміз бе? Барлық балалар үстелге келеді, қорапта киімдер мен оларға күтім жасау үшін заттар салынған суреттер бар.</p> <p>Ой қозғау. -Балалар, киімдерді қалай күту керектігін айтыңдаршы? (Балалар жауаптары). Киімге не үшін күтім жасау керек? (Балалар жауаптары.) -Киім адамдарға не үшін керек? (Балалардың жауаптары.) Балаларды топқа бөлу.-</p>	<p>«Мнемо жолмен сөйлем» Шарты: Мнемо кесте арқылы киімдерге сөйлем құрау. Мнемо кесте бойынша әңгіме: Менің ойымша, бұл етік, өйткені олар қоңыр, қара және сұр. Олар былғарыдан жасалған, бұл былғары. Олардың баулары, тілі, өкшесі, табаны бар. Етік. күзде, қысқыда, көктемде киіледі. (қалпақ, көйлек сөйлем құрау. 2-ші хат: Дид ойын: «Түрлі – түсті қалпақ» Білмесбекке достары көптеген түрлі-түсті қалпақ сыйлады. Оның достары қандай қалпақ сыйлады? Балалар Білмесбекке кім қандай қалпақ бергені туралы мнемоникалық жолдар бойынша сөйлемдер құрайды:</p>	<p>конверттен Білмесбектің суретін шығарады. Бұл кім балалар? (Балалардың жауаптары.) Хатты оқу. «Сәлеметсіздер ме, балалар. Сіздерге білмесбек хат жазып отыр. Маған сіздерден көмек керек. Білім ханшайымы менен жұмбақтар сұрады. Ал мен оларды таба алмадым. Мен қатты ұялдым. Мен мұны жалғыз жасай алмаймын. Көмектесіңіздерші. Балалар Білмесбекке көмектесеміз бе? Дид ойын: «Кім тапқыр?» Жұмбақ жасыру Адамның сәні, Онсыз жоқ мәні.</p>	<p>тақырыпты айтасыңдар. киімді біріктіру - түйреуіштер кестелеуші – инелер мен жіптер саусағын шаншып алмас үшін – оймақ тігу, жазу – тігін машинасы киімді кигізіп қою - манекен кесу - қайшы Киімді әдемілеу - үтік өрнек салу - бор мен сызғыш адам мен матаны өлшеңіз – сантиметр Тәжірибе бұрышы. Айгүлге көмек. Зертханамызда қағазбен және матамен тәжірибелер жасап, оның қасиеттерін анықтайық. Тәжірибе №1 Қағазды әртүрлі</p>	<p>бойынша табады. 1 –ші киімге тапқан жамауды сол киімдерге сәйкес түспен бояу. 2. Балалар киімге дұрыс жамау тауып жапсыру 3. Күздік киімдерді құрастыру Дид ойын: «Әрекетті атаңыз» - Киіміміз ұқыпты, әдемі болуы үшін не істеу керек? (Оған қамқорлық жасау керек) - Киімге күтім жасауды білесің бе? (Иә). Егер киім лас болса? (киім жуылады). Егер ол мыжылған болса? (киім үтіктеледі). Егер жыртылған болса? (киім тігіледі). Киімімізді шешіп алсақ, не істейміз? (Ақырын іліп қоямыз)</p>
---	---	--	--	--

<p>Үстелде қандай заттар тұр? Киім мен киімге күтім жасау заттары. -Сендер командаға бөлініп отырсыңдар, біз қай топ тапсырманы тез және дұрыс орындайтынын анықтаймыз. Дид ойын: «Киімдерді ажырату» 1-Топ: «Қысқы киімдерді атаңдар» 2-топ: Жаздық киімдерді атаңдар. 3-топ: Күздік киімдерді атаңдар. 4-Топ: Киімге күтім жасайтын заттарды атау. Саусақ гимнастикасы. «Ормандағы саусақтар». Бір екі үш төрт бес. Саусақтар</p>	<p>Білмесбекке көк қалпақ сыйлады, т.б. Осылайша Білмесбек тек көк қалпақ киіп жүрді, ал қалғандары жай ғана бөлмеде шашылып жатты. Бір күні ол барлық қалпақтарды жинауға бел буды, бірақ ол жинай алмады. Қане көмектесеміз бе? Дид ойын: «Қалпақтарды жинаймыз» Суретке қарап, бөлмедегі барлық қалпақтарды тауып, сөйлемдер құрау. «Қызыл қалпақ үстелдің астында. Ол үстелдің астынан қызыл қалпақ алды» Жасыл қалпақ жоғарыда әлулә тұр. Сары қалпақ шкафтың оң жағында тұр..... 3-ші хатты ашу. Дид ойын: «Тігінші кірпінің хаты»</p>	<p>Бұл не? (киім) Бірнәрсеменен биік, Кейдеменен аласа. Мұндайқызық дүние де, Көріп пе едіңтамаша. (Бас киім) - Ерте тұрдым, Екі айыр жолға түстім. (Шалбар) - Әр түрлі болып келемін, Қыз бен ұл деп бөлемін. (Көйлек) Дид ойын: «Жанды сөлемдер» Шарты: Жұмбақтың шешуінен шыққан сөздерді қатыстырып, сөйлем құрау. Білмесбекке жіберу. Дид ойын: «Көйлекті әсемде» Шарты: Балалар,</p>	<p>жаққа тартып, жыртысақ оған не болды? (жыртылады) Иә, кәдімгі қағаз өте оңай жыртылады ал . енді матаны екі қолыңызбен шетінен оңға және солға тартсақ . Ол оңай жыртыла ма? Жоқ, матаны жырту оңай емес, оны қолмен жырту қиын, өйткені мата жеткілікті берік материал. Ал онымен не істейді? (мата созылады, кеңейеді) Иә, маталар әдетте созылады, дегенмен матаның кейбір түрлері бар, оларды созу мүлде оңай немесе тіпті мүмкін емес. Тәжірибе №2 Қағаздан жасалған</p>	<p>немесе бүктейміз) Дұрыс. Жарайсыңдар Киім ұқыпты және жаңа болуы керек. Тазалаймыз, үтіктейміз, жуамыз және құрғатамыз Тәжірибе №1 Қағаз мен мата сөйлей алады ма? Тәрбиеші: Балалар, қағаз бен мата сөйлей алатынын білгілерің келе ме? Балалар: Иә! Тәрбиеші: Бірақ ол үшін бізге үнсіздік керек. Тәрбиеші: Біз тыныш отырамыз, алдымен қағаздан жасалған орамалды аламыз, оны мыжып бастаймыз. Сіз не естисіз? Балалар: Сыбырлайды, сөйлейді. Тәрбиеші: Дұрыс, сыбырлайды. Енді матадан жасалған орамалды алыңыз, біз</p>
---	--	---	---	---

<p>серуендеуге шықты. Бұл саусақ орманға барды, бұл саусақ саңырауқұлақ терді, Бұл саусақ тазарта бастады, бұл саусақ тентек бола бастады,</p> <p>Е, мынау тек жеді, сондықтан семірді. (Кезекпен балалар жұдырықшадан саусақтарын ашады, алдымен кішкентай саусақтан бас бармағына дейін (екі рет))</p> <p>Менің сүйікті бұрышым. Балалар, Машаның арқасында біз бүгін киім туралы көп нәрсе білдік, енді мен сендерге оған сыйлық беруді ұсынамын. Ендеше әр топ Машаға арнап сыйлық жасасын.</p> <p>1-топ: Машаға көйлек саламыз</p>	<p>-Келесі хат бізге тігінші кірпіден келді. Ол орман адамдарына киім тігуге шешім қабылдады. Кірпінің кімге қандай киім тіккенін білгілерің келе ме?</p> <p>Кірпі тиінге жейде юбка тігіп берді. Кірпі тиінге қандай юбка тіккен?</p> <p>Киімдерді сипаттау, әңгіме құрастыру</p> <p>4-ші хат Машадан келген. Шарты: Жаздаяттар бойынша ойлану..</p> <ul style="list-style-type: none"> • Жазда түкті қалпақ кисеңіз не болады? • Қыста шорт пен футболка киіп жүрсеңіз не болады? • Жаңбырда тәпішке киіп алсаңыз не болады? • Ыстықта панаманы кимесеңіз не болады? • Желді ауа райында бас киімсіз жүрсеңіз не болады? 	<p>сатушы бұл көйлектер көптен бері терезеде ілулі тұрғанын, ешкім сатып алмайтынын айтты. Ендеше мына көйлектерді әдемі етіп безендірейік, сонда сатып алушылар бұл көйлектерді бірден сатып алады.</p> <p>Балаларды топқа бөлу.</p> <p>1-топ: Көйлектің гүлдерін бояу.</p> <p>2-топ: Көйлектің жағасын жеңін жапсыру.</p> <p>3-топ: Көйлекке ілгіш мүсіндеу.</p> <p>4-топ: Дүкеншіге үлкен дүкен құрастыру.</p> <p>Дене тәрбиесі Кіріспе бөлім. Балалармен</p>	<p>киімді киіп көрейік. Дұрыс киіле ме? Жоқ. Неге? Ол тез жыртылады, беріктігіе нашар. Қағаз кеңеймейді, созылмайды және оңай жыртылады. - Дұрыс.</p> <p>Ал матадан жасалған киімдерді кию оңай - мойын арқылы жемпір киіңіз, мойынға, қолдарға, аяқтарға кие беруге болады, ол созылады, жыртылмайды.</p> <p>Тәжірибе №3 - Иә, мата мен қағаз әртүрлі материалдар, бірақ олар біршама ұқсас. Мысалы, біз қағазды қолымызбен мыжысақ, оған не болады? -Матаны мыжып көрейік, қолымызбен қысайық. Енді</p>	<p>оны мыжып бастаймыз. Тыңдаңыз, мата сөйлей ме? Сіз бірдеңе естисіз бе? Балалар: Ештеңе! Тәрбиеші: Дұрыс, матадан жасалған орамал сөйлемейді, дыбыс шығармайды, бірақ қағаз орамал сыбырлайды. Қағазды сыбырлататын киімді ме немесе матадан үнсіз тұрған киім кигенді ұнатамыз ба? Қайсы киім жақсы?</p> <p>Тәжірибе №2. Қағаз мен матаны тегістеу. Тәрбиеші: Балалар, қараңдаршы, орамалымыз умаж болып кеткен, енді оларды түзеп көрейік. Алдымен қағаз орамалды қолыңызбен тегістеңіз. Сіз оны тегістей алдыңыз ба? Тәрбиеші: Иә, дұрыс</p>
---	---	--	--	---

<p><i>Шарты:</i> Трафареттен дайын көйлекті бояу.</p> <p>2-топ: Машаның көйлегіне гүл жапсырамыз.</p> <p>3-топ: Машаға қолшатыр мүсіндейміз</p> <p>4-топ: Машаға тігін машинасын құрастырып сыйға береміз.</p> <p>Жасаған жұмыстарын қорапқа салып Машаға жібереміз. Балаларды мадақтау.</p> <p>Дене тәрбиесі Кіріспе бөлім. Балалармен амандасу Тәрбиешінің артынан әр түрлі бағытта жүру.</p> <p>Негізгі бөлім. Тыныс алу жолдарына арналған жаттығулар кешені.</p>	<p>• Егер сіз суықта қолғапсыз жүрсеңіз не болады?</p> <p>Сергіту жаттығуы. Таңертең ерте тұрамын, Беті қолды жуамын. Апам берген киімді, Өзім киіп аламын. Кешке үйге келгенде, Бәрін жинап қоямын.</p> <p>Пакеттен шыққан тапсырма. Аюдың кофтасын боя Тиіннің юбкасын жапсыру Білмесбектің қалпағын мүсіндеу Машаға тігін машинасын құрастыр.</p> <p>Балалардың жұмысын көрмеге апару, суретке түсіру, балаларды мадақтау.</p> <p>Қазақтілі Қауіпсіздік ержелерін түсіндіру. Тақырыбы: Абайла,</p>	<p>амандасу Тәрбиешінің артынан әр түрлі бағытта жүру.</p> <p>Негізгі бөлім. Тыныс алу жолдарына арналған жаттығулар кешені. «Орманға келдік пойызбен» Орманға келдік пойызбен: Чух-чух-чух, Чух-чух-чух, Қандай гажап алаңқай, Қандай әсем, алақай! Кірпі келеді домалап: П-ф-ф-ф,п-ф-ф-ф,п-ф-ф-ф! Алмаларды арқалап: Фэф-р, Фэф-р, Міне, ұшып ара келді, Балаларға бал</p>	<p>қарашы, ол не болып қалды? (умаж) Ал дене шынықтыру сабағынан кейін шорт пен футболканы мыжып алсаң, оларға не болады? (умаж). Олар ұсқынсыз болып қалады. Сондықтан оларды мұқият бүктеп, түзету керек.</p> <p>Тәжірибе №4 -Матадан не істеуге болады? (тігу, жуу, кептіру, үтіктеу) Қағазды қайшымен кесуге болады. Ал мата ше? Оны қайшымен де кесуге болады. Бүгін мата туралы не білдік, есімізге түсірейікші? Мата қандай болуы мүмкін? Жұқа және қалың Қалың матадан әдетте қандай киім</p>	<p>айтасың! Қағаз орамалдың мыжылғаны онша, түзелмейді. Қолымызбен матадан жасалған орамалды тегістеп көрейік. Не болды? Балалар: Бұл тегістеледі! Тәрбиеші: Дұрыс, матадан жасалған орамал тегістелгенде түзеледі. Қортынды балаларды мадақтау.</p> <p>Музыка Музыка педагог жетекші жоспары бойынша</p> <p>Ұ.О Тақырыбы: «Ханталапай» Мақсаты: Қазақтың ұлттық ойындарын дәріптеу арқылы балалардың интеллектуалдық, тапқырлық, ептілік, дәлдікке,</p>
---	--	--	--	---

<p>«Орманға келдік пойызбен» Орманға келдік пойызбен: Чух-чух-чух, Чух-чух-чух, Қандай гажап алаңқай, Қандай әсем, алақай! Кірпі келеді домалап: П-ф-ф-ф,п-ф-ф-ф,п-ф-ф-ф! Алмаларды арқалап: Фэф-р, Фэф-р, Фэф-р! Міне, ұшып ара келді, Балаларға бал әкелді: З-з-з! З-з-з! Шынтаққа келіп қонды: З-з-з!З-з-з! Мұрынға қарай ұшты ол: З-з-з!З-з-з! Есек сонаны қорқытты: Й-а-а! Й-а-а! Й-а-а! Бар орманды шулатты: Й-а-а! Й-а-а!Й-а-а! Аспанда қаздар ұшып барады, Есекті көріп қаздар</p>	<p>балақай! ҰІӘ жүргізілу барысы: Көңілді шеңбер Қуанамын менде Қуанасың сенде Қуанайық достарым Арайлап атқан күнге Қызығушылықты ояту. II. Тосын сәт. Сауысқан хат әкеледі. -Бұл хат кімнен деп ойлайсыңдар? Бұл хатты Ернар мен Жанар деген балалар жазыпты. Олар орманнан саңырауқұлақтар теруге барғысы келеді екен. Алай да қандай неден сақтануға болатынын білмейді екен. Сол себепті сендерден көмек сұрап хат жазыпты. Көмектесеміз ба? Ой қозғау. Слайд көрсету. АҚТ технологиясымен жұмыс.</p>	<p>әкелді: З-з-з! З-з-з! Шынтаққа келіп қонды: З-з-з!З-з-з! Мұрынға қарай ұшты ол: З-з-з!З-з-з! Есек сонаны қорқытты: Й-а-а! Й-а-а! Й-а-а! Бар орманды шулатты: Й-а-а! Й-а-а!Й-а-а! Аспанда қаздар ұшып барады, Есекті көріп қаздар қиқулады: Г-у-у!Г-у-у!Г-у-у!Г-у-у! Г-у-у!Г-у-у!Г-у-у!Г-у-у! Негізгі қимылдарды орындау: Тіке бағытта төрттағандап еңбектеу. Ойын жаттығуы: «Маған қарай еңбекте!» – бір-біріне кедергі жасамау, бір-</p>	<p>тігіледі? (қыс мезгіліне, суық мезгілге арналған киім) Мата оңай жыртыла ма? (жоқ, ол жеткілікті күшті) Сондықтан киімге абай болу керек. Айгүл тігінші болып, киім тіккенде, осы киімдерге ұқыптылықпен қарасаңыз, ол қуанады. Ұ.О Тақырыбы: «Ұшты-Ұшты» Мақсаты : есте сақтау, мұқият болу қабілеттерін дамытады, өнерлі болуға баулу.</p>	<p>ұстамдылыққа, байсалдылық қабілеттерін дамыту. Топта жұмыс істей білуін дағдыларын қалыптастыр</p>
---	---	---	--	--

<p>қиқулады: Г-у-у!Г-у-у!Г-у-у!Г-у-у! у! Г-у-у!Г-у-у!Г-у-у!Г-у-у! у! Негізгі қимылдарды орындау: Тіке бағытта төрттағандап еңбектеу. Ойын жаттығуы: «Маған қарай еңбекте!» – бір-біріне кедергі жасамау, бір-бірімен соқтығыспау. Екі аяқпен секіру (аяқты бірге қосып – аяқты алшақ қойып). Қуыршаққа балалардың қалай секіретінін көрсетуді ұсынады. Екі аяқпен бір мезетте жігерлене итерілуіне назар аударды. Ұлттық ойын – ұлт қазынасы «Кетті, кетті орамал». Шеңбер бойымен шапшаң қозғалатын ойын бастаушы</p>	<p>Ернар мен Жанар балаларды қарсы алады. Сұрақ жауап Балалар, орманда табиғат аясында қандай қауіпсіздік ережесін сақтау керек? -Қандай жәндіктерден абай болу керек? -Осындай жағдайларды болдырмау үшін не істеу керек? -Тағы да қандай қауіпсіздік ережесін сақтау керек? Дид ойын: «Пайдалы, зиянды» Шарты: Табиғат аясындағы пайдалы және зиянды заттарды топтау. Сергіту сәті. Саңырауқұлақ болайық, Тізе бүгіп отырайық. Жаңбыр жауса көтеріліп, Өсіп-өсіп алайық Қортынды. Дид ойын: «Табиғаттағы ереже»</p>	<p>бірімен соқтығыспау. Екі аяқпен секіру (аяқты бірге қосып – аяқты алшақ қойып). Қуыршаққа балалардың қалай секіретінін көрсетуді ұсынады. Екі аяқпен бір мезетте жігерлене итерілуіне назар аударды. Ұлттық ойын – ұлт қазынасы «Кетті, кетті орамал». Шеңбер бойымен шапшаң қозғалатын ойын бастаушы болып, балалардан орамалды алып қоюға тырысады Қортынды Ұ.О Тақырыбы: «Сақина салу» Мақсаты: Балалардың қимыл белсенділігін,</p>		
---	---	---	--	--

	<p>болып, балалардан орамалды алып қоюға тырысады</p> <p>Қортынды</p> <p>Ұ.О Тақырыбы: «Арқан тарту»</p> <p>Мақсаты: Балаларды топтасып жұмыс істеп, бір-біріне көмектесуге үйретеді.</p>	<p>Шарты: Сурет көрсете отырып табиғаттағы ережені түсіндіру.</p> <p>1. Қоқысты кез келген жерге тастама, арнайы қоқыс жәшігіне сал!</p> <p>2. Ағаштарды кеспе, бұтағын сындырма!</p> <p>3. Жануарларға зиян келтірме, қамқорлық жаса!</p> <p>4. Құстарды өлтірме, ұя жасап қамқорлық көрсет!</p> <p>5. Өсімдіктерді (шөптер, гүлдер) жұлма!</p> <p>Ұ.О Тақырыбы: «Арқан тарту»</p> <p>Мақсаты: Балаларды топтасып жұмыс істеп, бір-біріне көмектесуге үйретеді.</p>	<p>ойында ынтасын арттыру.</p>		
<p>Серуенге дайындық</p>	<p>Еңбегі адал жас өрен - мақсаты: өзіне өзі қызмет көрсетуге тәрбиелеу. Серуен кезінде қауіпсіздік ережелерін түсіндіру.</p>				
<p>Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киім шкафтарын таза</p>	<p>Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу, қатармен</p>	<p>Балалардың киіну реттілігін бақылау, киінгенде түймелерін қадап, аяқ киімінің бауын</p>	<p>Серуенге шығу, балаларды біртіндеп киіндіру, киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен</p>	<p>Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ</p>	

	<i>ұстау және жинау</i>	<i>жүруге дағдыландыру.</i>	<i>байлауды , киіміндегі олқылықтарды жөндеуді қадағалау.</i>	<i>жүруге дағдыландыру.</i>	<i>киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу.</i>
<i>Серуен</i>	<i>Карточка № 3</i> <i>Жәндіктерді бақылау.</i>	<i>Карточка №6</i> <i>Желді бақылау.</i>	<i>Карточка №8</i> <i>«Жылы жаққа қайтқан құстарды бақылау»</i>	<i>Карточка №10</i> <i>Торғай мен Қарғаны бақылау.</i>	<i>Карточка № 12</i> <i>Ағаштардан желмен ұшып түсіп жатқан жапырақтарды бақылау.</i>
<i>Серуен кезінде экологиялық мәдениет қалыптастыру, табиғатқа қамқорлық таныту. Күз серуен картотекасынан</i>					
<i>Серуеннен оралу</i>	<i>«Еңбегі адал жас өрен» - өз-өзіне қызмет жасау.</i>				
	<i>Балаларға реттілікпен киімдерін шешуі, өз сөрелеріне киімін жинап таза ұстауды, су болған киімдерін тәрбиешіге көрсетуге үйрету.</i>	<i>Тазалық процедурасы. Қолдарын сабынмен жудыру, өз сүлгілеріне сүртінулерін талап ету, ұқыптылыққа, тазалыққа тәрбиелеу</i>	<i>Гигиеналық шараларын ұйымдастыру. Түскі асқа дайындық. Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүрту</i>	<i>Серуеннен оралу барысы, киімдерін жинауды түсіндіру. жуыну барысында сумен ойнамауды, шашып жуынбау әдептерін түсіндіру.</i>	<i>Киімдерін ұқыптылықпен шешуге, шкафтарына жинауға үйрету. Түскі асқа дайындық.</i>
<i>Түскі ас</i>	<i>Үнемді тұтыну мақсаты: суды үнемді пайдалану, шашпай жуыну</i>				
	<i>Әңгіме:</i> <i>– Бізге ас әзірлеген кісіге «Рахмет» айту – әдептіліктің белгісі. Тамақты тауысып жеу – еңбекті бағалау. Үнемді болсақ, бәріміз риза</i>	<i>Әңгіме:</i> <i>– Үнемді болу – тек ас ішкенде емес, ойыншықты, киімді, заттарды дұрыс пайдалану деген сөз. Ұқыпты адам – бәріне үлгі.</i> <i>Қауіпсіздік:</i>	<i>Әңгіме:</i> <i>– Дастарқан басында тәртіпті болу – үлкенге де, кішіге де жарасады. Тағамды талғамай, бізге берілген асты қадірлеп жеуіміз керек.</i>	<i>Әңгіме:</i> <i>– Балалар, тағамды төгіп-шашпай, өзімізге жететіндей ғана алайық. Артық ас алсақ, ол далаға кетіп қалады. Ысырап жасамау – ұқыптылықтың</i>	<i>Әңгіме:</i> <i>– Үнемділік тек тамақта емес, барлық ісімізде көрінеді. Бізге берілген суды, жарықты, тамақты дұрыс пайдалансақ – тәртіпті, әдепті бала боламыз.</i>

	<p>боламыз. Қауіпсіздік: – Ас үстінде шуламай, жан-жағымызға кедергі келтірмей отыруымыз керек. Бұл – мәдениеттілік әрі қауіпсіздік.</p>	<p>– Ас ішкенде асығып жұтпаймыз, тамақты жақсылап шайнаймыз. Бұл денсаулық үшін де қауіпсіздік үшін де маңызды.</p>	<p>Қауіпсіздік: – Қолымыздағы қасықты бұлғап сөйлемейміз, ол басқаларға қауіпті болуы мүмкін.</p>	<p>белгісі. Қауіпсіздік: – Ас ішіп отырған кезде орындықта дұрыс отыру керек. Қисайып отырсақ, ыдыс төгіліп, жарақат алуымыз мүмкін.</p>	<p>Қауіпсіздік: – Ас үстінде жан-жағымызға алаңдамаймыз, бір-бірімізге кедергі келтірмейміз. Ас ішіп болған соң «Рахмет» айтуды ұмытпаймыз.</p>
Күндізгі ұйқы	<p>Ұйқыға дайындалғанда балаларды жүйелі түрде әрекет етуге баулу: киімдерін шешіп, жинақы қою. Әр баланың өз төсегін ретке келтіріп, көрпесін жамылып жатуына назар аударту.</p>	<p>Ұйықтар алдында жайлы жағдай қалыптастыру үшін бөлмеде тыныштық сақтау. Балаларға қауіпсіздік ережелерін тағы да еске салып, ұқыптылыққа тәрбиелеу.</p>	<p>Балаларға киімдерін шешкенде ұқыптылық танытып, орындыққа немесе ілгішке дұрыс қоюды нысықтау. Өз төсектерін әдемілеп жаюға, көрпелерін дұрыстауға үйрету.</p>	<p>Ұйқы алдында бөлмені желдетіп, тыныштық орнату арқылы жақсы жағдай жасау. Төсектерін өз қолдарымен ашып жатуға кеңес беру.</p>	<p>Ұйқы алдында тыныштық сақтау үшін әңгімелерді қысқарту және жайлы орта құру. Қауіпсіздік мақсатында төсектерді дұрыс қолдануға, төсек жанында артық зат қалдырмауға ескерту.</p>
Ұйқыдан біртіндеп ояту, сауықтыру шаралары	<p>№5. Арқанын қалпын сақтауға арналған жаттығулар. Кел балалар тұрайық, Қолымызды жоғары созайық. Еңкейеміз еденге, арқамызды тік ұстап</p>	<p>№6 Төсекте жатып жасайтын жаттығулар Тыныс алу жаттығулары Ұзын құлақ сұр қоян Ести қалып сыбырды Өсіп тұрған сәбізді Жұлып алып иіскеді.</p>	<p>№ №7. Майтабанның алдын алу. Ояту Көзімізді ашайық Бойымызды жазайық Терезеге қарап Күн жылуын алайық.</p>	<p>№8 Арқанын қалпын сақтауға арналған жаттығулар. Тыныс алу жаттығулары Аю жүрді орманда Қорбаң, қорбаң, қорбаңда Көріп қалып жидекті Жұлып алып иіскеді.</p>	<p>№ 10. Төсекте жатып жасайтын жаттығулар Мысықтар Ояту Ұйқыдан біз тұрамыз Көзімізді ашамыз Жан-жағымызға қарап Достарымызға күлеміз.</p>

	<p><i>Бір демалып алайық.</i></p> <p>Қауіпсіздік ережесі – ұйқыдан тұру кезінде қауіпсіздік шараларын түсіндіру. «Еңбегі адал жас өрен» - ұйқыдан тұрып киіну өз-өзіне қызмет етуге тәрбиелеу. Ұйқы ашар жаттығу картотекасынан</p>				
<p><i>Бесін ас</i></p>	<p>Үнемді тұтыну мақсаты: суды үнемді пайдаланып, жуыну ережелерін түсіндіру.</p>				
<p><i>Балалардың дербес іс-әрекеті (қимылдық, ұлттық, сюжетті-рөлдік, үстел үсті-баспа және басқа ойындар), бейнелеу іс-әрекеті, кітап қарау және басқалары)</i></p>	<p>Әңгіме: – Табақтағы асты тауысып жеу керек. Артық алып қалдырмайық. Қауіпсіздік: – Ас ішкенде жүгірмейміз, орнымызда тыныш отырамыз.</p>	<p>Әңгіме: – Дастарқан басында әркім өз орнында отырады. Басқаларға итермей, кедергі жасамаймыз. Қауіпсіздік: – Қолымызды созып, басқаның ыдысына қол салмаймыз.</p>	<p>Әңгіме: – Нанды жерге тастамаймыз, үгіндісін де жинаймыз. Нан – берекенің белгісі. Қауіпсіздік: – Нанмен ойнамаймыз, үстелге лақтырмаймыз.</p>	<p>Әңгіме: – Суды да, асты да үнемдеген бала – ұқыпты бала. Ұқыптылық – жақсы әдет. Қауіпсіздік: – Ыстық асты асықпай жейміз, күйіп қалмау үшін абайлаймыз.</p>	<p>Әңгіме: – Ас ішіп болған соң «Рахмет!» айту – әдептіліктің белгісі. Қауіпсіздік: – Ас ішіп отырған кезде орындықтан секірмейміз, абайлап тұрамыз.</p>
	<p>«Әдемі өрнектер» Міндеті: Балалар геометриялық пішіндер мен түстер және түсті таңдай біледі. Ресурстар:Геометриялық пішіндер, дайын өрнектер.</p>	<p>Әдемі шарлар Бастыру әдісі арқылы төрт түсті шарды бір параққа түсіру. Монотопия Губка қолдану Сюжетті рөлді ойын «Дәрігер» Міндеті: балалардың Мамандықтар туралы түсініктері</p>	<p>Көбелек Балалардың табиғат әлемінің әдемілігіне қызығушылығын арттыру. Бояулардың әртүрлі түстерін араластырып, қағаздың ортасына көбелек бейнесін келтіре жағу, екінші бетін жауып,</p>	<p>Дене тәрбиесі Кіріспе бөлім. Амандасу Шеңбермен жүру. Педагогтың артынан жүру, жүгіру. Шеңберге тұру. Балаларға жалаушалар беру, бірінің соңынан бірін жүгіріп, шеңберге тұрғызу Негізгі бөлім Жалпы даму жаттығулары Жалаушамаен</p>	<p>Қимылды ойын: Менің зымыраған көңілді добым. Ойнаушы балалар тобы (5-6 адам) жартылай дөңгелек құрып, тәрбиешінің жанында тұрады. Допты бейнелейтін бір бала орнында тұрып секіреді, ал тәрбиеші алақанын оның басына қойып, мынадай өлең</p>

<p>Жүргізілу барысы: Дайын өрнектерге қарап отырып, берілген геометриялық пішіндерден қағаз бетінде геометриялық пішіндерден өрнек құрастырады.</p> <p>«Қауіпсіздік ережесі» «Жеуге болатын саңырауқұлақты қорапқа салыңыз» Мақсаты: Балалардың жеуге болатын және жеуге жарамсыз саңырауқұлақтар туралы білімдерін бекіту.</p>	<p>қалыптасады. Күтілетін нәтиже: Дәрігер, емделушінің арақатынасын түсініп, ойнай алады.</p> <p>«Жол қауіпсіздігі» «Жол бойымен» Міндеттері: Әр түрлі көлік түрлері туралы білімдерін бекіту; зейінді, есте сақтауды жаттықтыру.</p>	<p>алақанмен сипау. Монотопия Симметриялық салу</p> <p>«Өрт қауіпсіздігі» «ТӨРТІНШІ АРТЫҚ» Мақсаты: өрттің пайда болуына себеп болуы мүмкін заттар туралы білімді бекіту .логикалық ойлауды дамыту, балалардың сөздік қорын байыту.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Аяқтары иық мөлшерінде. Жалаушаны жоғары созып ұстайды. Жалаушаны және басты оң – сол жаққа қисайту. 2. Аяқтары ашақ қойылған, жалаушалар төменде. Жалаушаларды артқа-алдыға қарай сермеу. /5 рет қайталау/ 3. Аяқтарын ашық қою, жалаушалар екі жақта жерде. Қолдары төменде. «Ал», «қой» - дегенде тез алып, қою керек. /5 рет/ 4. Аяқты бірге, денені тік ұстау. Жалауша белде. Орнында секіріп аяқты және жалаушаны жанға созу орнында секіріп аяқты біріктіру және жалаушаны белге қою 5-рет 5. Аяқтарын ашақ қою, жалаушалар белде; 6- рет маршпен жүру, 10- рет секіру. <p>Тыныс алу жаттығулары: «Үйшік» - тік тұрып,</p>	<p>айтады. Көңілді добым, о , менің, Домалап қайда жөнелдің? Қызыл, сары, көгілдір, Жел аяқсың-ау өзің бір!</p> <p>«Аспан әлемі» (Бағдарлама)</p>
---	--	--	--	--

				<p>аяқты бір - бірінен алысқа ұстайды, қолды бастан асыра көтеріп, «үйшік» сияқты біріктіреді, демді ішке тартады, қолды төмен түсіріп, денені босатып демді шығарады.</p> <p>Бастапқы қалыпқа келу.</p> <p>Балаларды мадақтау.</p> <p>Негізгі қимылдары:</p> <p>1. биіктігі 15 см заттың үстінен секіру.</p> <p>2. Төрттағандап доғаның астынан еңбектеу</p> <p>Ұлттық ойын: «Тақия тастамақ»</p> <p>Қортынды.</p>	
Балалармен жеке жұмыс	<p>Әлеуметтік дағдылар</p> <p>«Рахмет» сөзін қолдануға үйрету.</p> <p>«Саған не ұнайды?» ойыны арқылы әңгімелесу.</p>	<p>Сөздік қорды дамыту</p> <p>Жануарлардың атауын айту.</p> <p>Жануар дауыстарын қайталау</p>	<p>Әлеуметтік дағдылар</p> <p>Амандасу, алғыс айту, кешірім сұрауды күнделікті қолдану.</p> <p>Өз ойын ашық айтуға жаттықтыру</p>	<p>Сөздік қорды дамыту</p> <p>Сурет бойынша толық сөйлем құрату («Қыз бала гүл теріп жүр»).</p> <p>«Қарсы сөздер» ойыны (үлкен–кіші, ұзын–қысқа).</p>	<p>Шығармашылық</p> <p>Қарындашпен «Менің достарым» тақырыбында сурет салу.</p> <p>Мозаика құрастыру</p>
Серуенге дайындық	<p>«Еңбегі адал жас өрен»-өз-өзіне қызмететуге тәрбиелеу.</p> <p>Серуен кезінде қауіпсіздік ережелерін түсіндіру.</p>				
	Серуенге шығу туралы балаларға	Серуенге шығу. Балалардың киіну реттілігін бақылау,	Серуенге шығу, балаларды біртіндеп киіндіру, киімдерінің	Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары.	Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары.

	<i>түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру.</i>	<i>киінгенде түймелерін қадап, аяқ киімінің бауын байлауды, киіміндегі олқылықтарды жөндеуді қадағалау. Киім шкафтарын таза ұстау және жинау</i>	<i>дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру.</i>	<i>Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу.</i>	<i>Киім шкафтарын таза ұстау және жинау</i>
<i>Серуен</i>	Карточка № 3 <i>Жәндіктерді бақылау.</i>	Карточка №6 <i>Желді бақылау.</i>	Карточка №8 <i>«Жылы жаққа қайтқан құстарды бақылау»</i>	Карточка №10 <i>Торғай мен Қарғаны бақылау.</i>	Карточка № 12 <i>Ағаштардан желмен ұшып түсіп жатқан жапырақтарды бақылау.</i>
Серуен кезінде экологиялық мәдениет қалыптастыру, табиғатқа қамқорлық таныту. Таңғы серуенді бекіту.					
<i>Серуеннен оралу</i>	«Еңбегі адал жас өрен» - өз-өзіне қызмет жасау.				
	<i>Балаларға реттілікпен киімдерін шешуі, өз сөрелеріне киімін жинап таза ұстауды, су болған киімдерін тәрбиешіге көрсетуге үйрету.</i>	<i>Тазалық процедурасы. Қолдарын сабынмен жудыру, өз сүлгілеріне сүртінулерін талап ету, ұқыптылыққа, тазалыққа тәрбиелеу</i>	<i>Гигиеналық шараларын ұйымдастыру. Түскі асқа дайындық. Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүрту</i>	<i>Серуеннен оралу барысы, киімдерін жинауды түсіндіру. Жұю барысында сумен ойнамауды, шашып жуынбау әдептерін түсіндіру.</i>	<i>Киімдерін ұқыптылықпен шешуге, шкафтарына жинауға үйрету. Түскі асқа дайындық.</i>
<i>Кешкі ас</i>	<i>Кезекшілердің жұмысы (асхана аспаптарын, салфеткаларды салу) Гигиеналық процедуралар (қолды дұрыс жуу, сүлгінің орнын білу, қолды дұрыс сүрту және сүлгіні іліп қою, Сырттан келіп үнемі, Сабынмен қол жуамыз, Таза болды мұнтаздай Тағамға қол созамыз (көркем сөзін қолдану) Тамақтану балалардың назарын тағамға аудару; тамақтану мәдениетін тәрбиелеу бойынша жеке жұмыс; этикет ережелері; Балалардың ұқыптылығын бағалау</i>				

Балалардың дербес әрекеттері	Балалардың қызығушылығымен білім беру қажеттіліктерін ескере отырып, тәрбиеші ұйымдастырылған түрлі әрекет (Ойын, қозғалыс, танымдық, шығармашылық, зерттеу түрінде іске асырылады				
Балалардың үйге қайтуы	Өнегелі-15 минут. Қауіпсіздік ережесі - ата-анамен бала өмірінің қауіпсіздігі туралы әңгіме жүргізу.				
Бүгін балалар құммен және табиғи материалдармен ойнады. Ұсақ қол моторикасы дамып, заттарды ажыратып, топтастыруға үйренді. Үйде бірге құммен, су немесе түрлі дәндермен ойнауға жағдай жасасаңыздар пайдалы болады.	Бүгін балалар мозаика құрап, пазл жинады. Шыдамдылық пен зейіндерін дамытуға тырысты. Үйде қарапайым пазлдар немесе құрастыру ойындарын бірге ойнауға көңіл бөлсеңіздер жақсы болады.	Бүгін балалар табиғат туралы әңгіме тыңдап, суреттерді қарастырды. Қоршаған ортаға қызығушылық танытып, өз ойларын жеткізуге талпынды. Үйде бірге өсімдіктерді, жануарларды бақылап, олардың атауларын қайталау пайдалы болады.	Бүгін балалар топпен бірге ән айтып, ырғақты қимылдар жасады. Бір-бірімен ынтымақтаса әрекет етуге үйренді. Үйде балаңызбен бірге шағын әндерді шырқап, қол шапалақтау немесе қарапайым қимылдар қосуға көңіл бөлсеңіздер тиімді.	Бүгін балалар ермексаздан түрлі пішіндер жасады. Қол икемділігін дамытып, қиялын іске қосты. Үйде ермексазбен немесе қамырмен ойнауға уақыт бөлсеңіздер пайдалы болады.	

Әлексерідегі:

**Тәрбиелеу-білім беру процесінің циклограммасы
Мектепке дейінгі ұйым (білім беру ұйымының атауы)**

Топ: Орта топ

Балалардың жасы: 3 жас

Қандай кезеңге жасалды : 20.10 – 24.10.2026ж

Апта дәйексөзі: «Отанды сүю-отбасынан басталады»

Күн тәртібінің үлгісі	Дүйсенбі «Менің Қазақстаным» ҚР Әнұранын орындау	Сейсенбі	Сәрсенбі	Бейсенбі	Жұма
Балаларды қабылдау	Күй күмбірі – баланы ұлттық өнермен қарсы алу, рухани байлыққа жетелеу. «Айжанқыз»	Домбыра әуені – бүлдіршіннің көңілін көтеру, қазақ мәдениетіне жақындату. «Жастар биі»	Күй әуезі – баланың бойына әсемдік пен ұлттық сезім ұялату. «Кенес»	Күй күмбірі- Қоңыр домбыра үнімен баланы мейіріммен қарсы алу, өнерге баулу «Қос алқа»	Күй күмбірі – баланың жүрегіне ұлттық тәрбие нұрын себу. «Адай»
	Баланы жылы шыраймен қарсы алып, сенімді атмосфера қалыптастыру. Көңіл-күйін сұрап, қысқа сұхбат жүргізу («Бүгін өзіңді қалай сезініп тұрсың?»). Дене қызуын өлшеп, денсаулығына назар аудару. Киімдерін шешіп, аяқ киімін ауыстыруға	Баланы жылы қарсы алып, көңіл-күйін көтеретін әңгіме қозғау. Ата-анадан баланың кешегі іс-әрекеттері туралы қысқа мәлімет алу. Дене қызуын өлшеп, жалпы жағдайын бақылау.	Баланы есімімен атап, жылы сөздермен қарсы алу. Көңіл-күйін бақылап, қажет болса ата-анасымен сөйлесу. Дене қызуын өлшеу, көз-құлақ жағдайын сырттай қадағалау.	Баланы жылы сөзбен қарсы алып, «бүгінгі күніңді не нәрсе қуантады?» деп сұрау. Ата-анасынан баланың таңғы асқа тәбеті туралы қысқа ақпарат алу. Дене қызуын өлшеп, жалпы жағдайын медициналық бақылауға алу.	Баланы есімімен атап, шағын әзіл немесе жылы сөзбен қарсы алу. Денсаулық жағдайын бақылап, қажет болса медбикеке бағыттау. Киімдерін шешкен соң, ойын бұрышына қысқаша бағыттау арқылы көңілін

	бағыттау.				
Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен әңгімелесу, кеңес беру	Өнегелі 15 минут – ата-анаға бала денсаулығы туралы кеңес беру.				
	Табиғатты қорғау – болашақ ұрпаққа аманат екендігі жайлы әңгімелесу. Кеңес: Қоқысты бей-берекет тастамауды үйретіңіз.	Кітап оқу – баланың қиялы мен тілін дамытатыны жайлы әңгімелесу. Кеңес: Күн сайын кем дегенде 10 минут кітап оқуға уақыт бөліңіз.	Достық – бала өміріндегі ең қымбат қарым-қатынастың бірі екендігі жайлы әңгімелесу. Кеңес: Достарына көмектесуді және сыйлауды үйретіңіз.	Музыка мен өнер – баланың жан дүниесін байытатыны жайлы әңгімелесу. Кеңес: Үйде әуен тыңдап, бірге ән айтуға жағдай жасаңыз.	Еңбек – баланы жауапкершілікке тәрбиелейтіні жайлы әңгімелесу. Кеңес: Үй шаруасына аз да болса көмектесуге мүмкіндік беріңіз.
Балалардың іс-әрекеті (ойын, танымдық, коммуникативтік, шығармашылық, эксперименталдық, еңбек, қимыл, бейнелеу, дербес және басқалары)	Картотека № 3 Дид ойын: «Суретші қай жерде қателесті?» Мақсаты: Суреттегі сәйкессіздікті таба біледі.	Картотека № 5 Дид ойын: «Телефон» Мақсаты: естіген сөзді екінші балаға бұлжытпай жеткізе отырып, диалогты сөйлеуді үйренеді.	Картотека №10 Дид ойын: Танып ал да, атын ата Мақсаты: заттың түр-түсін, пішінін, атын атауға жаттықтыру; сөздік қорын молайту; ойлау қабілетін дамыту	Картотека № 7 Дид ойын: «Гүлдерді күтеміз» Мақсаты: балалардың табиғатты қорғау, гүлдерді дұрыс күтіп-баптау, яғни суару, қопсыту дағдылары дамиды.	Картотека № 19 «Орнын тап» Мақсаты: балаларға өз бөлмесіне қажетті мүліктердің аттарын айтқызып, суреттен таба білуге үйрету.
	Коммуникативтік дағдыларды дамыту картотекасынан				
Ертеңгілік жаттығу	Қазан айының 4-аптасына арналған таңғы жаттығу кешені.	Қазан айының 4-аптасына арналған таңғы жаттығу кешені.	Қазан айының 4-аптасына арналған таңғы жаттығу кешені.	Қазан айының 4-аптасына арналған таңғы жаттығу кешені.	Қазан айының 4-аптасына арналған таңғы жаттығу кешені.
	Жалпы даму жаттығуларын дұрыс жасай отырып, баланың қимыл-қозғалысын шыңдау. Жаттығу кешені қосымша тіркелген				
Таңғы ас	Үнемді тұтыну - Суды, тамақты үнемді тұтыну жолдарын түсіндіру. Қауіпсіздік ережесін ескерту				

	<p>Әңгіме: – Дастарқан басында бір-бірімізге сыйластықпен қарағанымыз дұрыс. Әркім өзіне қажеттісін алып, өзгеге де жеткізу – әдептілік.</p> <p>Қауіпсіздік: – Қолымыздағы шанышқы сияқты құралдарды абайлап қолданамыз. Оларды ойнауға пайдаланбаймыз.</p>	<p>Әңгіме: – Ұқыпты бала әрқашан үнемді болады. Ол суды да, тағамды да ысырап етпейді. Ұқыптылық – жақсы мінездің белгісі.</p> <p>Қауіпсіздік: – Ас ішіп отырғанда арқамызды түзу ұстап отырамыз. Бұл денсаулыққа пайдалы әрі ыңғайсыз жағдайдың алдын алады.</p>	<p>Әңгіме: – Бір түйір дәннің артында көп еңбек бар. Асты төкпей, үстелді былғамай, таза ұстау – мәдениеттің көрінісі.</p> <p>Қауіпсіздік: – Ас ішкен кезде орыннан тұрып жүгірмейміз. Қолымыздағы ыдыс сынуы немесе төгілуі мүмкін.</p>	<p>Әңгіме: – Суды дұрыс пайдаланған адам табиғатты қорғайды. Жуынғанда немесе ыдыс жуғанда суды ағызып қоймай, тек қажетіне қолдануымыз керек.</p> <p>Қауіпсіздік: – Су ішкенде асықпай жұтамыз, күліп сөйлеп ішпейміз. Бұл – қауіпсіздіктің бір шарты.</p>	<p>Әңгіме: – Балалар, ас ішкенде көзіміз тойып, көп алып қоюға болмайды. Өзімізге қажет мөлшерді ғана алып, тауысып жеген дұрыс. Бұл – үнемділіктің белгісі.</p> <p>Қауіпсіздік: – Ыдысты үстел үстінде ұстап, абайлап пайдаланамыз. Қолды сермеп сөйлемейміз, өйткені ыстық ас төгіліп кетуі мүмкін.</p>
<p>Ұйымдастырылған іс-әрекетті өткізуге дайындық (бұдан әрі – ҰІӘ)</p>	<p>«Еңбегі адал жас өрен» жобасы Ойын: «Қайсысы еңбек?» Тәрбиеші: «Мен қазір іс-әрекеттерді айтамын, сендер оның еңбек пе, әлде ойын ба екенін айтасыңдар: – Үй жинау (еңбек), – Доп тебу (ойын), – Гүл егу (еңбек), – Қуыршақпен ойнау (ойын).» Мағынасы:</p>	<p>«Ұшқыр ой алаңы» жобасы Ойын: «Бір сөз – көп сөйлем» Тәрбиеші бір сөз айтады (мысалы: «Дос»). Балалар кезекпен сол сөзді қатыстырған сөйлем құрайды: – «Менің досым бар». – «Досыммен ойнаймын». – «Досым маған көмектесті». Мағынасы: бір сөзді</p>	<p>«Қамқор» жобасы Ойын: «Жақсы сөзді жалғастыр» Тәрбиеші: «Мен жақсы сөз айтамын, сендер жалғастырыңдар. – «Ана ...» (балалар: «мейірімді»); – «Дос ...» (балалар: «сенімді»); – «Әке ...» (балалар: «қамқор»).» Мағынасы: әдемі сөйлеуге, қамқорлықты сөзбен</p>	<p>«Шабыт» жобасы Ойын: «Өнерлі кім екен?» Тәрбиеші: «Ән айтқысы келген кім бар? Би билегісі келген кім бар? Сурет салып көргісі келген кім бар?» – деп сұрайды. Балалар кезекпен кішкентай өнерін көрсетеді. Мағынасы: балаларды өз қабілетін көрсетуге,</p>	<p>«Смарт бала» жобасы Ойын: «Сұрақ пен жауап» Тәрбиеші: «Кімге қойылған сұраққа дұрыс әрі тез жауап береді екен? – «Аспанда не ұшады?» (құс, ұшақ). – «Түнде аспанда не жанады?» (жұлдыз, ай). – «Адамға не керек?» (су, ауа, тамақ).» Мағынасы: тапқырлыққа, дұрыс</p>

	<i>балаларды еңбекті ажырата білуге үйрету</i>	<i>түрлі сөйлемде қолдануға, ойды толық жеткізуге үйрету.</i>	<i>білдіруге үйрету.</i>	<i>шығармашылыққа шабыттандыру.</i>	<i>жауап беруге дағдыландыру.</i>
<i>Кестеге сәйкес ҮІӘ</i>	<i>«Еңбегі адал жас өрен» жобасы аясында «Мен зерттеушімін»- экологиялық мәдениетті қалыптастыру мақсатында үіә.</i>				
	<p>Қызығушылықтары н ояту. Таңғажайып сәт: <i>Есік қағылып, Сайқымазақ келеді. -Сәлеметсіңдер ме, балалар! -Мен мына гүлді үлкен де, әдемі етіп өсіргім келеді, бірақ қалай өсетінін, қалай өсіру керек екенін білмей тұрмын, мүмкін сендер маған осы гүлді өсіруге көмектесесіңдер ме?</i></p> <p>Менің сүйікті бұрышым. Ой дамыту Суреттермен жұмыс. Гүлдер екіге бөлінеді. Дала гүлдері, бөлме гүлдері. <i>- Гүл дегеніміз -</i></p>	<p>Менің сүйікті бұрышым Қызығушылықтарын арттыру: Дид ойын: «Кім тапқыр?» <i>Адамдардың бәрі қызығады, Су құймасаң, сәні бұзылады. (Гүл)</i></p> <p>Ой дамыту АҚТ технологиясымен жұмыс. «Гүл» <i>Адамдар гүлдерді жақсы көреді. Олардың сұлулығы көңілді көтерді. Гүлдер ауаны тазартады. Бірақ қыста олар өспейді, сосын адамдардың көңілі түсіп қалатын болды. Сондықтан олар гүлдерді үйде отырғызып, оны</i></p>	<p>Таңғажайып сәт: Маша келеді. (АҚТ технол) <i>- Сәлеметсіңдер ме, балалар! Ой Маша. Қош келдің! Саламатсың ба? Қолыңдағы не? Маша: Менің қолымдағы – бөлме өсімдігі. Мен мына гүлді үлкен де, әдемі етіп өсіргім келеді, бірақ қанша өсірсем де өспейді. Қалай өсетінін, қалай өсіру керек екенін білмей тұрмын, сендер маған осы гүлді өсіруге көмектесесіңдер ме?</i></p> <p>Тәрбиеші: Маша сен ренжіме, сенің қолыңдағы гүл жасанды гүл, сол себепті ол гүл өспей</p>	<p><i>Қызығушылықты ояту. Балалар бүгін мен сендердің бәріңді кішкентай ғалымдар еткім келеді. Сендерге ғалым болып, жұмыс жасаған ұнай ма? Ендеше бәріміз мына сиқырлы таяқшаның көмегімен ғалым боламыз.</i></p> <p>Мынау біздің зертханамыз. Тәжірибе №1 Ой қозғау. Қазір қандай мезгіл? Неліктен гүлдер күзде солып қалады? Мақсаты: өсімдіктің өсуінің температураға, ылғал мөлшеріне тәуелділігін анықтау. Құрал-жабдықтар:</p>	<p>Бақылау жұмыстары <i>Балалар тәрбиешімен бірге серуенге шығып, аулада немесе бақшада бақылау жасайды: Ағаштардың жапырақтарына, құстардың қимылына, аспандағы бұлттарға назар аударады.</i></p> <p>Тәрбиеші: <i>– Қараңдаршы, бұлттар қозғалып барады, күн бізге жылу сыйлап тұр. – Ағаштар бізге не береді? (Жапырақ, көлеңке, таза ауа). – Ағаштардың жапырағы қандай түсте? – Құстардың қимылына қараңдаршы, олар не істеп жүр?</i></p> <p>Ой қозғау. <i>– Табиғатты неге</i></p>

өсімдік, олар өмір сәні, табиғат көркі. Гүлдер терезелердің алдына сән бергенімен қоймай, бөлме ауасын тазартады, адамдарға жақсы көңіл - күй сыйлайды. Дала гүлдері көктемде шығып, жаздай құлпырып тұрады, күз болып, күн суыта бастағанда олар қурап қалады. Сонымен қатар емдік гүлдер де болады. Оны үлкен топқа барғанда толық білетін боласыңдар.

Дид ойын:
«Гүлдерді өсір»
Шарты: Қиылған суреттерді реті бойынша тамырдан бастап құрастыру.

«Қармақ»
Шарты: Сұрақтар ілмегі арқылы жауап беру.

күтетін болды. Сөйтіп бөлме өсімдіктері пайда болды.

Миға шабуыл
Біздің бөлmemізде гүлдер бар ма?
- Бөлме өсімдіктерінің қандай пайдасы бар?
- Гүлдердің түсі қандай?
- Гүлдердің дұрыс өсуі үшін не істейміз?

Ой қозғау
Балаларды топқа бөлу.
1-топ
Дид ойын: «Сиқырлы себет»
Шарты:
Себеттен сипап сезіп, заттарды алу. Гүлге суқұйғыш, сусепкіш, шағын күрек.

Сергіту сәті:

тұр. Ал, біздің балаларымыз сізге табиғи гүлдің қалай өсетінін көрсетеді.

- Балалар біз Машаға гүлді қалай отырғызып, баптауға болатынын көрсетеміз бе?
- Гүл дегеніміз - өсімдік, олар өмір сәні, табиғат көркі. Гүлдер бөлме ауасын тазартады, адамдарға жақсы көңіл - күй сыйлайды. Гүлдердің де жанды табиғат, адамдармен сөйлескендей олармен де сөйлесіп, өз ілтипатыңды білдіріп, баптап, күтіп, сүйіспеншілікпен қарап, еркелетіп тұру қажет. Гүлдердің құрылысын қарайықшы: тамыры, сабағы, жапырағы, күлтешелері болады.

Дид ойын: «Гүл

өсімдіктері бар кастрюль; өсімдік сабағының диаметріне сәйкес ұзындығы 3 см резеңке түтікке салынған шыны түтік; мөлдір контейнер.

Тәжірибе барысы:
Суарар алдында судың температурасын өлшеп (су жылы), сабағынан қалған діңгекке су құйып, оған алдымен шыны түтік салып резеңке түтік кигізіп, бекітеді. Шыны түтіктен су ағып жатқанын бақылаңыз. Суды қармен салқындатыңыз, температураны өлшеңіз (ол суық болды), оны құйыңыз - түтікке су кірмейді.

Қорытынды: Күзде тамырлар суық суды сіңірмейтіндіктен,

қорғауымыз керек?
- Өсімдіктер мен жануарларға қалай қамқорлық жасай аламыз?
Балалардың жауаптары:
- Оларға су құямыз.
- Гүлдерді сындырмаймыз.
- Қоқыс тастамаймыз.
Әңгіме: «Кішкентай қамқоршы»
Ерте-ерте, ертеде бір ауылда Әли атты кішкентай бала өмір сүріпті. Әли күн сайын ауласына шығып, ойнағанды жақсы көреді екен. Оның ауласында жасыл ағаштар, түрлі-түсті гүлдер, сайраған құстар бар еді. Бір күні ол гүлдердің қурап бара жатқанын, құстардың сусыз отырғанын көрді. Әли қатты ойланды:
- Гүлдер бізге әдемілік сыйлайды, құстар ән салады. Ал егер олар

<p>Гүлдердің құрлысы: тамыры, сабағы, жапырағы</p> <p>Дид ойын: «Гүлдер әлемі»</p> <p>Мозайка гүл құрастыру арқылы топқа бөлу.</p> <p>1-топ: Дала гүлін салу.</p> <p>Дәстүрден тыс әдіс-тәсіл арқылы трафаретпен раушан гүлінің суретін салу.</p> <p>2-топ: Бөлме гүлі.</p> <p>Геран гүлін берілген гүл отырғышқа қиып жапсыру.</p> <p>Тәжірибе №1.</p> <p>«Сумен және сусыз»</p> <p>Міндеті: өсімдіктердің өсуі мен дамуына қажетті сыртқы орта факторларын (су, жарық, жылу) бөліп көрсету.</p> <p>Құрал-жабдықтар:</p>	<p>Тербеледі ағаштар Алдымнан жел еседі Кіп-кішкентай ағаштар Үп-үлкен болып өседі.</p> <p>2-топқа тапсырма.</p> <p>Дид ойын. «Гүлді қалай күтеміз»</p> <p>Суретке өз ойын айту.</p> <p>Сурет арқылы гүлдің күту жолдарын айтады.</p> <p>шүберек, су сепкіш, су бүркегіш, таяқша беріледі. Тым көп су құюға болмайды. Су бүркегішпен қатты сепсе, жапырақтары сынып қалуы мүмкін. Гүлдің жанында жүгірме, ойнама, гүл құлауы мүмкін.</p> <p>3-топқа тапсырма</p> <p>Дид ойын: «Гүлді</p>	<p>отырғызамын»</p> <p>Тәжірибелік жұмыс.</p> <p>- Балалар, біз тәжірибе жүзінде Машаға гүлді қалай отырғызу, қалай күтіп баптау керектігін көрсетейікші.</p> <p>Алдымен бәріміз алжапқыш тағып алайық бағбан, галым боламыз.</p> <p>- Алдымен, гүлдің өскінін қиып алып, оның тамыры шыққанша суға салып қоямыз. Шелекке құнарлы топырақ салып, тамыры бар өскінді сол топыраққа отырғызамыз.</p> <p>Тамыры топырақтың астында болады, олар көрінбейді, гүлдердің су ішуіне көмектеседі, сондықтан да оларға су құйып тұру қажет. Гүлдердің тамыры дем алып тұру үшін, топырағын</p>	<p>су көп болғанымен гүлдер қурап қалады.</p> <p>Тәжірибе №2.</p> <p>Өсімдікте не болады?</p> <p>Мақсаты: жапырақтан су буланған кезде өсімдікке не болатынын анықтау.</p> <p>Құрал-жабдықтар: суға малынған губка.</p> <p>Тәжірибе: Қане бәріміз секірейік. Секіргенде не сезінесіз? (ыстық); ыстық болған кезде не болады? (тер шығады, содан кейін ол жоғалады, буланады). Қолымызды су буланып кететін жапырақ деп елестетейік. Губканы суға салып, білекте ұстау. Қандай сезімдер болып жатыр? (суық сезіну).</p> <p>Жапырақтардан су</p>	<p>қурап, жоғалып кетсе, ауламыз да көңілсіз болып қалады ғой, – деді ол.</p> <p>Осы кезде ауылдың әжесі жолдан өтіп бара жатып, Әлидің жүзін мұңайып отырғанын көрді. Жақындап келіп, мейіріммен сөйледі: – Балам, табиғат – Алланың бізге берген аманаты. Аманатқа қиянат жасауға болмайды. Егер сен гүлге су құйып, құстарға жем берсең, табиғат та саған қуаныш сыйлайды, – деді.</p> <p>Әли әжесінің сөзін тыңдап, бірден су әкеліп гүлдерге құйды, құстарға дән шашты. Гүлдер қайта жайқалып, құстар шаттана ән салды. Әлидің жүзі бал-бұл жанып: – Табиғат та бізге қамқор болса, біз де</p>
--	---	---	--	---

екі бірдей өсімдік (бальзам), су.

Тәжірибе барысы: Өсімдіктердің неліктен сусыз өмір сүре алмайтынын анықтау (өсімдік құрап қалады, жапырақтары құрайды, жапырақта су бар); бір өсімдік суарылып, екіншісі суарылмаса не болады (суармаса өсімдік кеуіп, сарғайып, жапырақтары мен сабағы икемділігін жоғалтады т.б.)? Біз бір апта ішінде суаруға байланысты өсімдіктердің күйін бақылау нәтижелерін шығару.

Қорытындылаймыз

ретімен құрастыр»

Шарты: Фетр материалдан жасалған гүл құрлысын ретімен кнопка арқылы құрастыру

Тәжірибе алаңы
Кішкентай
залымдар.

«Гүл қайда жақсы өседі?»

Міндеті: өсімдіктердің өсуі мен дамуына қолайлы жағдайларды анықтау, өсімдіктердің топыраққа тәуелділігін негіздеу.

Құрал-жабдықтар: екі бірдей кесінді, су құйылған ыдыс, топырақ, өсімдік күтіміне арналған заттар.

Тәжірибе барысы: Топырақсыз өсімдіктер ұзақ өмір сүре алатынын анықтаңыз? (мүмкін емес); олар қай жерде

қопсытамыз.
Тәрбиеші Машамен бірге гүлге су құйып, топырағын қопсытып көрсетеді.
Маша Рахмет балалар!
Тәрбиеші: -
Жарайсыңдар! – Енді отырғызған гүлімізді терезе алдына қоямыз. Гүлдер күннің көзін жақсы көреді. Машаға сыйлық ретінде гүл жасап берейік.

Дид ойын: «Гүл сыйлаймыз»

Балаларды топқа бөлу

1-топ: Үлкен құмыра құрастыру.

2-топ: Гүлдерді бояу.

3-топ: Құмыраға гүлдер жапсыру.

4-топ: Гүл қоятын стол мүсіндеу.

Бәрі бірге тақпақ айту

Гүл өсірдім бөлмеме

Болат Үсенбаев
Көркі болған үйімнің,

буланғанда не болады? (олар мұздайды)
Не өзгерді?
Мақсаты:
Жапырақтан су буланғанда олардың мұздайтынын дәлелдеу.

Тәжірибе қортындысы.

Термометрді алып, дымқыл шүберекпен орап, жылы жерге қою. 5-10 минуттан кейін температураның неге төмендегенін тексеру? Матадан су буланған кезде салқындау пайда болады.

Салқын болғанда өсімдіктің өсуі бәсеңдейді.

Ой қозғау.

- Гүлдердің ұзақ уақыт ауырмай, жайқалып тұруы үшін не істеу керек?
- Күтіп - баптау керек. Гүлдерді

оган қамқор болуымыз керек екен, – деді. Содан бастап Әли достарына да табиғатты қорғауды үйретіп, ауылдағы кішкентай қамқоршы бала атаныпты.

Ойын әрекеттері – «Табиғат сыйы»

Балаларға суреттер немесе ойыншықтар беріледі: күн, жаңбыр, гүл, құс, қоқыс.

Тапсырма: табиғатқа пайдалысын оң қолына, зияндысын сол қолына алу.

Еңбек әрекеті

Балалар шағын топпен жұмыс істейді:

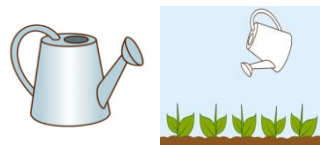
Бір топ гүлге су құяды; Бір топ құм алаңын тазалайды;

Бір топ құстарға дән салады.

Қорытынды:

«Табиғатқа қамқор болсақ, ол бізге әдемілік пен қуаныш сыйлайды».

Иә, өсімдіктер сусыз өмір сүре алмайды.
Сайқымазақ не деген керемет балар рақмет сендерге, мен үйіме барып, гүлдерімді өсіремін Су болыңдар.
Дид ойын: «Гүлге су құямыз»

Шарты: Гүлдерге су құятын Ыдысты мүсіндеу.

Тақпақ

Гүлім, гүлім, өсе бер,
Әдемі боп, асыл боп.
Күндей жайнап кете бер,
Қызыл, сары, жасыл боп.

Қорытынды.

-Балалар, бүгін бізге кім келді?
-Біз оған не өсіруге көмектестік?
-Бөлме гүлдеріні не үшін қажет деп ойлайсыңдар?
Балаларды бағалау,

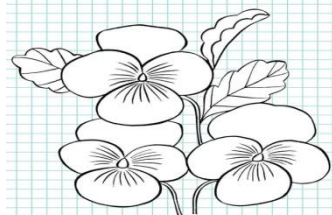
жақсы өседі - суда немесе топырақта?
Герань шламын әртүрлі контейнерлерге салыңыз – суға және топыраққа. Бірінші жаңа жапырақ пайда болғанша оларды бақылау;

Қорытынды: топырақтағы өсімдікте бірінші жапырақ тезірек пайда болады, өсімдік жақсы күш алады; суда өсімдік әлсіз болады.

Дид ойын: «Гүлді алқап»

Балаларды топқа бөлу.

1-топ: Берілген гүлді гуашь арқылы бояу

2-топ: Берілген гүлді түрлі – түсті ермексаз жағу

Гүлді көрсем сүйіндім.
Қызыл, аппақ гүлдерім
Күнменен мың құбылды.
Маиа балаларға рақмет айтып қоштасады.
Тәжірибе №2
ӨСІМДІКТЕРГЕ ҚОРҒАНУ ҮШІН НЕ КЕРЕК?

Міндеті:

Өсімдіктердің қоректенуі үшін жарықтың қажеттілігін анықтау

Материал: Қатты жапырақтары бар бөлме өсімдіктері (фикус, крассула) гипс.

Жұмыс барысы: Балалардың болжамдары тәжірибе арқылы тексеріледі: жапырақтың бір бөлігі гипспен жабылады, өсімдік бір апта бойы жарық

жұлмау керек.
Гүлдерді баспау керек.
Гүлдер өсіп тұрған бөлмеде біз өзімізді қуанышты сезінеміз, көңіліміз көтеріңкі болады. Олардың көптеген түрлері болады. Түстері де әр түрлі болады. Гүлдер біздің досымыз.

Сұрақ –жауап.

Сендерге галым болған ұнады ма?
Нені зерттедік?
Балаларды мадақтау.

Ұ.О Тақырыбы:

«Соқыр теке»

Мақсаты: Балаларды дыбысты естуге сезініге үйрету.
Балаларды сынау арқылы тану.

Шығармашылық жұмыс
Балаларға бояу, түрлі-түсті қарындаш беріледі.
Тапсырма: «Мен табиғатты сүйемін» суретін салу.
Кейбірі гүл, кейбірі ағаш, кейбірі жануар бейнелейді.

Тәжірибелік жұмыстар

Балалармен шағын тәжірибе:
Бір құмырадағы өсімдікке су құйылады, екіншісіне құйылмайды.
Тәрбиеші:
– Қай өсімдік ұзақ өмір сүреді? (Балалар – су құйған өсімдік).
Қорытынды: табиғат та қамқорлықты қажет етеді.

Қорытынды бөлім

Балалар шеңберге жиналып, мына сөздерді қайталайды:
«Табиғат – біздің досымыз. Біз оны

мақтау, мадақтау.

Дене тәрбиесі

Кіріспе бөлім.

Амандасу

Шеңбермен жүру.

Педагогтың
артынан

жүру, жүгіру.

Шеңберге тұру.

Балаларға

жсалаушалар беру,

бірінің соңынан бірін

жүгіріп, шеңберге

тұрғызу

Негізгі бөлім

Жалпы даму

жсаттығулары

Жалаушамаен

1. Аяқтары иық

мөлшерінде.

Жалаушаны жоғары

созып ұстайды.

Жалаушаны және

басты оң – сол

жаққа қисайту.

2. Аяқтары алшақ

қойылған,

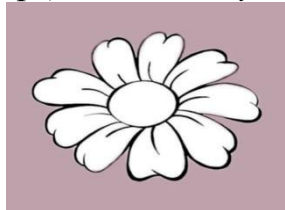
жсалаушалар

төменде.

Жалаушаларды

артқа- алдыға қарай

арқылы әсемдеу

3-топ: Себетке
гүлдер жапсыру.

Тақпақ

Қызыл жасыл гүл

егіп,

Баптап, күттік,

түрлеттік.

Қалмасын деп қуарып,

Апта сайын суардық.

Гүлдендірдік ауланы,

Аулада гүл қаулады.

Сылдырмақ.

Балаларды шеңберге

шақыру.

Сұрақ – жауап

Рефлексия

Балаларды мадақтау.

Смайлктер беру

Қазақ тілі

Тақырыбы: Алтын

көзіне қойылады.

Бір аптадан кейін

балалар қорытынды

жсасайды: жарықсыз

өсімдіктерде

тамақтану

қалыптаспайды.

Өйткені гипстелген

жапырақта өсу

тоқтатылған.

Дене тәрбиесі

Кіріспе бөлім.

Амандасу.

Ойын гимнастикасы

Алақанды ашайық,

Шапалақты соғайық.

Шап-шап-шапалақ.

Шап-шап-шапалақ.

Кәне, маған қара,

Бәрін бірдей қайтала.

Бір-екі-үш, бір-екі-үш,

Бәрін бірдей қайтала.

(барлық қимылды).

Оң аяқ, сол аяқ,

Қаз-қаз бастық біз

аздап **Топ-топ-топ,**

топ-топ-топ. Кәне,

қол, кәне аяқ?

Ойнайықшы біз

аздап. (Қол-аяқпен

еркін қимылдар

қорғаймыз!»

Ұ.О Тақырыбы:

«Түйе-түйе»

Мақсаты: Балаларды

тапқырлыққа

тәрбиелеу.

«Аспан әлемі»

(Бағдарлама)

<p>сермеу. /5 рет қайталау/ 3. Аяқтарын алышқы қою, жалаушалар екі жақта жерде. Қолдары төменде. «Ал», «қой» - дегенде тез алып, қою керек. /5 рет/ 4. Аяқты бірге, денені тік ұстау. Жалауша белде. Орнында секіріп аяқты және жалаушаны жанға созу орнында секіріп аяқты біріктіру және жалаушаны белге қою 5-рет 5. Аяқтарын алышқы қою, жалаушалар белде; 6- рет маршпен жүру, 10-рет секіру. Тыныс алу жаттығулары: «Үйшік» - тік тұрып, аяқты бір - бірінен алышқы ұстайды, қолды бастан асыра көтеріп, «үйшік» сияқты біріктіреді,</p>	<p>күз Ой қозғау. Мнемокестемен жұмыс. Күз туралы суреттер. -Күзде күн қандай болады? Жапырақтар неге түсіп жатыр? Түстері қандай -Адамдар қалай киінген? Дид ойын: «Бұл қай мезгіл?» Шарты: суреттерден күз мезгілін көрсете білу. Тіл ұстарту жаттығуы: Ер-ер-ер Жемістерді тер Сұрағанын бер. Ән-ән-ән Қамба толы дән Әжем айтқан ән. III.Ой дамыту. Мнемокесте арқылы өлең жолдарын жаттау. Қ.Шаңғытбаевтың «Күзгі жапырақтар»</p>	<p>жасалады) Бір-екі-үш, бір-екі-үш, Ойнайықшыбіз аздап. Негізгі бөлім Жалпы дамытатын жаттығулар Құралсыз 1. Аяқтарын алышқы қойылған , қолдары төменде. Басты оң жақ, сол жақ иыққа қою. 5 р 2. Аяқтарын алышқы қойылған , қолдары бүйірде. 1 - алға қарай еңкейіп, қолды аяқ басына дейін жеткізу керек. 3. Аяқты алышқы қоямыз, қолды алдыға созамыз. Отырып ,тұру. 5 рет 4. Аяқтарын алышқы қойылған , қолдары бүйірде. 1- қолды бастан асыра көтеріп шапалақтап және аяқты алышқы ұстап секіру . Тыныс алу жаттығулары:</p>		
---	--	---	--	--

<p>демді ішке тартады, қолды төмен түсіріп, денені босатып демді шығарады.</p> <p>Бастапқы қалыпқа келу. Балаларды мадақтау.</p> <p>Негізгі қимылдары: 1. биіктігі 15 см заттың үстінен секіру. 2. Төрттағандап доғаның астынан еңбектеу Ұлттық ойын: «Тақия тастамақ» Қортынды</p> <p>. Ұ.О Тақырыбы: « Көкпар»</p> <p>Мақсаты: Балаларды ұлттық ойын арқылы татулыққа, адамгершілікке баулу. Ойын арқылы баланы батырлыққа, күштілікке, ептілікке баулу.</p>	<p>Алтын, сары, қызыл, көк, Алуан-алуан жапырақ, Күзгі бақта күлімдеп. Көз тартады жалбырап</p> <p>Қортынды Балаларды мадақтау.</p> <p>Ұ.О Тақырыбы: «Теңге ілу» Мақсаты: Ұлттық ойын арқылы салт - дәстүрлерді сақтай білуге тәрбиелеу. Баланы шапшаңдыққа, ептілікке баулу.</p>	<p>мұрынмен дем алып, ауыздан демді шығару. Бастапқы қалыпқа келу. Негізгі қимылдарды орындау: 1.Алға қарай екі аяқпен секіру. Қояндар бейнеленген суреттерді (слайдты) көрсетеді. Тапсырманы түсіндіреді – өз жұбына секіріп барады да, оған қолын тигізеді, сосын жылдам өз орнына жүгіріп барады. Нұсқау – бір мезетте екі аяқпен бар жігерімен итерілуі керек. 2. Тіке бағытта төрттағандап еңбектейді. Аюлар бейнеленген суретті көрсетеді. «Аюлар!» деген дауыс естілгенде, залдың</p>		
--	---	---	--	--

			<p>қарама- қарсы жағына тәрттағанда еңбектейді.</p> <p>Қимыл-қозғалыс ойыны: «Қонаққа барайық». Екі топқа бөлінеді, бірінші топтың екінші топқа қонаққа баруына ұсыныс жасайды.</p> <p>Жұптасуға көмектеседі.</p> <p>Жұптарға музыка әуенімен көңіл көтеруге ұсыныс жасайды.</p> <p>Қортынды</p>		
--	--	--	--	--	--

Серуенге дайындық	<p>Еңбегі адал жас өрен - мақсаты: өзіне өзі қызмет көрсетуге тәрбиелеу.</p> <p>Серуен кезінде қауіпсіздік ережелерін түсіндіру.</p>				
	<p>Балаларға серуен алдында өз ойыншықтары мен кітаптарын орнына қоюды үйрету.</p> <p>Киімдерін ұқыпты киюге баулу: бас киімді дұрыс кию, шарфын тағу.</p> <p>Серуен кезінде тәртіп сақтау,</p>	<p>Серуенге шығар алдында әңгіме жүргізу</p> <p>Жеңіл күртеше мен қалың күртені ажыратуды түсіндіру.</p> <p>Киімін дұрыс іліп қоюға баулу.</p> <p>Балаларды топпен бірге жүруге,</p>	<p>Серуен алдында бөлмені жинақтап, үстел үстіндегі заттарды орнына қоюға үйрету.</p> <p>Қолғап, бас киім, шарфты дұрыс қолдануды көрсету.</p> <p>Аяқ киімнің бауын дұрыс байлауды бекіту.</p>	<p>Балаларға серуенге шыққанда денсаулықты сақтаудың маңызын түсіндіру (суықтап қалмау үшін жылы киіну).</p> <p>Киімдерін рет-ретімен киюге дағдыландыру: алдымен ішкі киім, содан кейін сырт киім.</p> <p>Шалбар мен белдемшені</p>	<p>Серуен алдында бір-біріне көмектесу: достарына жәрдемдесу.</p> <p>Жейденің түймесін дұрыс қадап, күртенің ілгегін жабуды қадағалау.</p> <p>Аяқ киімін дұрыс шешіп, шакафқа ұқыпты қоюды үйрету.</p>

	<i>асықпай жүру туралы әңгімелеу. Киіну кезінде бір-біріне көмектесуге баулу.</i>	<i>тәрбиеші сөзін тыңдауға дағдыландыру.</i>	<i>Қатармен жүргенде тыныштық сақтауды қадағалау.</i>	<i>дұрыс киюді бақылау. Серуенге шыққанда тәртіп бұзбауды, тәрбиешіден алыс кетпеуді ескерту.</i>	<i>Серуен кезінде табиғатты бақылау және жолдастарымен мәдениетті қарым-қатынас жасауға тәрбиелеу.</i>
<i>Серуен</i>	Картотека № 10 <i>Торғай мен Қарғаны бақылау</i>	Картотека № 11 <i>Күнді бақылау.</i>	Картотека №14 <i>ауа- райын бақылау</i>	Картотека №12 <i>Ағаштардан желмен ұшып түсіп жатқан жапырақтарды бақылау.</i>	Картотека №20 <i>Жәндіктерді бақылау.</i>
Серуен кезінде экологиялық мәдениет қалыптастыру, табиғатқа қамқорлық таныту. Күз серуен картотекасынан					
<i>Серуеннен оралу</i>	«Еңбегі адал жас өрен» - өз-өзіне қызмет жасау.				
	Серуеннен оралу: <i>Балаларға киімдерін реттілікпен шешіп, өз сөрелеріне ұқыпты жинауды үйрету.</i> Тазалық процедуралары: <i>Балалардың қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүртінуді талап ету. Тазалық пен ұқыптылыққа тәрбиелеу.</i> Гигиеналық шаралар:	Серуеннен оралу: <i>Балаларға киімдерін шешіп, сөрелеріне жинаудың маңызын түсіндіру.</i> Тазалық процедуралары: <i>Қолдарын сабындап жуып, сүлгілерін қолдануды талап ету. Балаларды тазалыққа, жинақылыққа тәрбиелеу.</i> Гигиеналық шаралар: <i>Жуыну барысында</i>	Серуеннен оралу: <i>Киімдерін шешкеннен кейін ұқыптап бүктеп, өз орнына қоюды үйрету.</i> Тазалық процедуралары: <i>Әр бала қолын сабындап жуып, сүлгісін қолдануға үйренеді.</i> <i>Ұқыптылыққа тәрбиелеу.</i> Гигиеналық шаралар: <i>Балаларды сумен ойнамауға, жуыну</i>	Серуеннен оралу: <i>Балаларды киімдерін дұрыс шешуге, шкафтағы орнына жинауға үйрету.</i> Тазалық процедуралары: <i>Қолдарын мұқият сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүртінуді талап ету. Жеке бас тазалығын сақтауға тәрбиелеу.</i> Гигиеналық шаралар: <i>Жуынғанда сумен ойнамауды, еденді</i>	Серуеннен оралу: <i>Киімдерін ретімен шешіп, сөрелеріне жинауға, ұқыпты болуға үйрету. Егер киімдері кір болса, тәрбиешіге көрсетуге дағдыландыру.</i> Тазалық процедуралары: <i>Қолдарын сабындап жуып, жеке сүлгісін пайдалануын қадағалау.</i> <i>Балаларды әдептілікке, тазалыққа баулу.</i> Гигиеналық шаралар: <i>Жуыну кезінде сумен</i>

	<p><i>Жуыну кезінде суды шашпай, әдеппен қолдануды түсіндіру.</i> Түскі асқа дайындық: <i>Барлық балалардың қолдарын жууын қадағалап, тамаққа ұқыптылықпен дайындалуға дағдыландыр</i></p>	<p><i>суды үнемді пайдаланып, шашпауға баулу.</i> Түскі асқа дайындық: <i>Қолдарын мұқият жуып, ас ішуге таза отыруға дағдыландыру.</i></p>	<p><i>кезінде тәртіп сақтауға шақыру.</i> Түскі асқа дайындық: <i>Тамаққа бармас бұрын балалардың толықтай қол жуғанын тексеру.</i></p>	<p><i>шашпауға үйрету.</i> Түскі асқа дайындық: <i>Балаларға ас алдында тазалық сақтаудың маңызын түсіндіріп, қол жууын бақылау.</i></p>	<p><i>ойнамауды, тәртіпті сақтауды ескерту.</i> Түскі асқа дайындық: <i>Тазалықты сақтап, ұқыпты түрде түскі асқа дайындалуға бағыттау.</i></p>
<p><i>Түскі ас</i></p>	<p>Үнемді тұтыну мақсаты: суды үнемді пайдалану, шашпай жуыну</p>				
<p>Әңгіме: – Ұқыпты бала әрқашан үнемді болады. Ол суды да, тағамды да ысырап етпейді. Ұқыптылық – жақсы мінездің белгісі. Қауіпсіздік: – Ас ішіп отырғанда арқамызды түзу ұстап отырамыз. Бұл денсаулыққа пайдалы әрі ыңғайсыз жағдайдың алдын алады.</p>	<p>Әңгіме: – Бір түйір дәннің артында көп еңбек бар. Асты төкпей, үстелді былғамай, таза ұстау – мәдениеттің көрінісі. Қауіпсіздік: – Ас ішкен кезде орыннан тұрып жүгірмейміз. Қолымыздағы ыдыс сынуы немесе төгілуі мүмкін.</p>	<p>Әңгіме: Бүгін біз ас үстіндегі әдептілікті тағы да еске түсірейік. Ас үстінде тыныш отырып, тамақтанған дұрыс. Кеңес: Тамақтың әрқайсысы денсаулыққа пайдалы. Сондықтан асты тауысып жеген жөн. Ас ішіп болған соң «Рахмет» айтып, бет-қолымызды жууды ұмытпайық.</p>	<p>Әңгіме: – Балалар, ас ішкенде көзіміз тойып, көп алып қоюға болмайды. Өзімізге қажет мөлшерді ғана алып, тауысып жеген дұрыс. Бұл – үнемділіктің белгісі. Қауіпсіздік: – БІдысты үстел үстінде ұстап, абайлап пайдаланамыз. Қолды сермеп сөйлемейміз, өйткені ыстық ас төгіліп кетуі мүмкін.</p>	<p>Әңгіме: – Дастарқан басында бір-бірімізге сыйластықпен қарағанымыз дұрыс. Әркім өзіне қажеттісін алып, өзгеге де жеткізу – әдептілік. Қауіпсіздік: – Қолымыздағы шанышқы сияқты құралдарды абайлап қолданамыз. Оларды ойнауға пайдаланбаймыз</p>	

<p><i>Күндізгі ұйқы</i></p>	<p><i>Ұйықтар алдында балалардың киімдерін ұқыппен жинап қоюына көңіл бөлу. Өздерінің төсек-орнын дайындап, ыңғайлап жатуға дағдыландыру. Ұйқы алдында бөлмені желдетіп, таза ауа кіргізу. Балаларға төсекке жатарда артық аңгімелеспей, тыныш жатуды үйрету</i></p>	<p><i>Балаларды бірізділікпен киімдерін шешіп, орындыққа немесе шкафқа қоюға дағдыландыру. Ұйықтар алдында төсектерін мұқият жаяуға бағыт беру. Бөлмеде тыныштық пен жайлы ахуал қалыптастыру. Ұйықтар алдында асықпай, сабырмен әрекет етуге кеңес беру.</i></p>	<p><i>Киімдерін шешкенде балалардың ұқыпты әрекет етуіне назар аударту. Ұйықтар алдында өз төсек-орнын дұрыстап дайындап жатуды пысықтау. Бөлмеде жарықты бәсеңдетіп, тыныштық орнату арқылы ұйқыға қолайлы жағдай жасау. Балаларға төсек жанында ойнамауды, қауіпсіздікті сақтау керектігін еске салу.</i></p>	<p><i>Балаларды ұйықтар алдында киімдерін ретімен шешіп, әдемілеп бүктеуге үйрету. Әрқайсысының өз төсегін жайып, жастығы мен көрпесін дұрыс орналастыруын қадағалау. Балаларға төсекке дұрыс жатуды және артық қозғалыс жасамауды ескерту</i></p>	<p><i>Киімдерін шешкен соң, әр баланың өз орнында реттеп қоюын қадағалау. Төсегін дұрыстап жаяуға, жастық пен көрпесін орнықтырып жатуға бағыттау. Балаларға қауіпсіздік ережелерін тағы бір рет еске салу және ұқыпты болуға үйрету.</i></p>
<p><i>Ұйқыдан біртіндеп ояту, сауықтыру шаралары</i></p>	<p>№14. 1.Ояну <i>Бойымызды жазайық, Қолымызды созайық. Жаттығулар жасайық. Ұйқымызды ашайық.</i></p>	<p>№16 1.Ояну <i>Көздеріңді ашыңдар, Кірпіктеріңді көтеріңдер. Беттеріңді жеңіл қимылмен сипаңдар, Бір - біріңе жымыыңдар</i></p>	<p>№15. 1.Ояну <i>Кел балалар тұрайық, Қолымызды жоғары созайық. Еңкейеміз еденге, арқамызды тік ұстап, Бір демалып алайық.</i></p>	<p>№13. 1.Ояну <i>Ұйқымызды ашайық Қолымызды созайық Енді қане бәріміз, Жаттығуды жасайық.</i></p>	<p>№ 12. 1. Ояну <i>Күнге қарап күлімдеп Көзімізді ашамыз Бойды түзе, көтер басты Сергіп ұйқы ашамыз</i></p>
<p style="text-align: center;">Қауіпсіздік ережесі – ұйқыдан тұру кезінде қауіпсіздік шараларын түсіндіру. «Еңбегі адал жас өрен» - ұйқыдан тұрып киіну өз-өзіне қызмет етуге тәрбиелеу. Ұйқы ашар жаттығу картотекасынан</p>					
<p><i>Бесін ас</i></p>	<p style="text-align: center;">Үнемді тұтыну мақсаты: суды үнемді пайдаланып, жуыну ережелерін түсіндіру.</p>				

	<p>Әңгіме: – Тамақ ішіп болған соң «Рахмет» айту – үлкенге құрмет, кішіге өнеге. Алғыс айту – әдептің көрінісі.</p> <p>Қауіпсіздік: – Ас үстінде шуламаймыз, қасымыздағы адамдарға бөгет жасамаймыз. Үндемей отырып ас ішсек, барлығына ыңғайлы болады.</p>	<p>Әңгіме: – Асты ысырап етпей, аздап алып, тауысып жеу – жақсы әдет. Артық қалған тамақ төгілсе, ол – еңбекті бағаламау болып саналады.</p> <p>Қауіпсіздік: – Тамақты асығып жұтпаймыз, жақсылап шайнаймыз. Бұл – ас қорытуға пайдалы әрі қауіпсіздік ережесі</p>	<p>Әңгіме: – Әдепті бала дастарқан басында тәртіп сақтайды, тамақты тыныш ішеді. Тамақ үстінде ойнамай, қасындағы адамдарға құрметпен қарайды.</p> <p>Қауіпсіздік: – Қолымыздағы қасық пен шанышқыны дұрыс ұстаймыз. Оларды сермен, бір-бірімізге бағыттамаймыз.</p>	<p>Әңгіме: – Тамақ ішкенде дұрыс отырып, тәртіп сақтайық. Үстелде қисайып отырсақ, ыдысты төгіп алуымыз мүмкін.</p> <p>Қауіпсіздік: – Ас үстінде қатты дауыстап сөйлемейміз. Бұл – өзімізге де, қасымыздағы балаларға да қауіпсіз.</p>	<p>Әңгіме: – Әр тағам – еңбектің жемісі. Артық алып қалдырмай, тауысып жеу – еңбекті бағалау. Асқа құрметпен қараған бала – тәрбиелі бала.</p> <p>Қауіпсіздік: – Ас ішкенде орыннан тұрып кетпейміз, ойнап жүгірмейміз. Бұл – жарақаттың алдын алады.</p>
<p>Балалардың дербес іс-әрекеті (қимылдық, ұлттық, сюжетті-рөлдік, үстел үсті-баспа және басқа ойындар), бейнелеу іс-әрекеті, кітап қарау және басқалары)</p>	<p>Дид ойын: «Гүлзардағы көбелектер мен гүлдер» Шарты: гүлзарға топырақтың орнына, қарақұмық жармасын салады. Балаларға жасанды гүлдерді таратып, гүлзарға отырғызуды ұсыну. Оған көбелектер мен гүлдерді орнату. Дид ойын: «Ретімен қою»</p>	<p>Дид ойын: «Аңдардарды үйлеріне орналастыр» -Мына үйлер қандай? -Үлкен үй неше қабатты? - Демек үлкен үйде қандай аң тұрады? -Ортаңғы үйдің аңын тауып бер? -Кішкентай үйде не тұрады? Дид ойын: «Алға – артқа, оңға – солға» Сюжетті</p>	<p>Шығармашылық орталық. Мен суретші боламын Қолға қалам аламын Табиғаттың байлығын Ақ қағазға саламын. Балаларды топқа бөлу, шығармашылық жұмыс. 1-топ: Дид ойын: «Күзгі табиғат» Шарты: Пейзаж құрастыру. Өз ойын</p>	<p>Дене тәрбиесі Кіріспе бөлім. Амандасу. Ойын гимнастикасы Алақанды ашайық, Шапалақты соғайық. Шап-шап-шапалақ. Шап-шап-шапалақ. Кәне, маған қара, Бәрін бірдей қайтала. Бір-екі-үш, бір-екі-үш, Бәрін бірдей қайтала. (барлық қимылды). Оң аяқ, сол аяқ, Қаз-қаз бастық біз аздап Топ-топ-топ,</p>	<p>Табиғат құбылыстарының дыбыстарын тыңдау) Тәрбиеші: Балалар не естідіңдер? -Ненің дыбысы деп ойлайсыңдар? - жаңбыр, найзағай, жел, жапырақтардың сыбдыры -Дұрыс айтасыңдар. Осы құбылыстардың барлығы табиғат құбылыстарына жатады. Осы естіген</p>

<p>Шарты: сөреге 2 гүл, ал жоғарғы сөреге 3 гүл отырғызғыш қою.</p> <p>Ашық сұрақ «Гүл қаниша? Горшок нешеу? Қайсысы көп (аз): гүл ма, әлде горшок пе? 2аз ба, әлде 3 аз ба? Олардың санын тең болуы үшін не істеу керек?»</p> <p>Тақпақ Гүлдер Гүльнази Назарова Гүлдер, гүлдер көп гүлдер, Қандай сұлу көпсіңдер. Тербелесің жай гана Желмен бірге шайқала. Өсіңдерші жайқала. Гүлім, гүлім, гүлімсің, Қандай әсем, сұлусың.</p> <p>«Жол қауіпсіздігі» «Дұрыс белгіні табыңыз»</p>	<p>суреттермен жұмыс.</p> <p>Дид ойын: «Кім тапқыр» Жұмбақтар сыры Су құйсаң болды Кетеді бойлап Әдемі жұпар, Не? Көріші ойлап?! Гүл</p> <p>Шуақты жақсы көреді, Шырайланып күледі. (Гүл)</p> <p>Мұзастындақыстайды, Жасылтонынтыстайды. (Гүл)</p> <p>Миға шабуыл. Логикалық есептер. -Үш бұрыштың әр бұрышына отыру үшін неше торғай керек? -Дөңгелекте неше бұрыш бар? -Төрт бұрыштың бұрыштарында үш торғай отыр, дұрыс</p>	<p>айту.</p> <p>2-топ: Дид ойын: «Гүлдер натюрморты» Шарты: Себетке әр түрлі гүлдерді жапсыру.</p> <p>3-топ: Дид ойын: «Гүлді көйлек» Шарты: Көйлектегі гүлдерді мақта таяқшасымен бояу.</p> <p>4-топ: Дид ойын: «Гүл күлтелері» Шарты: Гүлдің әр күлтесіне</p> <p>ермексазды жағу арқылы әсемдеу. Гүл өсірдім бөлмеме Болат Үсенбаев Үлгі болып өзгеге, Гүл өсірдім бөлмеме. Сұлулықтың сыйлығын Апарамын көрмеге.</p>	<p>топ-топ-топ. Кәне, қол, кәне аяқ? Ойнайықшы біз аздап. (Қол-аяқпен еркін қимылдар жасалады) Бір-екі-үш, бір-екі-үш, Ойнайықшыбіз аздап.</p> <p>Негізгі бөлім Жалпы дамытатын жаттығулар Құралсыз 1. Аяқтары алашақ қойылған , қолдары төменде. Басты оң жақ, сол жақ иыққа қою. 5 р 2. Аяқтары алашақ қойылған , қолдары бүйірде. 1 - алға қарай еңкейіп, қолды аяқ басына дейін жеткізу керек. 3. Аяқты алашақ қоямыз, қолды алдыға созамыз. Отырып ,тұру. 5 рет 4. Аяқтары алашақ қойылған , қолдары бүйірде. 1- қолды бастан асыра көтеріп шапалақтап және аяқты алашақ</p>	<p>дыбыстарыңды, яғни табиғат құбылыстарын құмның бетіне түсіріп көрейікші.</p> <p>Құммен сурет салу ережесін түсіндіру. құмды шашпаймыз, төкпейміз, азымызға салмаймыз.</p> <p>Құммен сурет. Бұлт, жапырақтар, жаңбыр тамшысыт.б Тақпақ: Табиғат Табиғат біздің анамыз, Жер–Ана біздің панамыз. Таза болса табиғат Біз де аман боламыз.</p> <p>Ой қозғау. «Неге біз орманмен доспыз? Ал бұл адамдарға не үшін қажет? Орман ережелерін білеміз бе?»</p> <p>Ереже Бұтақтарды сындырмаңыз және ағаш қабығын зақымдамаңыз. Орманда қоқыс</p>
--	--	---	--	--

	<p>Мақсаты: Жол белгілері, жол қозғалысын бақылау құралдары туралы білімдерін бекітуді жалғастыру.</p>	<p><i>отыр ма, Неше торғай жетпейді?</i> - Үй қандай пішіндерден тұрады? <i>Құрт қандай пішіндерден тұрады?</i> - Машина қандай пішіндерден тұрады?</p> <p>«Қауіпсіздік ережесі» «Дұрыс белгіні табыңыз» Мақсаты: Жол белгілері, жол қозғалысын бақылау құралдары туралы білімдерін бекітуді жалғастыру.</p>		<p><i>ұстап секіру .</i> Тыныс алу жаттығулары: <i>мұрынмен дем алып, ауыздан демді шығару.</i> <i>Бастапқы қалыпқа келу.</i> Негізгі қимылдарды орындау: <i>1.Алға қарай екі аяқпен секіру.</i> Қояндар бейнеленген суреттерді (слайдты) көрсетеді. <i>Тапсырманы түсіндіреді – өз жұбына секіріп барады да, оған қолын тигізеді, сосын жылдам өз орнына жүгіріп барады.</i> <i>Нұсқау – бір мезетте екі аяқпен бар жігерімен итерілуі керек.</i> 2.Тіке бағытта төрттағандап еңбектейді. <i>Аюлар бейнеленген суретті көрсетеді. «Аюлар!» деген дауыс естілгенде,</i></p>	<p><i>қалдырмаңыз. Құстардың ұяларын бұзбаңыз. Құмырсқа илеулерін жоймаңыз.</i> - Гүлдерді қолдарыңызбен сындырмаңыз Дид ойын: «Топтастыр» Шарты: Тірі және өлі табиғат заттарын сурет арқылы топтастырып жинау. Балаларды топқа бөлу. 1-топ: Өлі табиғатқа жататын заттардың бөлігін құрастырып, жапсыру. 2-топ: Қорапты жасылға бояу. Тірі табиғат заттарының жасыл қорапқа салу. Балаларды мадақтау.</p> <p>«Өрт қауіпсіздігі» «Ойнайтын заттар» Мақсат. Зейінін, ойлауын дамыту; өрт қауіпсіздігі туралы білімдерін бекіту.</p>
--	---	--	--	--	---

				<p>залдың қарама- қарсы жағына төрттағандап еңбектейді.</p> <p>Қимыл-қозғалыс ойыны: «Қонаққа барайық». Екі топқа бөлінеді, бірінші топтың екінші топқа қонаққа баруына ұсыныс жасайды. Жұптасуға көмектеседі. Жұптарға музыка әуенімен көңіл көтеруге ұсыныс жасайды.</p> <p>Қортынды</p>	
Балалармен жеке жұмыс	<p>«Кім тез табады?» – Бөлмеден «қызыл затты тап», «дөңселек затты көрсет» деп тапсырма беріледі. – Бала тез табуға тырысады. Мақсаты: түстерді, пішіндерді ажырату, зейінін шоғырландыру.</p>	<p>«Көлеңкені тап» – Заттың суреті және оның көлеңке бейнесі беріледі (доп пен оның көлеңкесі). – Бала суретті көлеңкемен сәйкестендіреді. Мақсаты: логикалық ойлау, салыстыру.</p>	<p>«Қай дыбысты естідің?» – Тәрбиеші қоңырау, барабан, қасықты тықылдатып дыбыс шығарады. – Бала дыбысты тыңдап, «Бұл не?» деп табуы керек. Мақсаты: есту қабілеті мен зейінді дамыту.</p>	<p>«Сиқырлы қап» – Қапшықтың ішіне түрлі ойыншық немесе зат салып қоямыз (алма, қасық, кубик, доп). – Бала қолымен сипап, затты атамай табуы керек. Мақсаты: сезім мүшелерін, ойлауын дамыту.</p>	<p>«Сиқырлы сурет» – Ақ қағазға қарапайым суретті (күн, гүл, үй) басталып қойылады. – Бала бояумен толықтырып шығады. Мақсаты: қиял мен шығармашылықты дамыту.</p>
Серуенге дайындық	<p>«Еңбегі адал жас өрен»-өз-өзіне қызмететуге тәрбиелеу. Серуен кезінде қауіпсіздік ережелерін түсіндіру.</p>				

	<i>Серуен алдында: тәртіпті қайталау. Мақсат: қатармен жүру, қол ұстасып жүру, тәрбиешіні тыңдау.</i>	<i>Серуен алдында: әдемілікке тәрбиелеу. Мақсат: әдемі табиғатты көру, суреттеп айту.</i>	<i>Серуен алдында: табиғатты бақылау. Мақсат: құстардың дауысын тыңдау, жапырақтың сыбдырын есту.</i>	<i>Серуен алдында: жолдастық көмек жайлы айту. Мақсат: досының киінуіне көмектесу.</i>	<i>Серуен алдында: тазалық мәдениеті туралы айту. Мақсат: шалшыққа түспеу, қолын сұрту.</i>
<i>Серуен</i>	Картотека № 10 <i>Торғай мен Қарғаны бақылау</i>	Картотека № 11 <i>Күнді бақылау.</i>	Картотека №14 <i>ауа- райын бақылау</i>	Картотека №12 <i>Ағаштардан желмен ұшып түсіп жатқан жапырақтарды бақылау.</i>	Картотека №20 <i>Жәндіктерді бақылау</i>
<i>Серуен кезінде экологиялық мәдениет қалыптастыру, табиғатқа қамқорлық таныту. Таңғы серуенді бекіту.</i>					
<i>Серуеннен оралу</i>	<i>«Еңбегі адал жас өрен» - өз-өзіне қызмет жасау.</i>				
	<i>Серуеннен оралу:</i> <i>Балаларға киімдерін реттілікпен шешіп, өз сөрелеріне ұқыпты жинауды үйрету.</i> <i>Тазалық процедуралары:</i> <i>Балалардың қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүртінуді талап ету. Тазалық пен ұқыптылыққа тәрбиелеу.</i> <i>Гигиеналық шаралар:</i>	<i>Серуеннен оралу:</i> <i>Балаларға киімдерін шешіп, сөрелеріне жинаудың маңызын түсіндіру.</i> <i>Тазалық процедуралары:</i> <i>Қолдарын сабындап жуып, сүлгілерін қолдануды талап ету. Балаларды тазалыққа, жинақылыққа тәрбиелеу.</i> <i>Гигиеналық шаралар:</i> <i>Жуыну барысында суды үнемді</i>	<i>Серуеннен оралу:</i> <i>Киімдерін шешкеннен кейін ұқыпты бұктеп, өз орнына қоюды үйрету.</i> <i>Тазалық процедуралары:</i> <i>Әр бала қолын сабындап жуып, сүлгісін қолдануға үйренеді.</i> <i>Ұқыптылыққа тәрбиелеу.</i> <i>Гигиеналық шаралар:</i> <i>Балаларды сумен ойнамауға, жуыну кезінде тәртіп</i>	<i>Серуеннен оралу:</i> <i>Балаларды киімдерін дұрыс шешуге, шкафтағы орнына жинауға үйрету.</i> <i>Тазалық процедуралары:</i> <i>Қолдарын мұқият сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүртінуді талап ету. Жеке бас тазалығын сақтауға тәрбиелеу.</i> <i>Гигиеналық шаралар:</i> <i>Жуынғанда сумен ойнамауды, еденді</i>	<i>Серуеннен оралу:</i> <i>Киімдерін ретімен шешіп, сөрелеріне жинауға, ұқыпты болуға үйрету. Егер киімдері кір болса, тәрбиешіге көрсетуге дағдыландыру.</i> <i>Тазалық процедуралары:</i> <i>Қолдарын сабындап жуып, жеке сүлгісін пайдалануын қадағалау. Балаларды әдептілікке, тазалыққа баулу.</i>

	Жуыну кезінде суды шашпай, әдеппен қолдануды түсіндіру. Түскі асқа дайындық: Барлық балалардың қолдарын жууын қадағалап, тамаққа ұқыптылықпен дайындалуға дағдыландыр	пайдаланып, шашпауға баулу. Түскі асқа дайындық: Қолдарын мұқият жуып, ас ішуге таза отыруға дағдыландыру.	сақтауға шақыру. Түскі асқа дайындық: Тамаққа бармас бұрын балалардың толықтай қол жуғанын тексеру.	шашпауға үйрету. Түскі асқа дайындық: Балаларға ас алдында тазалық сақтаудың маңызын түсіндіріп, қол жууын бақылау.	Гигиеналық шаралар: Жуыну кезінде сумен ойнамауды, тәртіпті сақтауды ескерту. Түскі асқа дайындық: Тазалықты сақтап, ұқыпты түрде түскі асқа дайындалуға бағыттау.
Кешкі ас	Кезекшілердің жұмысы (асхана аспаптарын, салфеткаларды салу) Гигиеналық процедуралар (қолды дұрыс жуу, сүлгінің орнын білу, қолды дұрыс сүрту және сүлгіні іліп қою, Сырттан келіп үнемі, Сабынмен қол жуамыз, Таза болды мұнтаздай, Тағамға қол созамыз (көркем сөзін қолдану) Тамақтану балалардың назарын тағамға аудару; тамақтану мәдениетін тәрбиелеу бойынша жеке жұмыс; этикет ережелері; Балалардың ұқыптылығын бағалау				
Балалардың дербес әрекеті	Балалардың таңдау бойынша ышғармашылық іс-шаралар: сурет салу, мүсіндеу, оригами, күзгі жапырақтардың коллажы.	Құрылыс және құрастыру ойындары «Лего», «Сызбалардан құрастыр»	Үстел үсті ойындары; «Домино», «Лото», «пазлдар"психикалық процестерін дамытуға бағытталған ойындар	Еңбек әрекеті Жууға болатын ойыншықтарды жуу. Міндеттері: ойыншықтарды сабынды суда губкамен жуу, таза сумен шаю, шүберекпен сүрту қабілетін қалыптастыру	Үстел үсті ойындары; «Домино», «Лото», «пазлдар"психикалық процестерін дамытуға бағытталған ойындар
Балалардың үйге қайтуы	Өнегелі-15 минут. Қауіпсіздік ережесі - ата-анамен бала өмірінің қауіпсіздігі туралы әңгіме жүргізу.				
	Бүгін балалар қазақтың ұлттық ойындарымен	Бүгін балалар серуен кезінде айналыны бақылап,	Бүгін балалар түрлі геометриялық пішіндермен ойнады.	Бүгін балалар түрлі дыбыстарды тыңдап, қай жануарға немесе	Бүгін балалар кітап бетінен суреттерді қарап, әңгіме

	<p>танысты. Достарымен ойнау арқылы бір-біріне құрмет көрсетуді үйренді. Үйде қарапайым ұлттық ойындарды бірге ойнасаңыздар, баланың қызығушылығы артады.</p>	<p>жапырақтарды жинады. Табиғатқа қызығушылық танытып, ұқыптылыққа үйренді. Үйде бірге жиналған жапырақтардан немесе гүлдерден шағын бұйымдар жасауға көңіл бөлсеңіздер пайдалы.</p>	<p>Заттарды салыстыру, сәйкестендіру дағдыларын көрсетті. Үйде ойыншықтар немесе тұрмыстық заттар арқылы пішіндерді атауға көңіл бөлсеңіздер пайдалы.</p>	<p>затқа тән екенін ажыратты. Тыңдау және есте сақтау қабілетін дамытуға тырысты. Үйде табиғат дыбыстарын немесе музыка тыңдап, бірге талқылау пайдалы болады.</p>	<p>құрастырды. Ой қорытып, өз қиялын әңгімеге айналдыруға талпынды. Үйде бірге кітап оқып, суреттер бойынша сұрақ қоюды әдетке айналдырсаңыздар жақсы.</p>
--	---	--	---	--	--

Тексерілді:

**Тәрбиелеу-білім беру процесінің циклограммасы
Қазан айының 4-аптасы**

Топ: Орта топ

Балалардың жасы: 3 жас

Қандай кезеңге жасалды : 28.10 – 31.11.2025ж

Апта дәйексөздері: Отанды сүю-отбасынан басталады

Күн тәртібінің үлгісі	Сейсенбі «Менің Қазақстаным» ҚР Әнұранын орындау	Сәрсенбі	Бейсенбі	Жұма
Балаларды қабылдау	<p>Күй күмбірі – ұлттық құндылықты құрметтеуге үйрету. «Қызғалдақ»</p> <p>Баланы қуыршақпен немесе ойыншық аюмен қарсы алу. Киімін шешуге көмектесу. Жұмсақ кілемшенің үстінде тыныш ойынға шақыру.</p>	<p>Күй күмбірі – баланы ұлттық өнермен қарсы алу, рухани байлыққа жетелеу. «Балақан»</p> <p>Баланы қолынан ұстап, топқа бірге кіргізу. Пазлдың қарапайым бөліктерін беру. Жанында отырып, «сенің орның осында» деп сенімділік беру. Қысқа әуен қосып, көңілін көтеру.</p>	<p>Күй күмбірі – баланың жүрегіне ұлттық тәрбие ұялату. «Табиғат»</p> <p>Таңғы жылы амандасу Баланы топ бұрыштарына (кітап, сурет салу, құрастыру) еркін орналастыру. Баланың эмоционалды жағдайына ерекше назар аудару.</p>	<p>Күй күмбірі – тіл мен дәстүрге құрмет қалыптастырады. «Бұл-бұл»</p> <p>Баланы «Сиқырлы қорапшамен» қарсы алу (ішінен ойыншық таңдату). Таңдаған ойыншығын беріп, көңілін бөлу. Баланы қасында отырып, жай әңгімеге тарту.</p>
<p>Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен әңгімелесу, кеңес беру</p>	<p>Өнегелі 15 минут – ата-анаға бала денсаулығы туралы кеңес беру.</p>			
<p>Әңгіме: Мейірімділік – адамдарды жақындастыратын ең асыл қасиет. Мейірімді бала айналасына қуаныш сыйлайды. Кеңес: Балаңызды</p>	<p>Әңгіме: Тәртіп – тәрбиенің негізі. Тәртіпті бала уақытты бағалап, жауапкершілікті сезінеді. Кеңес: Балаңызды күн</p>	<p>Әңгіме: Тәртіп – тәрбиенің негізі. Тәртіпті бала уақытты бағалап, жауапкершілікті сезінеді. Кеңес: Балаңызды күн</p>	<p>Әңгіме: Қамқорлық – адамгершіліктің белгісі. Қамқор бала айналасына жанашырлықпен қарайды. Кеңес: Балаңызды достарына көмектесуге, үйдегі шағын жұмыстарға қатысуға үйретіңіз.</p>	

	<i>ойыншықпен бөлісуге, достарына көмектесуге үйретіңіз. Бұл – мейірімділік пен жанашырлықты қалыптастырады.</i>	<i>тәртібін сақтауға, уақтылы тамақтанып, ұйықтауға дағдыландырыңыз. Бұл – тәртіп пен жинақылыққа баулиды.</i>	<i>тәртібін сақтауға, уақтылы тамақтанып, ұйықтауға дағдыландырыңыз. Бұл – тәртіп пен жинақылыққа баулиды.</i>	<i>Бұл – қамқорлық пен жауапкершілікті дамытады.</i>
<i>Балалардың іс-әрекеті (ойын, танымдық, коммуникативтік, шығармашылық, эксперименталдық, еңбек, қимыл, бейнелеу, дербес және басқалары)</i>	Картотека № 5 Дид ойын: «Не қайда өседі» Міндеті: Балалар өсімдіктер туралы түсіне отырып, заттар арасындағы кеңістік байланыс-тарын анықтау арқылы өсімдік-терді өсу орнына қарай топтастыра алады.	Картотека № 7 Дид ойын: «Табиғат құбылыстарын ата» Міндеті: табиғат Құбылыстарын ажырата алады.	Картотека № 9 Дид ойын: Құрылымдалған ойын: Міндеті: белгілі бір ерекшеліктеріне қарай құстардың суреттеуді, оларды ажырата біледі.	Картотека № 7 Дид ойын: «Гүлдерді күтеміз» Мақсаты: балалар табиғатты рухани бағалау мәдениетін, гүлдерді дұрыс күтіп-баптау дағдыларын түсінеді.
	Танымдық және зияткерлік дағдыларды дамыту картотекасынан			
<i>Ертеңгілік жаттығу</i>	<i>Қазан айының 5- аптасына арналған таңғы жаттығу кешені.</i>	<i>Қазан айының 5- аптасына арналған таңғы жаттығу кешені.</i>	<i>Қазан айының 5- аптасына арналған таңғы жаттығу кешені.</i>	<i>Қазан айының 5- аптасына арналған таңғы жаттығу кешені.</i>
	Жалпы даму жаттығуларын дұрыс жасай отырып, баланың қимыл-қозғалысын шыңдау. Жаттығу кешені қосымша тіркелген			
<i>Таңғы ас</i>	Үнемді тұтыну - Суды, тамақты үнемді тұтыну жолдарын түсіндіру. Қауіпсіздік ережесін ескерту			
	Әңгіме: – Әрбір ас – ата-анамыздың еңбегі. Оған құрметпен қарасақ,	Әңгіме: – Суды да, тамақты да үнемдесек, ол жауапкершілігімізді	Әңгіме: – Жемістер мен көкөністер бізге қуат береді. Сүт өнімдері мен	Әңгіме: – Ас ішкенде тыныш отырсақ, бәрімізге ыңғайлы. Бұл – тәртіптіліктің белгісі.

	<p>үлкендерді қуантамыз.</p> <p>Психологиялық тәрбие: – Үлкенді сыйлаған бала мейірімді болады.</p> <p>Қауіпсіздік: – Ас үстінде ыдысты ойыншық қылмаймыз, қолымыздан түсіріп алмау үшін абай ұстаймыз.</p>	<p>көрсетеді.</p> <p>Психологиялық тәрбие: – Жауапты бала өзін де, басқаны да ойлайды.</p> <p>Қауіпсіздік: – Су төгілсе сүртіп аламыз, еденге қарап жүреміз, жүгірмейміз.</p>	<p>ет те дәруменге толы. Оларды жесек, сергек жүреміз.</p> <p>Психологиялық тәрбие: – Сергек бала ойнағанда да, үйренгенде де көңілді болады.</p> <p>Қауіпсіздік: – Жемісті асықпай, жақсылап шайнап жейміз.</p>	<p>Психологиялық тәрбие: – Тыныш отырған бала өзін ұстай біледі, өзін-өзі сыйлайды.</p> <p>Қауіпсіздік: – Ас үстінде қатты сөйлемейміз, ауызымызда ас тұрғанда сөйлеспейміз.</p>
<p>Ұйымдастырылған іс-әрекетті өткізуге дайындық (бұдан әрі – ҮІӨ)</p>	<p>«Шабыт» жобасы</p> <p>Ойын: «Сиқырлы музыка» Әуен қосылады. Балалар музыкаға сай қимыл ойлап табады (құстың ұшуы, гүлдің ашылуы). Әр бала өз қимылын көрсетеді.</p> <p>Мақсаты: қиялды, шығармашылық қабілетті дамыту.</p>	<p>«Еңбегі адал жас өрен» жобасы</p> <p>Ойын: «Кім еңбекқор?» Тәрбиеші суреттер көрсетеді: бір бала ойыншық жинап жатыр, екіншісі шашып жүр.</p> <p>Балалар: «Мынау еңбекқор, мынау жалқау».</p> <p>Мақсаты: жақсы мен жаман қылықты ажырата білуге үйрету.</p>	<p>«Смарт бала» жобасы</p> <p>Ойын: «Не жетіспейді?» Үстелге заттар қойылады (доп, қасық, кітап). Біреуін тәрбиеші жасырады.</p> <p>Балалар: «Доп жоқ!», «Кітап жоқ!» дейді.</p> <p>Мақсаты: зейінді, есте сақтауды дамыту.</p>	<p>«Ұшқыр ой алаңы» жобасы</p> <p>Ойын: «Қайда тұрады?» Тәрбиеші: «Балық қайда тұрады?» Балалар: «Суда!» «Қоян қайда тұрады?» – «Инде!» «Көлік қайда жүреді?» – «Жолда!»</p> <p>Мақсаты: логикалық ойлауын дамыту.</p>
<p>Кестеге сәйкес ҮІӨ</p>	<p>Экологиялық мәдениетті қалыптастыру бағытында - «Қамқор» жоба аясында балаларға күз мезгіліндегі табиғат туралы түсінік, зерттеу жұмыстарының кіріктірілген үйірме-ті</p>			
	<p>Ертегі әлемі бұрышы. Балалар Ағаштар туралы ертегі</p>	<p>Тілек шоғы. Балалар гүл арқылы бір-біріне тілек тілейді.</p>	<p>Қызығушылықты ояту. Балалар бүгін мен сендерді табиғатпен, оның сырларымен, тосын</p>	<p>Тосын сәт. Орманшы атайдың телеграммасы. Ол бізді өзінің орманына қонаққа</p>

<p>тыңдағыларың келе ме? <i>Ертеде Шырша, Қарағай Роуэн ,Қайың ағаштары дос болыпты</i> Олар бір күні өздерімен мақтаныпты. Жаңа жылдық шырша - «Менен артық таба алмайсың, мен қыс бойы жасылмын. Нағыз сұлулық сонда. Ал мен инелерімді 5-7 жылда бірте-бірте ауыстырып отырамын . Бірақ бәрі бірден емес, өз кезегінде, сондықтан мен әрқашан жасылмын. Жаңа жыл түні олар менің айналамда билейді. Ал олар менен қағаз, жасанды жібек жасайды, меннен үй салып, музыкалық</p>	<p>Сөйлеуді дамыту. Миға шабул. Жұмбақ жасыру. <i>Жапырақты бояды, Атырапты бояды. Бояп-бояп барлығын Сап-сары ғып қояды. (Күз)</i> Дид ойын: “Күз белгісі неде? <i>Күзде жапырақтар... (сарғаяды)</i> <i>Күзде күн ... (суып, жаңбыр жауады)</i> <i>Күзде құстар... (жылы жаққа ұшада)</i> <i>Күзде түн... (ұзарады)</i> <i>Күн... (қысқарады)</i> <i>Күзде жеміс-жидек... (іседі)</i> <i>Күзде жазғы демалыс бітіп... (оқу басталады)</i> Математика Дид ойын:«Жапырақтың түсі қандай?» Шарты: Жапырақтар жинау. Балалар жинаған жапырақтарын ажыратады.</p>	<p>сыйларымен кездесуге шақырғым келіп отыр. Ой дамыту <i>Табиғат бізге жылдың қай мезгілінде де өзінің кереметін үйретеді.</i> <i>Құстар ән айтуды үйретеді.</i> <i>Егістік пен бақшадағы аралар бізге еңбек етуді үйретеді.</i> <i>Қар тазалыққа, күн мейірімділікке үйретеді.</i> <i>Барлық орман тұрғындары берік достыққа үйретеді.</i> <i>Жыл бойы табиғаттан көп нәрсені үйрену керек.</i> <i>Бізді алда не күтіп тұрғаны және бүгінгі табиғат бізге не үйрететіні сендерді қызықтырады ма?</i> <i>Балалар: Иә, бізді қатты қызықтырады.</i> <i>Ендеше серуенге шығамыз.</i> Ауа райын бақылау <i>Балалар көңіл күйлерің қалай? (балалардың жауаптары)</i> Ой қозғау. <i>Ал ауа райы қандай, бірге анықтап көрейік. Аспанға қарайықшы.</i> <i>Біз күн сәулесінен ләззат аламыз ба?</i> <i>Бүгін жел соғып тұр ма?</i></p>	<p>шақырады. Барамыз ба балалар. Ой қозғау. <i>Орман бізге не үшін керек?</i> <i>Орман – құстар мен жануарлардың мекені.</i> <i>Орман бізді қатты және суық желдерден қорғайды.</i> <i>Орман бізге құрылыс материалдарын береді.</i> <i>Орман бізге таза су мен ауа береді.</i> Жарайсыңдар! <i>Қазір орманға барайық, бірақ немен барамыз.</i> <i>Балалар: Автобуспен барайық.</i> <i>Автобус макетін құрастыру.</i> <i>Автобусты қандай пішіндермен құрастырдық.</i> <i>Атау.</i> Жолда көңілді болу үшін «Күз» туралы ән айтамыз. АҚТ технологиясымен. <i>Орманға келдік. Орманы атай балаларға қарай келеді.</i> <i>Орманы атай: Достар! Менен қорықпаңдар, мен сендерді ренжітпеймін, сендерді көргеніме өте қуаныштымын.</i> <i>Міне, мен сендерге</i></p>
---	---	---	---

аспаптар жасайды.
Мынадай : мен
бәріңнен әлдеқайда
жақсырақ және
қажеттің деп
мақтанады.

Қарағай: Мен де ең
әдемі ағашпын .
Менің діңім біркелкі,
ал инелер шыршадан
ұзынырақ . Ал олар
менен үйлер мен
моншалар салады.
Мен де кеме
жасайды. Мен ең
маңызды ағашпын
деп мақтанады.

Роуэн – Я
мақтаныңдар,
мақтаныңдар мен
сендерге айтайын :
меннен жұқа және
сымбатты нәрсе
таба алмайсыңдар.
Ал күзде сары
түсті киім кисем,
жидектерімнің
шоғыры алыстан
көрінеді, құрамында
дәрумендер көп.
Қыста қанша құсты
аштықтан

(түсін, пішінін
айтады)

Көркем әдебиет
Қ.Шаңғытбаев
«Күзгі жапырақтар»
Алтын, сары, қызыл,
көк,
Алуан-алуан жапырақ,
Күзгі бақта күлімдеп.
Көз тартады
жалбырап
Өлең жолдарын
қайталау арқылы
жаттау.

Қоршаған орта
Ой дамыту. АҚТ
тех.

Күзгі орманға саяхат.
Күз мезгілін бейне
таспадан
көрсету.Күзгі орманды
тамашалау.

Күзде табиғатта
қандай өзгерістер
болады?

- Неліктен алтын,
жомарт күз дейміз?
- Күз мезгілінде бау-
бақшада не піседі?

Дид ойын:
«Саябақтағы
жемістер»

Оны қайдан білдік?
Түсіндірме жұмыс:Аспанда
бұлттар қалқып жүр,
әрқайсысы бізге біртүрлі
болып көрінуі мүмкін. Күн жиі
бұлттардың артына
тығылып, тығылмақ
ойнағандай болады. Күн бізден
жасырынгандықтан, сыртта
салқын.
Жел ағаштардың бұтақтарын
шайқайды, жапырақтары
түседі.

Тәрбиеші: Бұл қандай мезгіл
екенін еске түсірейікші?

Көк майсалы көрікті
Алқаптағы көп егін
Бұл күндері киіпті
Сары жібек көйлегін.

Жел тынымсыз гуілден,
Болып кетті тым бұзық.
Шуылдайды тал, терек,
Жапырағын жұлғызып.

Мына өлең жолдары қандай
мезгілді бейнелеп тұр?

Күз мезгілі несімен ұнайды ?
Біз ауладағы ағаштарға назар
аударайық. Оларға не болады?
Балалар: ағаштардағы
жапырақтардың түсі өзгерді
(сары түсті). Жапырақтары
ағаштардан түсіп жатыр.

жұмбақтар дайындап
қойдым.

Дид ойын: «Кім тапқыр?»
Аспандағы алып доп,
Жарқырайды жарық боп
Күн.

Ағайынды бәрі:

Шықса – көк,
Түссе – сары. **Жапырақ**
Көкте туып,
Жерде өледі. **Жаңбыр**
Көз жасты – жылауық,
Келе жатыр бір алып.
Жабырқаса жылайды,
Жадыраса тарайды.

Бұлт

Гуілдейді құлаққа
Оны ешкім көрмейді.

Жел

Жарайсыңдар балалар,
барлық жұмбақтарды
шештіңдер, айналаға
қараңдаршы, орман бізді
қалай қарсы алады, құстар ән
салады. Табиғат дыбыстарын
тыңдайық (табиғат
дыбыстары жазылған аудио
тыңдау)

Ал, балалар, Ойнайық,
демалайық. **(дене**
шынықтыру минуты)
Біз орманға бардық,

	<p>құтқарамын! Ал адамдар оларды жеуге қарсы емес. Солай!</p> <p>Қайың Мен туралы қанишама ән шығарды. Ал менің арқам ақ, сенікіндей емес. Ал менімен суықты да емдей алады, буындар ауырмас үшін тұнбаммен сүртеді. Менің отыным көп жылу береді. Менен жиһаз, шаңғы, шайыр да жасайды. Сондықтан мен ханшайыммын! Дейді.</p> <p>Бір күні орманның үстінен қатты жел ұшып, ағаштардың барлық мақтанышын өшіреді. қайыңдар, тау күлі, қарағайлар, шыршалар қатты қорқып кетеді де бір-біріне қарап, өздерінің мінез -</p>	<p>Шарты: Үстелдің үстіндегі табақшадағы жемістер мен көкөністерді айырып жинау.</p> <p>Шығармашылық бұрыш</p> <p>Балаларды сары,қызыл, жасыл жапырақтар арқылы топқа бөлу. Жұмыс жасаудың әдіс тәсілдерін көрсету түсіндіру.</p> <p>1-топ:Сары жапырақтар .</p> <p>Дид ойын: «Күзгі жапырақтар»</p> <p>Шарты: Күз мезгіліндегі жапырақтардың түсін атау Кептірілген жапырақты бояу арқылы ақ қағазға бастырып сурет салу.</p> <p>2-топ:Қызыл жапырақтар:</p> <p>Дид ойын: «Күзгі бақ жемістерін ата»</p> <p>Шарты: Жемістерден натюрморт жапсыру.</p>	<p>Тәрбиеші : Балалар, қалай ойлайсыңдар, жел ағаштан жапырақтардың түсуіне көмектесе ме? Тексерейік.</p> <p>«Жел» тыныс алу жаттығуы</p> <p>Жеңіл желдеткіш соғып жатыр - фф</p> <p>Жапырақты осылай шайқайды – ффф</p> <p>(тыныш, еркін дем шығару)</p> <p>Қатты жел соғып тұр ...</p> <p>Жапырақты осылай шайқайды - ффффф...</p> <p>жапырақтың түсуі</p> <p>Баланың алақанына жапырақтар қойып, оны үрлету. Жаттығу кезінде балаға жапырақтың желмен ұшып түсуі туралы мәлімет береу.</p> <p>Тәрбиеші: Балалар сендер кішкентай ғалым болғыларың келе ме?</p> <p>Танымдық және зерттеушілік әрекеттер.</p> <p>Тәжірибе №1</p> <p>-Жасыл жапырақты алып, екіге бүктелген ақ матаның ішіне салыңыз. Енді ағаш текшеге жапырақты мата арқылы қатты соғамыз.</p> <p>- Тәжірибе барысында не</p>	<p>Аяқтарды жоғары көтеріп жүру.</p> <p>Бұталардан секірдік, Ағаштарға созылды, Жапырақтар тердік Ұзақ жүріп шаршадық Қайта серуенді жалғастырайық!</p> <p>Аудио дыбыс.</p> <p>Орманшы: Ай-ай-ай, мен бірдеңені басып кеттім, аяғым ауырып тұр, қараңызшы. Әй, бұл шыны кесегі. Балалар бұл шыны қайдан шықты.</p> <p>Тәрбиеші: Балалар, Орманшыға көмектесейік, оның аяғын таңсын, дәрігер Айболитті шақырайық.</p> <p>Доктор Айболит: Сәлеметсіздер ме құрметті балалар, маған хабарласқан сендер ме, менің көмегім қажет болды ма?.</p> <p>Орманшы: Балалар, көмектерің үшін рахмет.</p> <p>Доктор Айболит: Балаларда осылай болады: Олар орман ережесін білмейді. Орманға от жағады, әйнектерді сындырып кетеді, қоқыстарды лақтырады, сол</p>
--	--	---	---	--

<p>құлқынан ұялып, қайтадан бірге өмір сүре бастайды. Осылайша олар орманда бірге өмір сүреді екен.</p> <p>- Балалар, ормандарда, саябақтарда әдемі ағаштар өсу үшін, оларға көңілді құстар ұя салу үшін оларға қамқорлық жасауымыз керек</p> <p>Қызығушылықты ояту.</p> <p>Енді мен ағаштың қасиеттері туралы сөйлесуді және зерттеу жүргізуді ұсынамын.</p> <p>Тәжірибе № 1.</p> <p>Ағаш жеңіл, суға батпайды.</p> <p>Сонымен, біз зерттейтін бірінші меншік бізден байыпты эксперимент жүргізуді талап</p>	<p>Сергіту сәті.</p> <p>Тербеледі ағаштар, Алдымнан жел еседі.</p> <p>Кіп – кішкентай ағаштар</p> <p>Біп – биік боп өседі.</p> <p>Дид ойын:</p> <p>«Даналық ағашы»</p> <p>Шарты: Күз мезгілі туралы сұрақтарға жауап беру арқылы алмаларды себетке жинау.</p> <p>«Шапалақ әдісі» арқылы қорытындылау.</p> <p>Дене тәрбиесі</p> <p>Кіріспе бөлім.</p> <p>Амандасу.</p> <p>Сапқа тұру, әр түрлі бағыт-та жүру, педагогтың белгісі бойынша шашыраңқы жүгіру жай жүруге ауыса отырып, өз орындарына тұру.</p> <p>Негізгі бөлім.</p> <p>Жалпы даму жаттығулары.</p> <p>Таяқшамен</p>	<p>көрдік ?</p> <p>(Матада жасыл дақтар пайда болды)</p> <p>Жапырақтағы бұл жасыл сұйықтық хлорофилл деп аталады және оны жасыл түске бояйды.</p> <p>Тәрбиеші: Балалар , жапырақ неден жасыл болады?</p> <p>Балалар: Күз келіп, күн суытып, күннің жылуы азайған кезде жапырақтардағы хлорофилл мөлшері бірте-бірте азайып, толығымен жойылып кетеді.</p> <p>Тәрбиеші: енді түсіндік бе, неліктен жапырақ сарғайады?</p> <p>Тәрбиеші: Қараңдаршы, біздің аяғымыздың астында қанша жапырақ бар! Олардың үстімен жүреміз. Сендер иіс сездіңдер ме?</p> <p>Балалар: Иә, жапырақтардың иісі бар.</p> <p>Тәрбиеші: Не естіп тұрсыңдар?</p> <p>Балалар: Жапырақтардың сыбдырын естиміз .</p> <p>Тәрбиеші: Қалай ойлайсыңдар, неге жапырақтар сыбдырлайды?</p> <p>Балалар: Өйткені олар құрғақ.</p> <p>Дид ойын: «Күзгі</p>	<p>дұрыс па?</p> <p>Біздің балалар орман патшалығы туралы бәрін біледі.</p> <p>Айболит қоштасады және қоштасарда мен жабайы жидектердің бір себетін беремін, олар өте дәмді және пайдалы. Денсаулық үшін тамақтану керек, ауырмау керек, жазда дәрумендер жеп күш жинау керек.</p> <p>Сау болыңдар.</p> <p>Орманы атай:</p> <p>Балалар, мен ойнағанды жақсы көремін, енді сендермен</p> <p>«Ағаштар дұрыс киінсін» деген ойын ойнаймыз.</p> <p>Шарты: Ағаштар неден бастап өседі ретімен құрастыру.</p> <p>(тамыр, дің, бұтақ, жапырақ)</p> <p>Ой дамыту.</p> <p>Енді біздің орманда үлкен зертхана бар. Сендер ғалым болғыларың келе ме?</p> <p>Тәжірибе бұрышы.</p> <p>№1 тәжірибе</p> <p>Мен ағаш пен темір заттарға шеге қағып не</p>
---	---	--	---

<p>етеді. Үстелде су салынған контейнерлер мен науада заттар бар. Металл затты алып, суға батырыңыз. Оған не болды және ол суда не істеді??</p> <p>Балалар: ол суға батып кетті.</p> <p>Енді қағазды алып, суға салыңыз. Қағазда не бар және суда не болды?</p> <p>Балалар: Ол да суланып, суға батып кетті.</p> <p>Енді матаны алып, суға батырыңыз. Матада не болды?</p> <p>Балалар: Ол да суланып, суға батып кетті.</p> <p>Енді ағаш текшені алып, суға батырыңыз. Кубқа не болды?</p> <p>Балалар: Куб ағаштан жасалғандықтан жүзеді. Егер ағаш</p>	<p>-Аяқтары алашақ қойылған, таяқшаны екі шетінен ұстап, жоғарыға, оңға, солға қарай созылып керілу(3-4 қайталау.) Б.қ.</p> <p>- Аяқтары алашақ қойылған, таяқша төменде қолдарымен ұстау.</p> <p>Таяқшаны жоғарыға көтеріп созу, «кілем қағу» соғу қимылын жасау (3-4) Б.қ.</p> <p>- Аяқтары алашақ қойылған, таяқшаны кеуденің тұсында. Отырып, тұру. Б:Қ</p> <p>- Таяқшаны айналып секіру және жүру. (10 сек) Б.қ. келу.</p> <p>Тыныс алу жаттығуы</p> <p>Араның дыбысын салу. -3-3-3</p> <p>Негізгі қимылдарды ойын түрінде орындау.</p> <p>1.Түзу жолмен жүру</p> <p>Ені – 25см, ұзындығы – 2,5 метр түзу жолмен жүру.</p> <p>Ойын жаттығуы:</p>	<p>жапырақтар әлемі» Сурет салу.</p> <p>Шарты: Жапырақтарға сары бояу жағып қағаз бетіне бастыру.</p> <p>№2-тәжірибе:</p> <p>Тәрбиеші: Серуенде ағаштардан жапырақтардың әр түрлі түсетінін байқадыңдар ма ? Қай жапырақ тез, қайсысы баяу түседі, қай жапырақ әдемі айналып тұрғанын білу үшін тәжірибе жүргізейік . Мұны істеу үшін әртүрлі өлшемдегі жапырақтарды алайық , қолымызды жоғары көтеріп, саусақтарымызды бос ұстаймыз. Жапырақ ұшып жатқанда, оның ұшуын мұқият қадағалаймыз.</p> <p>Балалар: Үлкен жапырақтар баяу түседі және айналмайды , Ал,кішкентай жапырақтар тез түседі және көбірек айналады.</p> <p>№ 3-тәжірибе.</p> <p>Тәрбиеші: Ал енді балалар біз тағы бір тәжірибе жасаймыз. Біз құрғақ жапырақтарды бассейнге саламыз , жапыраққа жаңбыр</p>	<p>болатынын көреміз.</p> <p>Мен Кубикке шеге қағамын. Шеге ағаш кубикке оңай кірді ме? (иә)</p> <p>Ал енді мен темір кубикке шеге қағамын. Не болды. (Жоқ). Қортынды: Сондықтан ағаш металлға қарағанда жұмсақ, оған шеге тез кірді.</p> <p>Металл ауыр, қатты.</p> <p>Тәжірибе № 2.</p> <p>Ағаш жанып, жылу мен жарық береді.</p> <p>Біз екінші тәжірибені жасай алмаймыз, өйткені бұл өте қауіпті. Мен бұл экспериментті суреттен көрсетемін. Егер сіз ағашты өртесеңіз, онда ол өртене бастайды. Өрт үлкен немесе кіші, қауіпті және пайдалы болуы мүмкін.</p> <p>Иллюстрацияларға қарап, от адамға дос бола ала ма, жоқ па, айтыңыз</p> <p>Балалар: Ия, мүмкін.</p> <p>От бізге қалай көмектеседі?</p> <p>Балалар: От жылыну үшін, тамақ пісіру үшін, қоқысты жағу үшін оны жеңіл ұстау</p>
---	---	---	---

<p>суға батпаса, адамдар одан не сала бастады? Балалар: Олар қайықтар мен кемелер сала бастады. Сонымен, біз ағаштың алғашқы қасиетін білдік. Қандай қасиетін білдік? Балалар: Ол жеңіл, суға батпайды. Тәжірибе № 2. Ағаш жылы болады. Енді біз ағаштың келесі қасиетін білуге тырысамыз. Екі кружка жылы су, ағаш және әйнекті алайық. Қай кружка ұзақ уақыт бойы жылытады? Балалар: ағаш. Онда су жылы. Ал шыны кружкада су тез салқындатылады. Біз ағаштың тағы бір қасиетін</p>	<p>«Соқпақпен жүріп өт». Әр қатарға қарама-қарсы таяқшаларды пайдаланып, ені 25 см ұзындығы 2,5 м соқпақ жасаймыз. Соқпақты жүріп өту 2.Кез келген бағытта төрттағандап еңбектеу. Ойын жаттығуы: «Марғаулар» Жан-жануарлардың балалары да өте кішкентай әрі ойнағанды жақсы көретінін түсіндіреді. Ойын ережесін еске салады: зал ішінде төрттағандап еңбектейді, «Қожайын келді!» деген белгі берілгенде жата қалып, қатып қалу, сосын қайта еңбектеу. Қимыл-қозғалыс ойыны: «Орныңды тап!» Көрпешелерді кез келген ретте төсеу. Қортынды. Балаларды мадақтау.</p>	<p>жауғандай суарғыштан су құямыз. Біраз уақыттан кейін олармен не болатынын көреміз. Осы арада «Жаңбыр» ойынын ойнайық. Музыка әуенімен Санамақ тақпақтың көмегімен «Жаңбырды» таңдаймыз. Жаңбыр бала киімін киіп, қолына тамшыларды ұстайды. Шеңберде еңкейіп отырған балалар бұлт. «Жаңбыр» шеңбер ішінде, балалардың қасында жүріп, тамшыларды соларға қарай тербетіп, әнін айтады: - Тамшы-тамшы, тамшы-тамшы, Осылай тамшылаймын көпке, Мен қаласам барлық балаларды Барлық жапырақтарды сулаймын әсте Балалар орындарынан тұрып, қол ұстасып, шеңбер бойымен билеп, ән айтады Жаңбыр бізді бекер қорқытпаңыз, Біз сенен қорықпаймыз. Қалағаныңша тамшылат Тамшың бізді суландыра</p>	<p>үшін қажет. Балалар: Орманда от жағуға болады. Тамақты отқа пісіруге болады. От адамның жауына айналғанда не ойлайсың? Ол қауіпті болуы мүмкін бе? Балалар: иә. Тәрбиеші: Өрттің шығуына не себеп болуы мүмкін? Балалар: адамдар отқа немқұрайлы қараған кезде немесе балалар сіріңке алған кезде. Балалар: балалар сіріңке ала алмайды, шөпті, қағазды өртей алмайды, қоқысты орманда қалдыра алмайды. Өрт орын алуы мүмкін. Тек ересектер сіріңке алып, өрт шығара алады. Тәрбиеші: Өрттер қандай қиындықтар әкеледі? Балалар: адамдар, ормандағы жануарлар өлуі мүмкін, орман, жәндіктер өледі. Біз екінші қасиетті анықтадық. Онда нені біліп, түсіндік? Балалар: ағаш жанып, жылу мен жарық береді. Сонымен қатар қауіпті жағды да бар.</p>
---	--	--	---

анықтадық.

Онда нені байқадық?

Балалар: ағаш сені жылытады

Дид ойын: «Ағаш достары»

Шарты: Ағаш өсу үшін керек заттарды орналастыру.

Балаларды топқа бөлу.

1-топ: А3

форматта салынған ағаш суретін құрастыру.

2-топ: Салынған А3 форматта ағаш

макетіне Күн суретін жапсыру.

3-топ: Ағашқа ағып жатқан суды бояу.

4-топ: Құс мүсіндеу.

Тыныс алу

жаттығуы: Ауамен демаламыз

Қортынды

Балаларды

мадақтау.

Ұ.О Тақырыбы:

«Хан алышы»

Мақсаты: ұлттық ойындар арқылы балалардың бойындағы ұлттық қасиеттерін, ойлау қабілетін дамыту, адамгершілікке, шапшаңдылыққа, мұқияттылыққа тәрбиелеу.

алмайды.

Жан-жаққа жүгіру, жаңбыр оларды қуып жетіп, оларды сулауға тырысады. Музыка аяқталғаннан кейін барлығы тоқтайды, «Жаңбыр» тигізген балалар қолдарын көтереді.

Бәрі бірге санын санайды.

Тәрбиеші: Ал енді жаңбырдан суланған жапырақтарға не болғанын тексерейік.

Балалар: Жапырақтар жұмсақ болды, олар ешқандай сыбдырламайды.

Тәрбиеші: Дұрыс, дымқыл жапырақтар сыбдырламайды, жұмсақ, ауыр болады, олар ұша алмайды..

Дид ойын: «Кім тапқыр»

Жұмбақ жасыру.

Тіл алсаң тиме,

Үсті толған ине.

Бірде жүрсе собалақ,

Бірде жүрер домалап. (Кірпі)

Шығармашылық жұмыс.

Балаларды топқа бөлу.

1-топ: Кірпіні қиып жапсыру

2-Топ: Алманы мүсіндеп

кірпінің үстіне жапсыру.

«Кірпі» саусақ жаттығуы

Момақанмын алайда (үш саусақтарын түйістіріп,

Балалар біздің қайтатын уақытымыз болды.

Орманшы атаймен қоштасайық

Автобуска мініп балабақшаға келу.

Қортынды сұрақ-жауап.

Музыка

Тақырыбы: Күз байлығы

Балаларды

амандасу жаттығуын жасап қарсыалу.

Ө. Байділдаевтың «Көңілдіби» шығармасымен балаларды қарсы алады, жүреді, әртүрлі ырғақтықимылдарды жасап үйретеді.

- Балалар, біз өткен жолы

«Күзгі орманға» барып,

әртүрлі аңдарды көрдік. Ал

бұл жолы біз «Бақшасыйын»

тамашалаймыз. «Жеміс

бағында» дейтін әдемі

өлеңді суреттен оқып көруге

шақырамын.

- Балалар, жемістер қайкезде

піседі?

- Қандай жемістерді

білесіңдер?

(Балаларға суретті

Қазақ тілі
Тақырыбы: Алтын күз

Ой қозғау.

Мнемокестемен жұмыс.

Күз туралы суреттер.

-Күзде күн қандай болады?

Жапырақтар неге түсіп жатыр?

Түстері қандай

-Адамдар қалай киінген?

Дид ойын: «Бұл қай мезгіл?»

Шарты:

суреттерден күз мезгілін көрсете білу.

Тіл ұстарту

жаттығуы:

Ер-ер-ер Жемістерді тер

Сұрағанын бер.

Ән-ән-ән Қамба

толы дән

Әжем айтқан ән.

III. Ой дамыту.

Мнемокесте арқылы

кірпінің жүрісін салады)
Тікенім көп абайла, (екі қолының саусақтарын айқастырып, кірпінің тікенектері жасайды).

Кіріп кетсе қолыңа,
Өкпелеме жарайма!

Кірпі: Қыста күн өте суық, менің жейтін ештеңем жоқ. Балалар мен сендерге көмек сұрауға келдім. Көп ұзамай мен күзенімде, ескі діңгек астында ұйықтаймын. Бірақ күзенімді жабу үшін өзіме құрғақ жапырақтарды жинап үлгермедім. Сендердің аулаларыңдағы құрғақ жапырақтарды жинауға көмектесіңдерші .

«Жапырақтарды жинаймыз» ауладағы еңбек

Кірпі балаларға алғысын білдіреді, балаларға алма береді,

Нәтиже .

Тәрбиеші: Біздің серуеніміз аяқталды. Балалар, сендерге тапсырмаларды орындау, зерттеу жұмыстарын жүргізу қиын болды ма?

Сендерге не ұнады?
(Балалардың жауаптары).

көрсетеді).

Музыка тыңдау:

«Жаңбыр» (Ә.Телғозиев, Қ.Мүс ірепов).

Дидактикалық

ойын: «Қоңыраулардың дыбысын ажырат».

Тыңдату.

- Айтыңдаршы, балалар, қандай дыбыс естідіңдер?

Балаларға берілген текшеарқылы қоңыраулардың түрін, дыбысын ажыратуды түсіндіреді.

Ән үйрену:

«Жемісбағында» (Ж.

Қалжанова) өлеңін «Айгөлек» әніне салып айтады.

Екінші рет суретке қарап, әнді балаларға қайталап айтуды ұсынады. Енді «Бұл қай кезең болады? Күз» әнін (Б.Ерзакович, Ш.Ахметов) есімізге түсірейік.

Би: «Аңдар» бийі

(Бизенің «Кармен»

шығармасына

қойылған). «Кел,

билейік» (Б.Байқадамов)

бийің қайталап айту.

Ойын: «Саусақ сезімін оят».

Дорбаның ішіне:

	<p>өлең жолдарын жаттау.</p> <p>Қ.Шаңғытбаевтың «Күзгі жапырақтар» Алтын, сары, қызыл, көк, Алуан-алуан жапырақ, Күзгі бақта күлімдеп. Көз тартады жалбырап</p> <p>Қортынды Балаларды мадақтау.</p> <p>Ұ.О Тақырыбы. «Ақсүйек» Мақсаты: Баланы тапқырлыққа, ептілікке, қырағылыққа тәрбиелеу.</p>		<p>Ағаш макетін құрастыру. Егер серуен ұнаса, онда ағашқа жапырақ жапсырамыз, ал ұнамаса бір жапырақты шалшыққа жабыстырыңыз.</p> <p>Ұ.О Тақырыбы: «Бәйге» Мақсаты: Қазақ халқының ерлік – жауынгершілік тарихын ұрпаққа ерліктің өшпес үлгісін қалдырған хан батырлардың өмір өнегесімен таныстыру, өз жерін, өз елін қорғай алатын ел жанды, ұлттық намысы мол жігерлі бүлдіршіндерді тәрбиелеу.</p>	<p>алма, алмұрт, қара өрік, сарыөрік салып қояды. Балаларқарамай, қолмен ұстапсезіну арқылы қандай жеміс екенін табу керек.</p> <p>- Балалар, бүгін қаймезгілге арналған әндіайттыңдар? -Қандай ойын¹ ойнадыңдар? - Сендер өте жақсықатыстыңдар. - Сау болыңдар!</p> <p>Қортынды</p> <p>Ұ.О Тақырыбы: «Асық» Мақсаты: Бұл ойынды да тек асығы бар балалар ғана ойнайды. Асық ойнаушылардың саны 4-8 балаға дейін жетеді. Әрине, асықты қыз балалар ойнамайды. Бұл ойынның түпкі мақсаты-асық ұтып алу.</p> <p>«Аспан әлемі» (Бағдарлама)</p>
Серуенге дайындық	<p>Еңбегі адал жас өрен - мақсаты: өзіне өзі қызмет көрсетуге тәрбиелеу. Серуен кезінде қауіпсіздік ережелерін түсіндіру.</p>			
	Балаларға серуен алдында ойыншықтарын орнына қояды	Серуенге шығар алдында «Қайда барамыз?» деген сұраққа жауап беруге үйрету.	Балаларға серуеннің қызықты болатынын айту (ағашты көреміз, құстарды тыңдаймыз).	Балаларды киінер алдында тыныш отырғызу. Киімдерін тәрбиешінің көмегімен рет-ретімен кию:

	<p>ескерту.</p> <p>Киінгенде бір-біріне көмектескен балаларды мақтап қою.</p> <p>Қол ұстасып, тәрбиешіні тыңдап жүруге жаттықтыру.</p>	<p>Киімдерін біртіндеп өзі ұстауға баулу (қолғабын өзі алсын).</p> <p>Киінгеннен кейін айнадан өзін көрсетіп, «қарашы, әдемі болып киіндің» деп мадақтау.</p> <p>Қатармен жүруді шағын ойын арқылы үйрету («Пойыз болайық»).</p>	<p>Аяқ киімнің оң–солын тәрбиеші көрсетіп беру.</p> <p>Баланы сыртқа шығарда қолынан ұстап алып шығу.</p>	<p>алдымен аяқ киім, сосын бас киім.</p> <p>«Қолыңды бер, бірге киейік» ойынымен жеңінен өткізуге көмектесу.</p> <p>Қатарға тұрып шығуды үйрету</p>
Серуен	<p>Картотека № 3</p> <p>Жәндіктерді бақылау.</p>	<p>Картотека №8</p> <p>«Жылы жаққа қайтқан құстарды бақылау»</p>	<p>Картотека №10</p> <p>Торғай мен Қарғаны бақылау.</p>	<p>Картотека № 12</p> <p>Ағаштардан желмен ұшып түсіп жатқан жапырақтарды бақылау.</p>
<p>Серуен кезінде экологиялық мәдениет қалыптастыру, табиғатқа қамқорлық таныту. Күз серуен картотекасынан</p>				
Серуеннен оралу	<p>«Еңбегі адал жас өрен» - өз-өзіне қызмет жасау.</p>			
	<p>Киімдерін шешу:</p> <p>Киімдерін шешіп, бір-бірінің заттарын алмауға үйрету.</p> <p>Тазалық процедуралары:</p> <p>Қолдарын сабындап жууға бағыттау.</p> <p>Гигиеналық шаралар:</p> <p>Сумен ойнамауды үйрету.</p>	<p>Киімдерін шешу:</p> <p>Балаларды киімдерін ретімен шешуге дағдыландыру.</p> <p>Тазалық процедуралары:</p> <p>Қолдарын жуған соң сүлгісін қолдану.</p> <p>Гигиеналық шаралар:</p> <p>Жуыну кезінде суды төкпеуді түсіндіру.</p> <p>Түскі асқа дайындық:</p> <p>Таза қолмен асханаға бару.</p>	<p>Киімдерін шешу:</p> <p>Киімдерін бүктеп, шкафқа қоюға үйрету.</p> <p>Тазалық процедуралары:</p> <p>Қолдарын сабындап жуу, сүлгісін таза ұстау.</p> <p>Гигиеналық шаралар:</p> <p>Сумен ойнамай, тыныштық сақтау.</p> <p>Түскі асқа дайындық:</p> <p>Ас алдында қолдарын жууды талап ету.</p>	<p>Киімдерін шешу:</p> <p>Әр бала өз киімін шешіп, жинақтап қоюға дағдыланады.</p> <p>Тазалық процедуралары:</p> <p>Қолдарын жақсылап жууды үйрету.</p> <p>Гигиеналық шаралар:</p> <p>Жуыну кезінде сабынды дұрыс пайдалану.</p> <p>Түскі асқа дайындық:</p> <p>Балаларды асханаға дайындау.</p>

	Түскі асқа дайындық: Балаларды асханаға отырғызу.			
Түскі ас	Үнемді тұтыну мақсаты: суды үнемді пайдалану, шаппай жуыну			
	Әңгіме: – Ас – ойын емес. Ас ішіп болған соң ғана ойнаймыз. Қауіпсіздік: – Ойыншықты дастарқанға әкелмейміз.	Әңгіме: – Әрбір түйір ас – еңбектің жемісі. Оны төкпей, ысырап қылмай жейік. Қауіпсіздік: – Ыдысты үстелге қатты қоймаймыз.	Әңгіме: – Ас ішсек, күшті, сергек боламыз. Ас – денсаулыққа пайда. Қауіпсіздік: – Ыстық асқа үрлеп ішеміз.	Әңгіме: – Асқа құрмет көрсетсек, дастарқанымыз берекелі болады. Әр асқа алғыс айтайық. Қауіпсіздік: – Ас үстінде шуламаймыз, тыныш отырамыз.
Күндізгі ұйқы				
Ұйқыдан біртіндеп ояту, сауықтыру шаралары	№2. Ояну Балапандар тұрайық Көзімізді ашайық Жан-жаққа біз қарайық Бір күлімдеп алайық.	№3 Ояну Көзімізді ашайық Бойымызды жазайық Қолмен көзді ұқалап Созылыпбіралайық.	№4. Ояну Көзіміз ашылды Ұйқымыз басылды Дем алдық ұйықтадық Шаттанып ойнайық.	№5. Ояну Оянайық балалар Маған тезірек қарандар Шапалақты ұрайық Орнымыздан тұрайық.
	Қауіпсіздік ережесі – ұйқыдан тұру кезінде қауіпсіздік шараларын түсіндіру. «Еңбегі адал жас өрен» - ұйқыдан тұрып киіну өз-өзіне қызмет етуге тәрбиелеу. Ұйқы ашар жаттығу картотекасынан			
Бесін ас	Үнемді тұтыну мақсаты: суды үнемді пайдаланып, жуыну ережелерін түсіндіру.			
	Әңгіме: – Ұқыпты бала әрқашан үнемді болады. Ол суды да, тағамды да ысырап	Әңгіме: – Бір түйір дәннің артында көп еңбек бар. Асты төкпей, үстелді	Әңгіме: – Суды дұрыс пайдаланған адам табиғатты қорғайды. Жуынғанда немесе ыдыс	Әңгіме: – Балалар, ас ішкенде көзіміз тойып, көп алып қоюға болмайды. Өзімізге

	<p>етпейді. Ұқыптылық – жақсы мінездің белгісі. Қауіпсіздік: – Ас ішіп отырғанда арқамызды түзу ұстап отырамыз. Бұл денсаулыққа пайдалы әрі ыңғайсыз жағдайдың алдын алады.</p>	<p>былғамай, таза ұстау – мәдениеттің көрінісі. Қауіпсіздік: – Ас ішкен кезде орыннан тұрып жүгірмейміз. Қолымыздағы ыдыс сынуы немесе төгілуі мүмкін.</p>	<p>жұғанда суды ағызып қоймай, тек қажетіне қолдануымыз керек. Қауіпсіздік: – Су ішкенде асықпай жұтамыз, күліп сөйлеп ішпейміз. Бұл – қауіпсіздіктің бір шарты.</p>	<p>қажет мөлшерді ғана алып, тауысып жеген дұрыс. Бұл – үнемділіктің белгісі. Қауіпсіздік: – Ыдысты үстел үстінде ұстап, абайлап пайдаланамыз. Қолды сермеп сөйлемейміз, өйткені ыстық ас төгіліп кетуі мүмкін.</p>
<p>Балалардың дербес іс-әрекеті (қимылдық, ұлттық, сюжетті-рөлдік, үстел және басқа ойындар), бейнелеу іс-әрекеті, кітап қарау және басқалары)</p>	<p>«Smart bala» жобасы «Мен – зерттеушімін» - өнертанқыштыққа алғашқы қадам негізінде. Дид ойын: «Ормандағы құрылыс» Шарты: - Геометриялық фигураларды орындарына орналастыр. Тар жолды, кең жолды көрсет. Шеңбер, сопақ және үшбұрыш қандай түсті? Жасыл түс. Шаршы мен төртбұрыштың түсі қандай? Қоңыр түс. Ағаштарға пішіндерді жапсыру және жасауды бояу. Орман алаңқайына гүлдерді мүсіндеп</p>	<p>Тәжірибелік алаң Қалай ойлайсыңдар, ағаш суға батады ма, жоқ па? Тексерейік. Мұны істеу үшін ағаш тығын мен тиынды алайық. Ағаш тығынды суға салыңыз. Не байқап жатырсыз? Судағы ағаш туралы не айтуға болады? Ол суға батып кетті ме, жоқ па? Бірақ бізде ағаш тығын ғана емес, тиындар да бар. Олар қандай материалдан жасалған? (Металл). Тиын суға батады ма? Монетаның батып бара</p>	<p>Дене тәрбиесі. Кіріспе бөлім. Амандасу Әжемнің ауылында (таза ауада) Сапқа бір қатармен тұру, шеңбермен жүру. «Біз бүгін ауылға әжемізге қонаққа барамыз» Шеңбер бойымен жүру. Шеңбер бойымен сапқа тұру. Негізгі бөлім. Жалпы даму жаттығулары Дене бітімінің арналған жаттығулар «Әжеммен бірге кім тұрады?» 1. Тауықтар қанатын қағады. Б.қ.: аяқтар табан өлшеміндей қашықтықта, қолды төмен түсіреді. қолды екі жаққа көтереді, 2 –</p>	<p>Дид ойын: «Кім тапқыр?» Жұмбақ жасыру Қолы жоқ, аяғы жоқ-қозғалады, ауызы жоқ тыныс алады, қоректенеді, - бұл не болды? Сұрақ- жауап жұмбақтың шешуіне байланысты. Ой дамыту: Суретпен жұмыс Балалар өсімдіктер қайда өседі? Өсімдіктердің адам өміріндегі маңызы қандай? Өсімдік өсу үшін не</p>

жапсыру.

Кең жолда қандай пішін тұр?

Екі жолдың ортасында қандай пішін тұр?

Тар жолда қандай пішіндер тұр?

«Қауіпсіздік ережесі»
«Бағдаршам не дейді?»

Мақсаты: Бағдаршам көздерінің түстерімен таныстыра отырып, оның беретін белгілері туралы түсінік беру және ол белгілер бойынша жүргіншілердің іс - әрекеттерімен таныстыру, бекіту.

жасатқанын тексеріңіз.
Тәжірибе жасап, балалар қорытынды жасайды:
Балалар, біз ағаштың қандай қасиетімен таныстық? ағаш суға батпайды. Иә, балалар, ағаш суға батпайды, сондықтан адамдар ағаштан суда қайық, сал, көлік жасайды.

Ал тиын неге батып кетті?

Ол ауыр болғандықтан.
Металл ауыр. Ағаш жеңіл.

Тәрбиеші: Жас зерттеушілер, біз ағаштың қандай қасиеттері бар екенін тәжірибе жасау арқылы білдік?

Балалардың жауаптары:

1. Ағаш жеңіл, суға батпайды.
2. Ағаш жанып, жылу мен жарық береді.
3. Ағаш жылы болады.
4. Ағашты өңдеу оңай.

б.қ., 3-4 – тағы да солай 4-5 рет.

2.Қаздар қиқулайды: аяқтар иыққа сәйкес қашықтықта, қолдары белде.

1 – алға қарай иіледі, шынтақтарын артқа жібереді, 2 – б.қ., 3-4 – тағы да солай 4-5 рет.

3.Марғаулар керіледі.

Б.қ.: төрттағандап тұрады.
1 – жауырынды доғадай иеді, 2 – арқаны илкітіреді. Б.қ., 3-4 – тағы да солай 4-5 рет.

4.Күшіктер ойнайды.

Б.қ.: шалқасынан жатады.
1,2,3,4 – аяғы мен қолдарын шапшаң қозғайды.

5.Құлынишақтар секіреді.

Бір орында тұрып секіру Тыныс алу жаттығуы
«Ауызбен және мұрынмен тыныс алудың үйлесімділігі»
Негізгі қимыл -қозғалыс жаттығуы.

«Әжемізге бау-бақшада көмектесейік»

- 1.«Бау-бақшамен жүреміз» – ені 20 см, ұзындығы 3 метр имектелген жолмен жүру.
- 2.«Қарбыз жинаймыз» – бір-

керек?

Өсімдіктер өсу үшін не істеуіміз керек?

Топтарға бөлінеміз:

1-Топ: Бөлме гүлі (бөлме гүлдерін сүртіп, оларға күтім жасайды).

2-Топ: Дала гүлі. (Гүлдерді отырғызады.)

3-Топ: Бақша гүлі
Сөйлем құрау.

Балаларды мадақтау

«Жол қауіпсіздігі»
«Жол ережелері»
Міндеттері: жол белгісінің негіздерін бекіту; негізгі жол белгілерімен, олардың жіктелуімен, тағайындалуымен таныстыру; зейінді, есте сақтауды, ойлауды дамытуға ықпал ету.

		<p>Осылайша ағаштың көптеген керемет қасиеттері бар, сондықтан адамдар оны күнделікті өмірде кеңінен қолданады.</p> <p>«Өрт қауіпсіздігі» «Суретті бүкте» Мақсат. Өрт кезінде дұрыс әрекеттер туралы білімдерін бекіту.</p>	<p>бірінен 1,5 метр қашықтықта отырып екі қолымен допты домалату.</p> <p>Қимыл-қозғалыс ойыны: «Тауық пен балапандар». Алаңның бір жағында үй – қоршалған орын болады, онда тауық пен балапандар бар (еденнен биіктігін 50 см-дей етіп бағандар арасына жіп тартылады). Бір жақ шетіне «үлкен құс» орналасады. Тауық жіптің астынан өтіп, қорек іздеуге аттанады. Ол балапандарын «ко-ко-ко» – деп шақырады.</p>	
Балалармен жеке жұмыс	<p>«Ненің баласы?» Мақсаты: Балалардың «үлкен», «кіші» ұғымдары туралы түсініктерін бекіту; жабайы және үй жануарлары туралы білімдерін кеңейту.</p>	<p>Қайсысы қайда тіршілік етеді. Мақсаты: жануарлар-ды ұқсас белгілеріне қарай табу, олардың мекен-жайын анықтау.</p>	<p>«Шаптараз» сюжетті-рөлді ойын Мақсаты: ойын желісін өздігінен дамыта білуді, тақырыбын келісіп алуды, рөлдерді бөлісе білуді қалыптастыруды жалғастыру.</p>	<p>«Көп және біреу» Ойынның мақсаты: көп және біреу қатынас-тарын білуге үйрету; заттардың тең, тең емес топтарын салыстыру.</p>
Серуенге дайындық	<p>«Еңбегі адал жас өрен»-өз-өзіне қызмететуге тәрбиелеу. Серуен кезінде қауіпсіздік ережелерін түсіндіру.</p>			
	<p>Серуенге шығу. Балалардың киіну реттілігін бақылау, киінгенде түймелерін қадап, аяқ киімінің бауын байлауды, киіміндегі</p>	<p>Серуенге шығу, балаларды біртіндеп киіндіру, киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен</p>	<p>Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын</p>	<p>Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киім шкафтарын таза ұстау және жинау</p>

	<i>олқылықтарды жөндеуді қадағалау. Киім шкафтарын таза ұстау және жинау</i>	<i>жүруге дағдыландыру.</i>	<i>түсіндіру. Серуенге шығу.</i>	
<i>Серуен</i>	Картотека № 3 <i>Жәндіктерді бақылау.</i>	Картотека №8 <i>«Жылы жаққа қайтқан құстарды бақылау»</i>	Картотека №10 <i>Торғай мен Қарғаны бақылау.</i>	Картотека № 12 <i>Ағаштардан желмен ұшып түсіп жатқан жапырақтарды бақылау.</i>
	Серуен кезінде экологиялық мәдениет қалыптастыру, табиғатқа қамқорлық таныту. Таңғы серуенді бекіту.			
<i>Серуеннен оралу</i>	«Еңбегі адал жас өрен» - өз-өзіне қызмет жасау.			
	Киімдерін шешу: <i>Киімдерін шешіп, бір-бірінің заттарын алмауға үйрету.</i> Тазалық процедуралары: <i>Қолдарын сабындап жууға бағыттау.</i> Гигиеналық шаралар: <i>Сумен ойнамауды үйрету.</i> Түскі асқа дайындық: <i>Балаларды асханаға отырғызу.</i>	Киімдерін шешу: <i>Балаларды киімдерін ретімен шешуге дағдыландыру.</i> Тазалық процедуралары: <i>Қолдарын жуған соң сүлгісін қолдану.</i> Гигиеналық шаралар: <i>Жуыну кезінде суды төкпеуді түсіндіру.</i> Түскі асқа дайындық: <i>Таза қолмен асханаға бару.</i>	Киімдерін шешу: <i>Киімдерін бүктеп, шкафқа қоюға үйрету.</i> Тазалық процедуралары: <i>Қолдарын сабындап жуу, сүлгісін таза ұстау.</i> Гигиеналық шаралар: <i>Сумен ойнамай, тыныштық сақтау.</i> Түскі асқа дайындық: <i>Ас алдында қолдарын жууды талап ету.</i>	Киімдерін шешу: <i>Әр бала өз киімін шешіп, жинақтап қоюға дағдыланады.</i> Тазалық процедуралары: <i>Қолдарын жақсылап жууды үйрету.</i> Гигиеналық шаралар: <i>Жуыну кезінде сабынды дұрыс пайдалану.</i> Түскі асқа дайындық: <i>Балаларды асханаға дайындау.</i>
<i>Кешкі ас</i>	<i>Кезекшілердің жұмысы (асхана аспаптарын, салфеткаларды салу) Гигиеналық процедуралар (қолды дұрыс жуу, сүлгінің орнын білу, қолды дұрыс сүрту және сүлгіні іліп қою, Сырттан келіп үнемі, Сабынмен қол жуамыз, Таза болды мұнтаздай, Тағамға қол созамыз (көркем сөзін қолдану) Тамақтану балалардың назарын тағамға аудару; тамақтану мәдениетін тәрбиелеу бойынша жеке жұмыс;</i>			

	<i>этикет ережелері; Балалардың ұқыптылығын бағалау</i>			
<i>Балалардың дербес әрекеті</i>	<i>Балалардың таңдау бойынша ышызармашылық іс-шаралар: сурет салу, мүсіндеу, оригами, күзгі жапырақтардың коллажы.</i>	<i>Құрылыс және құрастыру ойындары «Лего», «Сызбалардан құрастыр»</i>	<i>Үстел үсті ойындары; «Домино», «Лото», «пазлдар"психикалық процестерін дамытуға бағытталған ойындар</i>	<i>Еңбек әрекеті Жууға болатын ойыншықтарды жуу. Міндеттері: ойыншықтарды сабынды суда губкамен жуу, таза сумен шаю, шүберекпен сүрту қабілетін қалыптастыру</i>
<i>Балалардың үйге қайтуы</i>	<i>Өнегелі-15 минут. Қауіпсіздік ережесі - ата-анамен бала өмірінің қауіпсіздігі туралы әңгіме жүргізу.</i>			
	<i>Бүгін балалар әртүрлі жануарлардың іздерін салыстырды.Қызығушылық танытып, зерттеуге талпынды. Үйде жануарлардың ізін қағазға салып көрсетуге болады.</i>	<i>Бүгін балалар ән тыңдап, шапалақпен ырғақ соқты. Музыкалық есту қабілетін дамытты. Үйде қарапайым ырғақ ойынын ойнаңыз.</i>	<i>Бүгін балалар «Жасырынған затты тап» ойынын ойнады. Зейінін дамытты. Үйде ойыншық жасырып, «қайда?» деп сұраңыз.</i>	<i>Бүгін балалар қимылды жаттығулар жасады (еңбектеу, секіру). Қозғалыс белсенділігін көрсетті. Үйде бірге шағын жаттығулар жасаңыз.</i>